

ਪੰਨਾ: ੭੭੭੭੭੭

ฉบับนี้พิเศษ ๔

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

โรคเรื้อรัง—

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ลงกรณราชกิจจานุเบกษาที่ ๓

ประชาชาติ

THE NATION

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๘๗

วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

พินิจกิจการ

โดย ท่านวรรณไวทยากร วรวรรณ

ในมงคลดิถีครบรอบครบรอบ-ปีแห่งอายุหนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" นี้ คณะหนังสือพิมพ์ขอพรจากข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้อุปการะอยู่. ข้าพเจ้ามีความยินดีที่จะสรรเสริญให้ เพราะ ข้าพเจ้าซึ่งเกิดกิจการของหนังสือพิมพ์เป็นลำดับมาแต่เห็นจำ คำเพิกถอนไปอย่างเป็นที่พึงพอใจ. ทั้งนี้ ด้วยความวิริยะอุตสาหะของ คณะหนังสือพิมพ์และเพียรอย่างยิ่ง ด้วยความปรารถนาอันดีที่จะดำเนินการหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ ให้วัฒนาถาวรเป็นองค์การแห่งมติมหาชน ในสมัยระบอบรัฐธรรมนูญ.

ความดำรงอยู่อย่างคงาม ที่ได้รับมาแต่บัดนั้น หนังสือพิมพ์จะต้องขอบคุณมหาชนผู้อ่าน เป็นจำนวนมากกว่าที่จะพึงคาดหมายไว้ กอนได้. ทั้งนี้เป็นที่ปลื้มปิติแก่คณะหนังสือพิมพ์ ไม่เฉพาะแต่เป็นเครื่องหมาย แห่ง ความ เจริญของหนังสือพิมพ์เท่านั้น แต่หากเป็นเครื่องหมายให้ เห็นว่า หนังสือพิมพ์ ได้เป็นประโยชน์แพร่หลายออกไปด้วย.

หนังสือพิมพ์จะดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จตามความประสงค์ได้ ก็ด้วยอาศัยความนิยมและความอุปการะสนับสนุนของประชาชนโดยทั่วไป. หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์อื่นๆ มีความมุ่งหมาย และเพียรอย่างยิ่งที่จะรับใช้ประชาชน เป็น หูเป็นตาของ ประชาชน เป็นปากเป็นเสียงของประชาชน.

หนังสือพิมพ์ ควรจะเป็น กระบอกเสียงของชีวิตของประชาคมให้ประจักษ์. ในสมัยประชาธิปไตยนี้ ชีวิตของประชาคม ย่อมมีแง่มุมซับซ้อนยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะรัฐเป็นของราษฎร และพลเมืองเป็นกำลังของเมืองจริงๆ กล่าวคือ มีส่วนมีเสียง ใน อันที่เรียกว่าประเทศชาติ ให้ คำ เพิกถอนไปตามความต้องการแห่งกาลสมัย. เพราะฉะนั้น ส่วนต่างๆ แห่งชีวิตของชาติ ซึ่งแต่ก่อนไม่ถือว่าเป็นปัจจัยอันสำคัญนัก ตกมาในสมัยประชาชาติฉบับฉลองครบรอบปีที่ ๓

บรรณาธิปไตยนี้ ก็ย่อมมีสภาพเป็นดังที่สำคัญขึ้น.

หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" ได้พยายามปรับปรุงกิจการให้เหมาะสมแก่กาลสมัย โดยมีได้ละเว้นความเพียรพยายาม ที่จะให้หนังสือพิมพ์เข้าถึงระดับในต่างประเทศได้ แต่การที่จะบรรลุถึงซึ่งที่หมายอันนี้ ย่อมจะต้องค่อยทำค่อยไป ค่อยขยายตัวออกไปตามกำลังทรัพย์และกำลัง ฝีมือของคน โดยถือความสุภาพว่า "ข้าเป็นกรนานเป็นคุณ". ความเจริญก้าวหน้าในขั้นต้นอาจเป็นไปได้โดยรวดเร็วได้ แต่เมื่อกิจการดำเนินไปจนถึงขั้นที่ทรงตัวแล้ว การดำเนินการด้านหน้าก็ย่อมเป็นการยากลำบากมากขึ้นตามส่วน. แม้กระนั้น คณะหนังสือพิมพ์ก็ได้พยายาม เต็ม กำลัง ความสามารถเป็นเบื้องต้น ในอันที่จะขยายงานให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้นอีก.

การออกฉบับรายสัปดาห์ ซึ่งได้รับความนิยมาจกประชาชนเป็นพิเศษนั้น เป็นหลักพยานแสดงความอุตสาหะพากเพียรของคณะหนังสือพิมพ์.

ในเชิงการประพันธ์ และเพียรอย่างยิ่ง สำหรับเรื่องอ่านเล่นนั้น ข้าพเจ้าไม่จำเป็นที่จะต้องสงสัยถึงเกิดเป็นข้อขัดเคืองประการใด เพราะ เห็นว่าเป็นไปก็ด้วยดีแล้ว.

สำหรับเรื่องสารคดี ข้าพเจ้าก็เห็นว่า เป็นที่พอใจแล้ว. ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้เห็นว่า คณะหนังสือพิมพ์ได้หาเรื่องราวแห่งชีวิต การเป็นไปตามใจหวังต่างๆ มาลงพิมพ์โฆษณา เพราะการกระทำอัน เป็น ทาง ที่จะให้ ประชาชนทั่วพระราชอาณาจักมีความ สำนึก แน่นแฟ้นขึ้นว่าประเทศสยามของเรา เป็นราชอาณาจักรอันเดียวกัน ปวงชนชาวยุโรปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดินแดนสยามเป็นปึกแผ่นอันเดียวกัน.

ในแผนกข่าวนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเลือกสรรข่าว เป็นที่พอใจของมหาชนผู้อ่าน อยู่แล้ว. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" สนใจในการรายงาน การอภิปราย ใน สภาผู้แทนราษฎรเป็นพิเศษ. ทั้งนี้ จะได้เป็นเครื่องเชื่อมราษฎรกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญอันหนึ่งของ หนังสือพิมพ์ ใน สมัย ระบอบประชาธิปไตย.

ข่าวต่างประเทศและเหตุการณ์ในต่างประเทศก็ได้รับความเอาใจใส่พอสมควรแล้ว.

ในการพิมพ์โฆษณาส่วนนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะเตือนสติได้ข้อหนึ่ง คือ จะต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบ และเพียรอย่างยิ่ง สำหรับข่าวหรือเรื่องราว ซึ่งคนภายนอกต้องมาให้ เพราะหนังสือพิมพ์ จะต้อง ดำเนิน ใน ความ รับผิดชอบของคน ในการที่พิมพ์โฆษณาข่าว หรือ เรื่องราว นั้นๆ ลง ไป และ ข้อ ที่ ควร จะ ระมัด ระวัง นั้น ไม่เฉพาะแต่ข้อสาระสำคัญ แต่หากจะต้องระมัดระวังในวิธีกล่าวหรือบรรยายข่าว หรือ เรื่องราวนั้นด้วย และเพียรอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับข่าวหรือเรื่องราวในต่างประเทศ. จึ่งอยู่ ตามสภาพของหนังสือพิมพ์ ข่าวที่พิมพ์โฆษณานั้น จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตได้บ้าง แต่จะต้องระมัดระวังอย่าให้เข้ารีดใคร่ครวญไป.

ในด้านความเห็นนั้น เป็น แผนก ที่ยาก ที่สุดงานแผนกนี้ ก็กำลังดำเนินก้าวหน้าอยู่ แต่ยังคง จัก การ ปรับปรุง ให้ คืบ หน้า คือ ไป. ในขั้นต้นนี้ หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์อื่นๆ ได้เปิดหน้ากระดาษของฉบับให้เป็นตลาดความเห็น. ทั้งนี้ ก็เป็นการถูกต้องและเป็นการสมควรแล้ว แต่ในการที่จะทำเช่นนั้น อาจทำให้แนว ความคิดความเห็นของหนังสือพิมพ์เองเลื่อนไป หรือไม่ปรากฏชัดเพียงพอ เพราะฉะนั้น หนังสือพิมพ์จะต้องคิดอ่านจัดการให้มีบทบาทแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ไว้เบื้องต้นๆ จะเป็นบทบาทด้านๆ ก็ได้ เพื่อชี้แจงแสดงความเห็นประกอบด้วยเหตุผลของตน เนื่องในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือพฤติกรรมการณ์ที่เป็นไป.

หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" เป็น หนังสือพิมพ์ฉบับต้นนุริยบาล รัฐธรรมนูญคณะนี้. ข้าพเจ้าเคยได้ ยินยอมถึงเกิดว่า เมื่อเป็นฝ่ายปฏิบัติคือรัฐบาลเมื่อก่อนนั้น มีระดับความเห็นเข้มแข็งกว่าเคยจน. ตามความจริงนี้ วิธีการของหนังสือพิมพ์ที่เป็นฝ่ายสนับสนุน หรือเป็นฝ่ายปฏิบัติคือคณะรัฐบาลในขณะใดขณะหนึ่ง ย่อมมีวิธีการต่างกัน แต่ในการที่เป็นองค์การสนับสนุนรัฐบาลนั้น นอกจากจะต้องข้อความและชี้แจงแสดงเหตุผลสนับสนุนทางฝ่ายรัฐบาลแล้ว ก็ยังมีหน้าที่ ที่จะแสดงความเห็นประกอบด้วยเหตุผลของตนเองด้วย. คณะหนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" ได้พยายามที่จะกระทำหน้าที่เช่นนั้น เป็นลำดับมาเป็นธรรมดาอยู่เอง ที่ชาวคณะจะต้องได้รับความชำนาญในการแสดงความเห็นเช่นนั้น ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

--- ต่อไปหน้า ๒๖

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਨੇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ

ถ้าข้าพเจ้าจะว่าในโลคนั้นไม่มีเกม
อะไรเลยจะคันคันเร้าใจ เท่ากับ หนึ่ง
สี่พิมพ์ ก็อาจจะมีบางท่าน เข้าใจผิด
คิดเห็นไปว่า นี่เป็นเพราะข้าพเจ้าเป็น
นักหนึ่งสี่พิมพ์ พดด้วยสายตา และ
ความรู้ ถึงของนักหนึ่งสี่พิมพ์ ซึ่ง
ไม่จำเป็นจะ ต้อง ตรง กับสายตา และ
ความรู้ ถึงของนักอื่นๆ ขอนักอาจ
เป็นจริง เกมใดๆ ย่อมมีความคัน
คันเร้าใจอยู่ในตัวของมัน เอง ทั้งนี้
ถ้าท่านรู้ หัวใจของเกมนั้นอย่างใกล้ชิด
และเล่นตามกฎของมัน แต่เกมของ
หนึ่งสี่พิมพ์ ไม่ใช่เช่นนั้น เกมหนึ่ง
สี่พิมพ์ ไม่มีบรรทัดฐานตายตัวอย่าง
กฎอื่น แต่ในข้อนี้ข้าพเจ้ามิได้หมาย
ความไปในทาง “ไม่ได้ ด้วยเหตุที่
ต้องเขาด้วยกล” หากมิได้ ข้าพเจ้า
หมายความว่ากฎเกณฑ์ของเกม
หนึ่งสี่พิมพ์ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไป
ตามกาลเทศะ และลักษณะของเกม
ที่กำลังดำเนินกันอยู่.

เพราะฉะนั้นเองบางครั้ง ท่าน จะ
ได้ฟังเรื่องของ นักหนังสือพิมพ์ หรือ
ช่างภาพของหนังสือพิมพ์อดคำหึง
ชีวิตคือความตาย เพื่อต้องการข่าว
หรือถ่ายภาพ ซึ่งตาม ด้วยตาของ
คนธรรมดาทั่วไปเห็นเป็น เพียง เรื่อง
นิดเดียวเท่านั้น สำหรับการเลี้ยงชีวิต
อย่างบ้าที่สุด แก่กับ คำคัญ อย่าง
ยิ่งสำหรับนักหนังสือพิมพ์ และคำ
หรับเป็นหลักฐาน แก่การบันทึกประ
วัติศาสตร์ของชาติ มนุษย์ใน อนาคต
เป็นต้นช่างภาพ ของ ยูไนเตค เปเรส ที่
วิ่งเข้าไป ถ่าย พระ เจ้า อเล็ก ซัน เคอร์
แห่งยูโกสลาเวีย และ ม. บารุช ฮอร์นเชท
ผู้ร้ายยิ่งกว่าอยู่ กับ รถในระยะใกล้ใน
ขณะที่กระสุนปืนปลิวว่อน อยู่ รอบกาย
กระทั่งตนเองได้รับบาดเจ็บ ถึง คำหึง
การเลี้ยงชีวิต ท่านเองนี้บางครั้งก็ได้มด
คัมกับการเลี้ยงและบาง ที่ก่อดความ
หน้า

คาดหว้งอย่างน่าเสียดาย ข้าพเจ้าชอบ
โทษที่ ขอบ กติ อย่าง ช่าง ภาพ ของ
“ประชาชาติ” ในปัจจุบัน ซึ่งวิ่งเข้า
ไปถ่ายเหตุการณ์ คราวหลวงพิบูลสงคราม
ตกถึง ที่ ประตู สนาม ฟุต บอล
ท้องสนามหลวง เมื่อไม่ช้าไม่นาน มา
นี้อย่างใกล้ ชิด หุด หิด ค้อ อัน คราย
อย่างยิ่ง และถ่ายภาพไว้ ได้ ๒-๓
ภาพ ซึ่งเจ้าตัวผู้ตกพายุใจที่ได้
ปฏิบัติหน้าที่ของตนสำเร็จ แต่เมื่อ
ถึงสำนักงานและนำภาพออกต่าง ประ
ท้วงว่ามิได้ชัดใกล้เลย ท่านพอจะ
วาดภาพของเขาใน ขณะ นั้น ได้ว่า จะ
เป็นอย่างไรร !

ผู้ตกนรกบางคนหนีออกมาได้ โดย
ไกล่เกลี่ยแทน จึงจะบอกท่านได้ถูก
คำว่า ชีวิตประจำวันของนักหนังสือ

ดอพนพ เป็นชีวิต ๒๐
ระนิคไทย มีที่ ดย

กบฏนั้นมาแล้ว ท่านจะบอกท่านได้
ว่าชีวิต ที่อยู่นี้ ไม่เหมาะ กับชีวิต
หนึ่งคือพิมพ์ เพียงใด อยู่ในวงการ
หนึ่งคือพิมพ์ นับแต่ สิบขวบมาจน
กระทั่งถึง บรรณาธิการ จะอยู่นี้
เฉยๆไม่ได้ เพราะชาวไมใช่จะ
มาถึงมือเอง หรือได้ นาคด้วยโชค
อย่างที่ถูกคดกลางนอก บางคนได้เคย
นึก การสืบข่าวเราต้องประกอบ
ด้วยวิธีการอันฉลาด จะปล่อยให้
โชคไม่ได้เป็นอันขาด เราต้องมอง
ไปข้างหน้าเสมอ เราต้องวางคนประ
จำหน้าที่อย่างเหมาะสม และให้
ประจำอยู่เรื่อยไป แม้ ในขั้นต้นจะ
ไม่เกิดผล และการตัดสินใจเป็นสำ
รึกะสำคัญที่สุดในกรณีเช่นนี้ และ
เพราะเหตุนี้เอง เมื่อคราวเกิดกบฏ
เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ผู้สืบข่าว
และช่างภาพของ “ประชาชาติ” จึง
ไปถึงแนวหน้าก่อนผู้อื่น ได้รายงาน

ในยุคบริเวณโดยรอบเขี่ยค จาก
 ด้ายตาของผู้สืบข่าวของเรา ลงพิมพ์
 เสนอต่อมหาชน ได้ อย่าง รวดเร็ว
 เพียงใด.

ข้าพเจ้าจำได้ว่า เมื่อทางสำนัก
งานเราได้รับรายงาน จาก ผู้ สืบข่าว
ประจำฝ่ายหนึ่งของเรา ในเย็น วันพ
ที่ ๓๓ ตุลาคมว่า ทางราชการได้ส่ง
นายทหารและตำรวจ กอง แห่งแรก
พิ ศษออกจาก กรุง เทพ ฯ ไปโค ราช
กัปรชุมหา รอกันทันที น่าจะมีเหตุ
การณ ี่สำคัญอะไรขึ้นเป็นมั่นคงเพราะ
ระแคะระคายข่าวลือมา จากฝ่ายทางโค
ราชของ เราใน ขณะ นั้น ประ กอบเข้า
ด้วยที่ลี้ภัยก็ตกลง จัดวาง ผู้ สืบข่าวของ
เราใหม่ เพื่อในยามฉุกเฉินทันที
ด้วย ประการณ ี่ของ พอลกองทัพบก

บทที่ ๑ ประทีป กับ กองทัพ รัฐ
 มาดักบางเขน ผู้
 สืบข่าวละข้างภาพของเราถึงที่เกิด
 สดทันที ทั้งท่านอย่าเพิ่งเข้าใจ
 ว่า เป็นไปด้วยความสะดวก ผู้
 สืบข่าวละข้างภาพของเรา ไม่มีอะไร
 จะ เป็น หลักรฐาน แล้ว ตัว หรือ
 ได้ รับ ความ ค้ำ ค้ำ ของ ใน อย่าง ไร
 เลย นอกจาก ปก จะ เห็น ผล
 ของ ตนเอง ที่ จะ เอา ตัว รอด ไป
 ที่ ถึง ขอบ บริเวณ จึง ได้ ทาง ข้าง
 หน้า จะ เป็น ะ ะ ไร ไม่ ได้ คิด กัน ทว่า จึง
 จะ ผล ได้ — การ เลี้ยง อัน ทราม ของ
 สืบข่าว และ ข้างภาพของเรา ใน ครั้ง
 นี้ ได้ ผล ทง ทาง ข่าว ละ ภาพ อย่าง เป็น
 ก่อใจ นับ เป็น ประวัติการ ครั้ง แรก
 นาม หนังสือ พิมพ์ เมือง ไทย ที่ เลี้ยว
 ภาพ ทหาร ฝ่าย กบฏ จน ภาย ที่ วัด
 ทอ สุนทร ที่ ข้างภาพ ของ เรา ได้
 ย้าย มา ลง พิมพ์ ใน “ประชาชาติ”
 นี้เอง เป็น เหตุ ให้ เกิด การ เชื้อ เชื้อ
 รวม กับ การ เชื้อ เชื้อ ชาว ที่ กระ
 าก น้อย ใน ยาม ฉก ฉิ่น นั่น น!

จิตเต็ม แร่น คือดลฟ์เฮดต์เคซ
เขียนไว้ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง
ของเขาว่า “หนังสือพิมพ์ก็ไม่ต่าง
อะไรกับคน ย่อมต้องมีหน้าที่ปฏิบัติ
ต่อตนเอง ต่อเพื่อนมนุษย์ และต่อ
ประเทศชาติ จะต่างกันก็แต่หนังสือ
พิมพ์มีความรู้ ตักมิดรอบแรงกล้ากว่า
คนธรรมดา ทั้งยังยอมทำให้หนังสือ
พิมพ์อยู่ในฐานะที่ แม้พระเจ้า
แผ่นดินหรือประธานาธิบดีก็ไม่สามารถ
จะทำให้หนังสือพิมพ์เบียดเบียนกฎหมาย
และเสรีของเขาได้---ในข้อนี้เองบาง
ครั้งเราจึงเห็นแต่เพียงผิว ๆ ว่า หนังสือ
พิมพ์ปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มงวดเกิน
ไป จนดูเหมือนจะขาดมนุษยธรรม
แต่ท่านจะต้องให้อภัย เพราะหนังสือ
พิมพ์ไม่ใช่ของบุคคลคนหนึ่งคนใด
แม้ข้าพเจ้าจะเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์
อเมริกันหลายสิบฉบับ หนังสือพิมพ์
ข้าพเจ้าเป็นของมหาชน ชาวอเมริกัน
ทำเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของมหา
ชนชาวอเมริกัน ---”

ว่าโดยทั่วไปข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือพิมพ์เมืองไทยเราน่าจะมี ความรู้ ดึกฝึกชอบและมนุษยธรรม มากกว่า หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ซึ่งได้ สิทธิ เสรีภาพในการเสนอข่าวเป็นอันมากนั้น เสียอีก ข้อขัดข้องของนัก หนังสือพิมพ์ ในระยะ ๕-๖ ปีที่ผ่านมา ระหว่าง คอย ประจำด้านักงานหนังสือพิมพ์มาไม่น้อยกว่า ๓๖ ปี พวกเรา คือชุดที่ทำงาน อยู่ด้วยกันที่ประชาชาติเดียวนี้ ได้ อ่านเรื่องที่จะเป็นข่าวพาดหัวครึกโครม ที่สุดในสมัยนั้นๆ ไปเสียหลายต่อหลาย ครั้ง เพื่อ เห็น แก่ มนุษย ธรรม และความ รู้ ดึกฝึกชอบ ใน ฐานะ ของ นักหนังสือพิมพ์ และลงข่าวที่เรา ต้องต่อสู้กับอุปสรรค และอำนาจบางอย่างๆ ตลอดหมดคืออันตราয়เพื่อนโย

--- ต่อไปหน้า ๒๖

สิ่งที่หนังสือพิมพ์เมืองไทยต้องการ

ผู้อ่านของเราคงจำได้ว่า ในปีหนึ่ง เราทำหนังสือฉบับพิเศษเสนอท่าน ๒ ครั้ง คือในวันขึ้นปีใหม่ของประเทศไทยครั้งหนึ่ง และในวันเกิดหรือในวันขึ้นปีใหม่ของหนังสือพิมพ์ครั้งหนึ่ง.

ในต้นปีคือในเดือน พฤษภาคม สำนักของเราได้จัดการออกหนังสือ "ประชาธิปไตยรายสัปดาห์" ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งท่านผู้อ่านคงจะรู้สึกได้ว่า หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์นี้ทางสำนักของเราได้ลงทุนและปรับปรุงคุณภาพจนถึงขีดที่ไม่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษที่เราได้เคยทำมาแล้ว.

เมื่อใกล้เวลาที่จะจัดทำหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษใน วันที่ ๓ ตุลาคม นี้ก็ได้มีความเห็นกันว่า ถ้าจะปรับปรุงหนังสือท่านเองโดยที่ที่เคยทำมาแล้ว ก็คงจะมีลักษณะ คล้าย คลึงกับ หนังสือ ราย สัปดาห์ ของ เรา ที่ได้ ออกเป็นประจำอยู่แล้ว พวกเราจึงได้ปรึกษาคัด ดึง กันว่า จะปรับปรุงหนังสือฉบับพิเศษนี้ให้เหมาะสมกับเป็นวันเกิดของหนังสือพิมพ์ โดยการบรรจุเรื่องที่ว่า ด้วยการ หนังสือพิมพ์ ให้มากที่สุด.

เราขอให้ผู้อ่านของเรา ได้ทราบด้วยว่า เมื่อได้ตกลงกันเช่นนี้แล้ว เราได้เวลาเตรียมตัวเพื่อหาเรื่องมาลงพิมพ์เพียงวันเดียว ซึ่งจะต้องรีบเร่งทำ พร้อมกันไปกับงานที่ได้ทำอยู่เป็นประจำวัน โดยเหตุนี้ ก็ควรเป็นที่เข้าใจได้ว่า ถ้าเราได้มีเวลาเตรียมตัวมาก กว้างนั้นอีกสักหน่อย ก็คงจะค้นคว้าหาเรื่องว่าด้วยการ หนังสือ พิมพ์ มาลง พิมพ์ ได้มากกว่านี้และอาจจะดีกว่านี้. ท่านย่อมหวังได้ว่า เมื่อเราได้ตกลงวางแผนนโยบายที่จะปรับปรุงหนังสือในวันเกิดของ "ประชาธิปไตย" ในรูปแบบนี้แล้ว ในปีต่อไปท่านคงจะได้รับความประชาธิปไตยฉบับฉลองครบรอบปีที่ ๓

พอใจ ยิ่งกว่าในครั้งนั้นมาก. เรื่องที่ร้องท้วงติงด้วยการหนังสือพิมพ์ ซึ่งได้ลงพิมพ์ ในฉบับนี้ เขียนโดยนักเขียนซึ่งประจำทำกาอยู่ ในสำนักของเราทั้งนั้น.

ในการเขียนเรื่องนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์อยู่ว่า จะให้อ่านได้ทราบความเป็นไปของหนังสือพิมพ์ในเมืองเราตามสมควร เพราะว่าหนังสือพิมพ์ย่อม ทำการ รับใช้ โด่งดังกับประชาชน ประชาชนก็ควร จะทราบว่า ผู้รับใช้เราเป็นใคร มีฐานะและความเป็นอยู่ในเวลานี้อย่างไร. การที่จะมีความรู้ ความเข้าใจเช่นนี้ มิใช่เป็นเพียงสิ่งที่ควรจะมี และควรจะมีใจเท่านั้น แต่ว่าเป็นความจำเป็นที่แท้จริง. ดังนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้อย่างจริงจัง แต่ว่าในจำพวกนี้คนส่วนน้อย

พวกนี้คนส่วนน้อยก็ยังมีประโยชน์และความน่าเลี้ยงแตกต่างออกไปตามพื้นที่ของมัน. ในต่างประเทศ สำนักพิมพ์ บัดดีฮาร์ด ทำหน้าที่ช่วยตำรวจออกสืบจับผู้ร้าย ได้ประโยชน์นัก สำนักพิมพ์ บัดดีฮาร์ด ทำงานได้ดีไม่น้อยกว่าแขกยาม. ในเมืองไทยเรา ชาวบ้านส่วน ก็เลี้ยงสำนักพิมพ์มาก และในจำนวนเหล่านี้ สำนักพิมพ์เรอเนอแกมด้วย. และหนังสือพิมพ์ก็อย่างเดียวกัน.

กล่าวโดยทั่วไป หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงของประชาชน ทำหน้าที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของการดำเนินธุรกิจ ทำหน้าที่เป็นสื่อความนึก ความรู้สึกของประชาชน และรัฐบาล ให้มาเชื่อมประสานกันด้วยดี ทำหน้าที่นำการกระทำ ความคิด และความรู้อยู่ในทิศทางที่ดี มาเสนอต่อประชาชน ฯลฯ ไม่ว่าหนังสือพิมพ์ในประเทศไหน ซึ่งมักจะแตกต่าง

ต่างกันมากใน ความเจริญ ของบ้านเมือง ก็ปฏิบัติหน้าที่สำคัญๆเหล่านี้โดยทั่วกัน. ถ้าหนังสือพิมพ์ในประเทศหนึ่ง เผลอว่าหนังสือพิมพ์ในอีกประเทศหนึ่ง ก็ไม่ใช่เพราะว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่อันมีคุณค่า แตกต่าง กัน แต่ว่าเป็นเพราะ การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เป็นไปโดยสมบูรณ์พอ หรือมีอะไรที่ยังไม่รู้จักที่จะปฏิบัติในทางที่ควร หรือมีอะไรที่เป็นด้วยขาด วิชา ความรู้ และมรรยาทของนักหนังสือพิมพ์เอาเสียทีเดียว. ผู้ทำหนังสือพิมพ์ ที่จะไม่รู้จักหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เสียเลยนั้น ข้าพเจ้าไม่คิดว่าควรจะมี แต่ถ้าจะมีได้ เราคงเรียกเขาอย่างอื่นเถิด เรียกว่า ผู้ทำหนังสือพิมพ์หรือพวกหนังสือพิมพ์เถิด.

และเพราะในนี้ เมืองเรา ความบกพร่องซึ่งรวมทั้ง ความขาดแคลนในวิชาการทั้งด้าน มีเทศมาทำอะไรบ้าง เราจะต้องพิจารณา กันดู. ก่อนอะไรทั้งนั้น ขอให้อ่าน

ผู้อ่านระลึกได้ว่า ในเมืองไทยเรามีหนังสือ ตำราภาษาไทยที่วาดด้วยารหนังสือพิมพ์ สำหรับที่สนใจในการหนังสือพิมพ์ จะได้ศึกษา กันแต่เด็กเล่มหนึ่งหรือไม่. เท่าที่ข้าพเจ้าจะรู้ได้ ยังไม่เคยทราบว่ามีหนังสือตำราภาษาไทย ที่ว่า ด้วยการ หนังสือพิมพ์ เล่มเดียว หรือ อย่างน้อยที่สุด พวกเราที่นั่นทุกคน ไม่เคยได้พบได้อ่านหนังสือ เช่นนั้นที่เป็นภาษาไทยเลย. แต่ว่าในเวลานี้ ในเมืองไทยก็มีหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาไทยร่วม ๒๐ ฉบับ จำนวนหนังสือพิมพ์ออกจำหน่ายในวันหนึ่งๆ รวมทั้งสิ้นคงไม่ต่ำกว่า ๖๐,๐๐๐ ฉบับ ทั้งๆที่ไม่เคยมี ตำราหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในเมืองไทยเลย.

อย่างไรก็ตาม จำนวนหนังสือพิมพ์

ภาษาไทยรวมทั้งสิ้นนี้ เมื่อเทียบกัน อย่างหายา ากับจำนวนหนังสือพิมพ์ออกในเมืองจีน เรนก็เขียงไ้ แล้วก็จะเห็นความแตกต่างกันมาก หนังสือพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ออกจำหน่ายวันละประมาณ ๖๐,๐๐๐ ฉบับ และหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ออกจำหน่ายวันละ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ฉบับ แปลว่า พียงหนังสือพิมพ์ นฉบับเดียวพิมพ์ออกจำหน่ายมากกว่า หนังสือพิมพ์ภาษาไทยรวมกันทั้งหมด พิมพ์ออกจำหน่ายในวันหนึ่ง. หนังสือพิมพ์ที่นับว่าอยู่ในจำพวกเลวมาก ของ ญี่ปุ่น ในวันหนึ่ง ยังพิมพ์ออกจำหน่ายราว ๕๐,๐๐๐ ฉบับ ได้เปรียบกับ จำนวนที่หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ของเรา รวมกันทั้งหมด แต่ถ้าจะเทียบกับหนังสือพิมพ์ ซึ่งหนังสือพิมพ์ของเรานับโอซากาฮาชิ และโอซากาโมริจิ ซึ่งแต่ละฉบับ พิมพ์ออกจำหน่ายวันละ ๒ ล้านฉบับแล้ว ก็นับว่า เป็นการแตกต่างที่น่าใจหาย.

กิจการของหนังสือพิมพ์ในเมืองไทยเรา นี้ อาจจะ มีผู้เรียกว่ายังเป็นกิจการที่หนุ่มน้อยมาก แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า ยังเป็นกิจการที่เป็นเด็กทารกอยู่ทีเดียว. เมื่อท่านผู้อ่านได้ประจักษ์การเทียบเคียงดังที่ดิฉันได้กล่าวแล้ว ก็คงจะเห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่า เราควร จะเรียกรับ กิจการ ของ หนังสือพิมพ์ในเมืองไทยเรา ว่ากระไร.

การที่ ใน เมือง ไทย เรา ยัง ไม่มีหนังสือตำราที่วาดด้วยการหนังสือพิมพ์แต่เล่มเดียว ในขณะที่เราหนังสือพิมพ์ ออกจำหน่าย รวม ๒๐ ฉบับ เช่นนี้ ก็นับว่าเป็นการประหลาดมาก. จริงอยู่ นักหนังสือพิมพ์ของเรา ย่อมจะชวน ชวนย ศึกษากการ หนังสือพิมพ์จากตำรา หรือ ตำรา ของ ต่าง ประเทศบ้าง แต่ว่าก็คงจะไม่ทั่วไปทุก

เขียนให้เขารอ่าน ไม่ได้เท่าที่เขเขียน

การเขียนหนังสือนั้น ถ้าพึงแต่จะให้เรียงตัวอักษรเข้าด้วยกันให้เป็นแถว ก็ดูเหมือนจะไม่เป็นการยากสำหรับใครเลย. แต่การเขียนที่ถูกต้อง ยากอยู่นั่น ที่ตรงที่เรียงตัวอักษรเข้าด้วยกันเป็นแถว แล้วจะให้มันมีชีวิตชีวาอีกด้วย. และถ้ามีมนุษย์ผู้ใดสามารถเขียนหนังสือให้มีชีวิตกับทั้งยังไม่ตายด้วยอีกแล้ว ก็นับถือยกย่องกันว่า มนุษย์ผู้นั้นเขียนหนังสือได้ เก่งจนกระทั่งยอดเยี่ยม เป็นที่น่าเลื่อมใดยิ่งนัก. สมควรที่จะจัดหนังสือที่เขียนขึ้นเหล่านั้น เข้าอยู่ในวรรณกรรมชั้นสูง. คำว่า วรรณกรรม หรือไม่ก็ โลกเขาทีเดียว. ซึ่งฟังก์ก็หาพิศวงสงสัยอยู่ไม่น้อย. ในการที่จะเขียนหนังสือให้มีชีวิตชีวาขึ้นมา แล้วมีหน้าเข้าเขียนกันไม่ให้ตายเสียอีกด้วย. แต่ความนิยมในการเขียนหนังสือเหล่านั้น ก็มีอยู่จริง. และมีมานานแล้วด้วย. อีกทั้งจะมีต่อไปอีกนานเท่าใดก็หาทราบไม่.

ก็เมื่อการเขียนหนังสือ ที่ใช้เขียนกันด้วยปากกาหรือดินสอกับกระดาษ ซึ่งต้องอย่างนั้นเข้าใจกันอยู่ ว่าไม่มีชีวิตจิตใจอะไร. แต่เมื่อเป็นเครื่องจารึกตัวอักษร ที่ดั่งกัน ว่า ต้องให้มีชีวิตจิตใจขึ้นด้วยฉะนี้ การเขียนหนังสืออย่างสวยงาม. ถ้าจะนับกันง่าย ๆ ก็ออกจะนับกันผิดทำที่ไม่. เพราะว่าโดยส่วนการนับมนุษย์ที่มีชีวิตอยู่แล้ว ให้เป็นชีวิตอยู่และดำรงชีวิตไว้ก็รู้ดีว่าเป็นการยากอยู่แล้ว. นับประสาอะไรกับการที่จะไปนับสิ่งที่ไม่เป็นชีวิต. แล้วกลับให้เกิดมีชีวิตขึ้นมาเสียด้วย. แต่ถ้ามองเห็นถึงความนิยมชนิดนี้ได้มีอยู่ กับมนุษย์มาแต่ทุกกาลทุกสมัย. และทั้งผู้ที่จะนิยมการอ่านหนังสือ ก็ถือความนิยมชนิดนี้ด้วย กับหนังสือที่เขียนกันขึ้นอย่างมีชีวิตชีวาของตนเอง. ซึ่งหนังสือใดที่เขียนขึ้นโดยหาชีวิตไม่. โดย

เป็นแต่เพียงหนังสือจำไปไหน มาเป็นทิวแถวแล้วละก็. หนังสือที่เขียนขึ้นนั้น ก็ยากขึ้นอย่างง่าย ๆ ว่า—ไปเร็ว. ทำไมเราจึงถึงกัน ว่าหนังสือที่เขียนขึ้นนั้น ก็เป็นอย่างหนึ่งที่มีชีวิตจิตใจเหมือนกัน. ทั้งนี้ก็เพราะรู้สึกกันอยู่ว่า. หนังสือที่เขียนออกมาแล้ว. ถูกเขียนออกมาโดยตลอดความคิดเข้าไว้ด้วย. ความคิดหรือปัญหาเป็นดัง ลำดับยิ่งใหญ่ของมนุษย์เพียงใด. ความคิดก็เป็นอย่างนั้น. ลำดับยิ่งใหญ่ของการเขียนหนังสือเพียงนั้น. หนังสือที่เขียนขึ้นจึงจะมีชีวิตขึ้นได้ ก็ด้วยมีความคิดแผ่แผ่อยู่.

อันสรรพสิ่งทั้งหลาย ทั้งปวง ที่เท่าที่ปรากฏขึ้นมา แล้วจัดว่า เป็นเครื่องหมายแห่ง ความเจริญ ของมนุษยชาตินั้นไซ้. ย่อมมีใจอยู่ โดยทั่วกันว่า จักพัฒนาขึ้นโดยปราศจากความคิดเสียหาได้ไม่. ความคิด เป็นเครื่องกระตุ้น และเป็นเครื่องขยาย

ฐานแห่งความเจริญ ของมนุษย์มา แล้วชีวิตก็. และโลกจะเป็นโลกอยู่ได้ ก็ด้วยมีความคิดของมนุษย์นี้แล้วเป็นดังอภินิหาร. อีกทั้งโลกจะก้าวหน้าต่อไปหา ค่ำ อารยยุค คือยุคแห่งมาดีด้วย. ก็ด้วยความคิดของมนุษย์. นอกนั้นก็จะเป็นเครื่องกระตุ้นไป. ทั้งนี้ก็เพราะว่าไม่มีอะไรในมนุษย์ จะเลิกคำคำคุณ ไม่ยิ่งกว่าความคิดเลย.

ดังคำขวัญที่สุด. เท่าที่มนุษย์จะรู้จักและเคารพ ยำเกรง กับทั้งพยายามจะทำความดีที่ชีวิตรอบอย่าง ยิ่ง. นั่นก็คือธรรมชาติ. ความทรงอยู่ของโลกเป็นไปตามอำนาจ ธรรมชาติบังคับ หรือเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ. ความคิดของมนุษย์ ก็เป็นธรรมชาติ ส่วนหนึ่ง. เป็นธรรมชาติจำพวก ที่มัน ที่จะแผ่ อำนาจออกให้ดังอำนาจของธรรมชาติ

ด้วยกันเอง. คือความคิดของมนุษย์. ซึ่งถือว่าเป็นธรรมชาติภายใน. และธรรมชาติส่วนอื่น เป็นธรรมชาติภายนอก. ซึ่งธรรมชาติภายในคือความคิดของมนุษย์. เป็น มติแห่งมนุษย์ ที่ยอมจำนนต่อกันกับอำนาจ ธรรมชาติภายนอก. โดยจำนนที่จะเป็นอิสระเหนือทุกสิ่งที่เป็นธรรมชาติภายนอก. ผลแห่งการหักล้างระหว่าง ธรรมชาติทั้งสองฝ่ายนี้. คือมรดกแห่งภูมิอารยะธรรม. และ การที่ ธรรมชาติภายใน มีอำนาจเหนือ ธรรมชาติภายนอกเป็น ส่วนมาก น้อย เพียงใด. ส่วนมาก น้อยนั้นก็เป็นการวัดอารยะภาพให้ทราบถึง ความสูงต่ำตามไปด้วย. และความก้าวหน้าของอารยะธรรมอย่างใดก็ขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่มี. ก็ถือตามส่วนมากน้อยของธรรมชาติภายในที่อยู่เหนือธรรมชาติภายนอก. ซึ่งสิ่งนี้ประจักษ์แก่เราอยู่. ทุกเมื่อเสมอ.

มาเป็นเมือง. ในการที่เห็นมาเมืองกลายเป็นคึกกราม. ในการที่เมื่อเหาะ. รยณตร์, เครื่องบิน, วิทยุ ตลอดจนไปถึงสรรพสิ่งทั้งหลาย. อันเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ประกอบ ความสะดวกสบายของมนุษย์นั้น. ก็เกิดขึ้นโดยธรรมชาติภายนอกต้องคดมาอยู่ภายใต้การหักล้างของธรรมชาติภายใน. ซึ่งเมื่อว่าธรรมชาติภายนอกจะมีขอบเขตก่อนปริมาณไม่ได้. ก็คือ ความคิดคือธรรมชาติภายใน. ก็จะต้องก้าวติดตามต่อไปโดยมิได้หยุดยั้ง. เพื่อจำนนต่อความอิสระ. อันถือเป็นผลของภูมิอารยะธรรม. ดังว่าแล้ว. เมื่อ ความคิด เป็นทุนแห่งความเจริญของโลก. เพียงใด. ความคิด ก็ เป็น ทุน ของ การ เขียน หนังสือ. ให้มีชีวิตชีวาขึ้นเพียงนั้น. นี่ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า การเขียนให้เขาอ่าน ไม่ได้ เท่า ที่ เราเขียน

เพราะการจูนความคิด ย่อมเป็นธรรมชาติตามบัญญัติของมนุษย์อย่างเราท่านโดยทั่วกัน.

เมื่อความคิดของมนุษย์เป็นของสำคัญต่อโลก. และของสำคัญเป็นสิ่งที่ได้ยากขึ้น. ความคิดมีได้มีขึ้นเป็นขึ้นโดยปกติ. แต่ความคิดจะมีและงอกงามขึ้นได้. ก็ด้วยการฝึกอบรมและการกระตุ้น. ผู้ใดมีความคิดมาก. ผู้นั้นก็เป็นผู้มีปัญญา. มาก. ผู้นั้นก็เป็นผู้มีปัญญามาก. อย่างที่เรียกกันง่าย ๆ ว่าเป็นคนฉลาด. ยิ่งมีความคิดมากขึ้นเท่าใด. มนุษย์ผู้นั้นก็จะมีชื่อ ใหญ่. ไปในทางนักปราชญ์มากขึ้นเท่านั้น. ชีวิตของการมีความคิดอันดีนั้น. พ้นเหนือของมนุษย์. ดำเนินมาจะพาตัวของเราให้ก้าวขึ้นไป. ถึงจอมปราชญ์. บรมปราชญ์หรือไม่ก็. เลยไปถึงบรมศาสดาคนใดคนหนึ่ง. ซึ่งการที่มนุษย์ผู้ใดเป็นจอมปราชญ์, บรมปราชญ์ หรือ กระทั่ง เป็น บรมศาสดาแล้วก็ไม่จำเป็นจะต้องมาคอยสั่งรฟคุณของมนุษย์ผู้นั้นในทันที. ไปอีกก็ได้. เพราะยังมีมนุษย์ อีกน้อยอย่างหนึ่งที่. จะไม่รับสั่งรฟคุณ ของจอมศาสดาว่า. เป็นอย่างไร. กล่าวกันสั้น ๆ ก็ว่า. ถ้าผู้ใดฉลาดมาก. ผู้นั้นก็มี โอกาสทำประโยชน์ ให้ กับ เพื่อนมนุษย์ ได้มาก. อีกทั้งความคิดก็เป็นเครื่องกระตุ้นของภูมิอารยะธรรม. ดัง ได้แสดง มา แล้ว. เพราะฉะนั้นความคิด จึงเป็นอีกเหตุผลอย่างเดียวกัน. ที่มนุษย์ส่วนใหญ่ที่ดูพากันแสวง. เพื่อให้ถึง. เป็นยานพาหนะให้เราทั้งหลายไปสู่ จุดที่หมายของชีวิตตามที่มุ่งมาดปรารถนา. สมดังคำตรัสของพระบรมศาสดาตามหาสมณะโคตม. ดังได้ดัดมาว่า. แสงสว่างใดส่องด้วย แสงสว่าง แห่งปัญญาไม่มี. หรือพ้นจากอวิชชาคือความเขลาเสียได้. ย่อมพ้น จากบ่วง แห่งมาร. ดังนั้น ความคิด จึง เป็นดัง ที่แสง แพร่อยู่ เต็มโลก. เพื่อให้มนุษย์รู้จักคุณค่าในตัวของมัน. ซึ่งเมื่อว่าความ

— คือไปหน้า ๑๖.

นวนิยายสมัยอยุธยา

ในวันงานครบรอบปีที่ ๓ ของประ
ชาชาติ บรรดาชาวคณะต่างก็ได้ถูก
เกณฑ์ แบ่งหน้าที่ให้เขียนเรื่องลง
หนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษนี้ คณะเรื่อง
เมื่อได้อ่านโปรแกรมคนนั้นเขียนเรื่อง
นี้, คนนั้นเขียนเรื่องนั้น และคนนั้น
เขียนเรื่องโน้น ฯลฯ ก็พลอยนึกสนุก
มิใช่น้อยด้วยเพื่อนนักเขียน แต่ครั้น
มาถึงชื่อข้าพเจ้า จะเรื่อง "หนังสือ
พิมพ์สมัยคุณปู่" ก็รู้สึกงงงนี่!
นี่จะเกณฑ์ให้เขียนหาเรื่องขี้ปะลุดศพ
ท่านผู้เฒ่าสมัยนั้นขึ้นมาเรียนถามว่า
หนังสือพิมพ์ครั้งแรกอายุท่านมีหน้าตา
ทำทางเป็นประการใดใน - ฉะนั้น
หรือ? อึกอักอยู่ช้านาน ก็นึกขึ้นได้
ถึงหนังสือพิมพ์ "บางกอกกรักรเดอร์"
ซึ่งเก็บไว้นานแล้ว เอามาประกอบ
กับหนังสือที่พิมพ์แจกในงานพระศพ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าแ
วไรดวง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ ปรากฏ
ตามรายชื่อว่าหนังสือพิมพ์ "บาง
กอกกรักรเดอร์" น้อยในคำ
หนึ่งคำ ควรจะนับว่าเป็นชิ้น
คุณปู่ หนังสือพิมพ์ ในประเทศสยาม
ได้ แต่ในหนังสือ "รายนาม หนังสือ
พิมพ์ชาวซึ่งออกเป็นระยะในประเทศไทย"
สยาม" นั้น ดังก็ทราบเริ่ม ต้นหนังสือ
พิมพ์ "บางกอกกรักรเดอร์" ผลิต
ไป ๒๐ ปี ก็ต้องบอกได้ว่า พ.ศ.
๒๔๕๗ ในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งความจริง
พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลที่ ๓ หนังสือ
พิมพ์ "บางกอกกรักรเดอร์" เริ่ม
ออกเมื่อมีจดจุลศักราช ๒๒๘๘ ตรงกับพุทธ
ศักราช ๒๔๐๘ หรือครุฑศักราช ๑๘๖๕
นับจาก นั้น ถึง วัน นี้ ได้ ๗๐ ปีพอดี
เจ้าของและบรรณาธิการของหนังสือ
พิมพ์ฉบับนี้คือท่านหมอบรัดเลย์ ท่านนัก
งานและโรงพิมพ์ครั้งนี้ คงอยู่ปาก
คลองบางกอกใหญ่ (บางหลวง) ซึ่ง
ยังจะเห็นรูปเค้าอยู่จนเดี๋ยวนี้ ท่าน
ไปเที่ยวทางเรือของแคว้นนี้ได้
ปะชาชาติจะมีฉลองครบรอบปีที่ ๓

ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านผู้เฒ่าเป็นอัน
มาก คงปรารถนาจะทราบสภาพ
การณ์ของบ้านเมือง ราชเมือสมัย ๗๐ ปี
มาแล้ว ท่านอ่านเรื่องนี้จะรู้สึก ว่า
หนังสือพิมพ์ทุก ๆ สมัยก็เปรียบประหนึ่ง
ภาพยนตร์ทุกตัวที่เราดู ๆ นั้นเอง หากจะ
แต่เห็นภาพ จาก หวัง นึกในขณะอ่าน,
หนังสือพิมพ์สมัยคุณปู่ ก็มิใช่ไร ๆ
ท่านเองเคยกับ หนังสือพิมพ์ เดียวกัน
คือมีหน้าตา, สาระคดี, ความเห็นเอก
ชน, บรรทัดคดี, ข่าวในกรุง, ข่าว
หัวเมือง, ข่าวต่างประเทศ, วิทยา-
การ, ข้อโต้แย้งความเห็น, คำพิ
พากษ์คดี, แรงความหมายของเวลา
เรื่องต่าง ๆ ที่ท่านท่านได้เห็น คืออ่าน
อยู่ทุกวัน คงจะนึกว่าไม่แปลกอะไร.
โปรดอย่าเพ่งนึกเช่นนั้น ระยะเวลา
ที่ต่างกันถึง ๗๐ ปี ได้บอกอยู่ในตัว
แล้วว่าห่างไกลกัน
เพียงไร ข้าพเจ้า
ได้พยายามระวังถ้อยคำ, อักษรและ
วรรคตอนให้ตรงตามต้นฉบับ ถ้า
ท่านได้พบสิ่งใดแปลก, แปลง, วนวน,
คลาดเคลื่อนไป นั้นแหละคือความ
แตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์สมัยคุณ
ปู่กับหนังสือพิมพ์สมัยปัจจุบัน อย่า
ได้ตั้งด้วยว่าพิมพ์ ตก หรือ พิมพ์ผิด แต่
ประการใดเลย.
หนังสือบางเรื่องก็มีนามบุคคล
สมัยคุณปู่ ซึ่งถูกหนังสือพิมพ์คำ
หยาบคายและผิด. แต่ข้อเตือนและ
คำพิพากษ์ในสมัยนั้นใช้ ข้อตั้งต่างกับ
สมัยนี้มาก. เพราะฉะนั้นถ้าแม่ท่าน
ผู้ถูกออกนามนั้น ๆ เกี่ยวข้องเป็น
บรรพชนของท่านผู้ใด. ก็ขอได้
โปรดให้อภัยเสียด้วย. ข้าพเจ้ามิได้
มีเจตนาจะพิน เรื่อง เพื่อประด่งศรีษะ
แต่ประการใด. ความปรารถนาขอ
ใหญ่ก็เพื่อจะนำมาเทียบให้เห็นสภาพ
โบราณสมัยกับปัจจุบันต่าง กันเงใด,
โดยอาการเช่นไร, อันเป็นเครื่องประ

คัมภีร์ความรู้ของนักศึกษาและผู้ไม่ใจใน
เรื่องเก่า ๆ เรื่องใดเป็นสาระคดี,
เป็นบทนำ, เป็นข่าวสาร, เป็นความ
เห็นเอกชน ฯลฯ ฯลฯ ขอท่านผู้
อ่านจงวินิจฉัยเอาเอง ข้าพเจ้าจะ
ไม่เต็มใจเต็มคำอธิบายให้คาบเกี่ยวกับ
เรื่องเก่า ด้วยเกรงว่าจะทำให้เสีย
เรื่องเสีย ระเบียบ อัน ควรรักษาไว้อย่าง.
เช่นโบราณวัตถุ เว้นแต่คำคมคำพ้อให้
เห็นตัวอย่าง. ก็ได้ทำเครื่องหมาย
ไว้ ให้ทราบว่าเป็นต้นฉบับยังมี
ข้อความต่อไป.

๑ ความกรุงเทพ

๑ เราผู้เจ้าของจดหมายเหตุ,
มีความเศร้าหมองใจเพราะข่าวว่า
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นถาวร วร
ยศ, ไปเที่ยวด้วยสุราเมาแทบจะตก
วัน. แต่ความที่ฐานนี้เป็นความจริง

เพราะผู้ใหญ่ฝ่าย
ไทยแต่ฝ่ายชาวยุ
ได้รู้ได้เห็นโดยมาก, แต่คำที่ฐาน
ว่าพระที่นั่งยาเธอกรมหมื่นถาวร วร
ยศ, ไปเที่ยวตามโรงงิ้วไป, แต่โรงสุรา
หรือสุราด้วยบ้าง, หรือตั้งของเล็กน้อย
บ้าง. คนที่ปองก็ไม่อาจจะขัดขวางได้,
ด้วยเคยเช็ดเคยกวด มาหลายครั้งแล้ว
กรมหมื่นถาวรทำการดังนี้เป็นประจำ
นัก, เพราะท่านเป็นเจ้าใหญ่. ถึงมา
ว่าไปทำการดังนี้ก็เป็นที่น่าอาย, แต่
หากว่า เป็นไพร่ ก็หาดี มีคนนิทาน นึก
ไม่. นี่ท่านเป็นเจ้ามีกรมแล้วเที่ยวทำ
ดังนี้เอง ๆ. คนที่รู้ ได้เห็น ก็ชวน
กัน ตีเคียน ต่าง ๆ. แต่ความจึงได้
อึ้งไป. ชาวยุรทั้ง ปวง ก็พากัน
เสียใจด้วย. คุณเหมือนใน หลวง จะ
ไม่ทรงทราบความชั่วกรมหมื่น ถาวร
วรยศ. ถ้าได้ทรงทราบก็เห็นจะห้าม
ปรามมิให้ทำดังนี้ต่อไป. ข้าพเจ้า
ผู้เจ้าของหนังสือนี้ทราบ ว่า, เจ้านาย
และขุนนางผู้ ใหญ่ผู้น้อยผู้ ใดผู้หนึ่ง,
ไม่อาจ กราบ ทูล พระ กรณฯ ให้ ใน

หลวงทรงทราบได้. ข้าพเจ้าจึงปลง
ใจลงว่าจะเอาเป็นธุระเอง. ครั้นจะ
แจ้งความเสีย, ก็หาสมควรที่เป็นคนรัก
ใคร่คิดถึงพระเดชพระคุณไม่. แต่จะ
เป็นคนจากเมตตากรม หมั้น ถาวร
วรยศด้วย. หนังสือข้าพเจ้าเห็น ว่าใน
หลวงแต่พระองค์เดียว, มีอำนาจที่
จะห้ามปรามกรมหมื่นถาวร วรยศให้
เสียขาดได้. ฤาจะหาผู้ ใด ๆ มา
ให้ ถวาย สุรากรมหมื่นถาวร ก็ควร.
ถ้ารับสั่งห้ามกรมหมื่นถาวร วรยศให้
อดสุราได้ ดังกับหนังสือนี้, กรม
หมื่นถาวร วรยศจะ คิด คังเก่า จะ ได้
เป็นความดีจริง. เพราะท่านเป็น
เจ้าใหญ่, คนเมาสุราถ้าจะว่าเหมือน
กับ คนบ้า. แต่ ใน ประเทศ ยุร
นั้น, ถ้าเป็น บ้า แล้ว ก็จะมีธรรม
นิยมให้ ก็ทรงรักษาไว้ แต่โดยดี, แต่
บำรุงให้ ใจคอ สะบายขึ้นนั้น อย่า
ให้คนบ้าลำบาก. คนบ้าก็กลัวหาย
จากบ้าโดยมาก, อันจะปล่อย คนบ้าไว้
แต่ตามลำพังนั้น, ก็มักเกิดความวุ่น ๆ
วุ่น ๆ บางทีคนบ้าไปเที่ยวตีคนทาง,
ฆ่าฟันคนทั้งไฟเผาเอาเรือน, กระ
ทำบ้านเมืองให้เป็นอันตรายต่าง ๆ จะ
ได้ ใจคนบ้านนั้นมิได้. จึงมีธรรมเนียม
ในประเทศไทยและอเมริกา, เมื่อเห็น
ผู้ใดเป็นบ้าแล้ว, ก็เอาตัวไว้ ที่หัด
มัด แปลงเป็นภาษาไทยว่าที่รักษา
โรคต่าง ๆ.

๑ หนังสือข้าพเจ้ามีใจ ถัดลง
พิมพ์, ถัดลงโทษผิดของกรมหมื่นถาว
วรยศเช่นนี้, ไรจะมีใจเก็บแค้นผูก
พยาบาทนั้นมิได้. เพราะเห็นแก่แผ่นดิน
แต่ เห็น แก่ กรม หมื่นถาวร วรยศ
ด้วย, ปรารถนาจะให้กรมหมื่นถาว
วรยศทรงสติระการชัด, ประพฤติ
การ สุจริต ที่ สมควร. กรม หมื่น
ถาวร วรยศจะได้ความ สบายก็เพราะ
พระ บารมีในหลวง. ถ้าในหลวง
ไม่เอา เป็น ธุระแล้ว เห็น ว่า กรม
--- ต่อไปหน้า ๑๕

การเมืองกับการหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์กับการเมือง เป็นสิ่งที่ต้องเกี่ยวพันกันอยู่เสมอ และแบ่งแยกมิได้ หนังสือพิมพ์ได้มีขึ้นพร้อมกับเมืองสมัยใดที่มีเมืองสมัยนั้นก็ต้องมีหนังสือพิมพ์.

แต่แรกทีเดียว คือในยุคศักดินา บรรพบุรุษมีจำนวนน้อยและอยู่กันตามลำเนาในสวนต่างๆ ของโลก มนุษย์มิได้คิดถึงการสร้างเมือง เพราะเหตุนี้เมืองจึงมีขึ้นไม่ได้ นอกจากเขตแดนหรือบริเวณอันเป็นความหมายที่ใกล้เคียงกันเท่านั้น ดับต่อมา มนุษย์ในครอบครัวของโลกตามเขตแดนต่างๆ เพิ่มขึ้น จึงเกิดจำนวนเกิน ทำให้ดินอันเป็นมรดกของกำลังคนก่อให้เกิดการขยับขยายอีกต่อหนึ่ง เหตุผลดังกล่าวนี้คือความจำเป็นบังคับให้มนุษย์คิดถึงเมืองและสร้างเมืองขึ้น และเพื่อจะได้เมืองที่มีสภาพสมบูรณ์ตามความคิดที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามกาลสมัย บรรพบุรุษฉลาดหรือผู้ที่มีความรู้เห็น แสงสว่างก่อนคนอื่นจึงได้คิดค้นหาวิธีดำเนินงานเมืองขึ้นวิธีดำเนินงานเมืองจะเป็นไปอย่างไร หรือโดยความคิดของผู้ใดก็ตาม แต่จุดใหญ่อยู่ที่ต้องการให้เมืองนั้นมีสภาพสมบูรณ์ (ตามกาลสมัย) อย่างนี้เรียกว่า การเมือง และการเมืองก็เหมือนกันดังอื่น ๆ คือต้องการการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเมืองย่อมมีเลื้อมมีเจริญโดยเฉพาะแต่ละประเทศ (ที่ตั้งของเมือง) ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่า ทำอย่างไร จึงจะเจริญ และเจริญยิ่งขึ้นต่อไป.

ด้านการหนังสือพิมพ์ ที่กล่าวว่ามีขึ้นพร้อมกับเมืองนั้น หาดายคนคงจะพิศวงสงสัยและอาจมีบางคนคิดว่า เป็นไปไม่ได้ เพราะหนังสือพิมพ์เพิ่งมีขึ้นในสมัยที่บ้านเมืองได้

รับแสงอารยธรรมมากแล้ว ไม่ใช่มีขึ้นเมื่อมีเมือง ความเข้าใจดังนี้เป็นความเข้าใจที่มีเหตุผลประการหนึ่ง. แต่ยังไม่ไกลจากความจริงอยู่มาก เพราะหนังสือพิมพ์มิได้หมายความว่าแต่เพียงว่า แผ่นกระดาษที่พิมพ์ข่าวสารการเมือง, บทกวี, และภาพเหตุการณ์แล้วส่งออกไปจำหน่ายตามที่ต่าง ๆ เท่านั้น หนังสือพิมพ์ตามความคิดเห็นของท่าน ลอร์ดบิวเวอร์บรูก ซึ่งเขียนลงในเรื่อง

“นักการเมืองกับหนังสือพิมพ์” (Politician and the press) มีความหมายอันกว้างขวาง ประกอบด้วยเหตุและผลอันน่าพิงว่า คือ “สื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่มนุษย์” ท่านลอร์ดบิวเวอร์บรูกนี้ เคยเป็นนักการเมืองคนสำคัญของประเทศอังกฤษ

หนึ่งในระหว่างมหายุทธสงคราม ท่านเป็นสมาชิกพรรคเกียรติสูงคนหนึ่งของสภาอังกฤษ และยังกล่าวอีกว่า ยังเป็นผู้ที่พิจารณาเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวเนื่องกลมกลืนอยู่กับการเมืองเป็นส่วนมากด้วย อย่างไรก็ตาม คำกล่าวของท่านย่อมเป็นคำกล่าวที่มีหลักฐาน เพราะถ้าหากจะเข้าใจกันเพียงว่า หนังสือพิมพ์คือกระดาษที่พิมพ์ลงข่าวสารการเมืองเท่านั้นแล้ว ปัญหาเรื่องกำเนิดหนังสือพิมพ์ก็จะหาวันสุดสิ้นแน่นอนมิได้ เพราะจะต้องค้นต่อไปอีกว่า เครื่องพิมพ์ เครื่องแรก นำออกใช้ที่ไหน และหนังสือพิมพ์ฉบับแรกได้ออกในประเทศใดก่อน.

ในการสืบสวนค้นคว้าเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ ชนิดที่พิมพ์ดังกล่าวมาแล้ว เท่าที่ปรากฏก็ไม่แน่นอนอย่างใด นอกจากเป็นผลผลิตยังคิดกันอยู่เสมอ นายเฮร. เอฟ. แม็ค

แนร์ผู้สนใจในอักษรศาสตร์และการหนังสือพิมพ์ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่องการอักษรศาสตร์ของอินเดียว่า อินเดียเป็นประเทศที่เจริญรุ่งเรืองและเป็นรากเหง้าของการอักษรศาสตร์ทั้งปวง และภาษาดั้งเดิมของอินเดียนั้นก็สืบเนื่องมาจากภาษาอารยันซึ่งภาษาอารยันนี้เป็นมรดกภาษาคำคัญของโลก เช่น ภาษาอังกฤษ, เดกิน และ เยอรมัน เป็นต้น จึงน่าจะคิดว่าอินเดียจะต้องเป็นประเทศที่มีหนังสือพิมพ์ก่อนประเทศอื่น หนังสือพิมพ์ในถิ่น นายแม็คแนร์มิได้หมายถึงกระดาษที่พิมพ์ลงข่าวสารการเมืองตามที่กล่าว แต่น่าจะหมายถึง “สื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่มนุษย์” เช่นเดียวกับ อรรถาธิบายของลอร์ดบิวเวอร์บรูกก็ว่าได้.

ในอินเดีย เมื่อประมาณ ๘๐๐ ปีเศษมาแล้ว ซึ่งสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องพิมพ์หรือแม้แต่กระดาษที่จะพิมพ์อย่างแน่นอน แต่ก็ได้มีการออกหนังสือพิมพ์ตามความหมายของลอร์ดบิวเวอร์บรูกกันแล้ว ตามหมู่บ้านอันตึกมีคนอยู่รวมกันมาก ๆ มักจะมีผู้เฒ่าเฒ่า ร่ายทางอักษรศาสตร์ของตนเป็น บรรณาธิการ เขียนข้อความร้อยกรองต่าง ๆ ลงบนแผ่นกระดาษด้วยรงทอง (สีเหลืองติดกระดาษ) บางทีก็เป็นโคลงฉันทภาพยกลอนที่ไพเราะที่ บางทีก็เป็นนิทานสัพทาส ซึ่งในตอนท้ายข้อความนั้น ๆ มักจะมี “ซ้ำ” เพิ่มเติมหรือถกไว้เสมอ เป็นการบอกกล่าวให้รู้ล่วงหน้าถึงภัยอันจะพึงมีขึ้นเช่นโจรผู้ร้าย เป็นต้น หนังสือพิมพ์ชนิดนี้ แม้จะออกในสมัยเก่าแก่ก็จริง แต่การกล่าวถึงสมเกี่ยวข้องไปในทางการเมืองก็มีอยู่เสมอ เช่นการเตือนชนนางผู้ใหญ่หรือเจ้าเมืองที่ประจบสอพลอและใช้อำนาจ

ไม่เป็นธรรม เป็นต้น บรรณาธิการบางคนปากกล้าใจจริงถึงแก่เรียนหรือความดื้อดื้อ ขัตรีเป็นการ “พัน” อย่างรุนแรงต่าง ๆ ก็มี แต่ไม่ปรากฏว่าได้รับโทษใดๆอย่างใด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์แผ่นกระดาษไม่แพร่หลายดั่งร่ำไปถึงทางการเมืองหรือชนนางผู้ใหญ่หรือเจ้าผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้น.

หนังสือพิมพ์ชนิดนี้ มีจำนวนหมื่นนับและแผ่นเป็นอย่างมาก และไม่จำเป็นต้องทำติดต่อกันทุกวัน เพราะไม่มีการแข่งขันหรือมีผู้คิดแย่งชิงชนิดเดียวกัน ผู้อ่านก็ใช้ส่งกันค่อย ๆ ไป จากบ้านนี้ไปบ้านโน้น จนครบแล้วถึงแผ่นกระดาษกลับถึงมือบรรณาธิการ โดยมาก บรรณาธิการเป็นผู้สูงอายุ และเป็นครูอาจารย์ที่มีผู้เคารพนับถืออยู่ก่อนแล้ว และถูกเชื้อเชิญให้รับตำแหน่งนี้ ส่วนเงินเดือนก็ไม่มี มีแต่มีบริวารซึ่งลูกบ้านหรือสมาชิกผู้รับหนังสือพิมพ์จะส่งให้มาคอยตามศรัทธา จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่า แม้ในสมัยโบราณผู้รับตำแหน่งบรรณาธิการ ก็ยังต้องมีชีวิตที่จำเป็นต้องเสียสละเพื่อความดีความเจริญของผู้อื่นอยู่ด้วย รวมทั้งพลเมืองก็เห็นความสำคัญ

ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งช่วยให้เขาผู้เป็นชาวเมืองได้รู้เรื่องความเป็นอยู่ในเมืองด้วย การเมืองกับการหนังสือพิมพ์ได้ประสาธน์เกี่ยวเนื่องกันมานานแล้วดังว่านั้น.

จากการอักษรศาสตร์ของจีน ก็มีข้อความยืนยันแตกต่างไปอีกว่า หนังสือพิมพ์ได้มีขึ้นในประเทศจีนก่อน จีนเจริญรุ่งเรืองด้วยศิลปวิทยาการต่าง ๆ หาดายพันปีมาแล้ว และเจริญก่อนชาวตะวันตก การหนังสือพิมพ์ชนิด “สื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่มนุษย์” เริ่มขึ้นใน

นายดิออย

อุบาสกร

คุณอบแต่งงานกับนางสาววิดิย์ เมื่อคืนนี้ พ่อแม่ยายเป็นใจ คบอุปการะให้ คุณ อด กับ ภรรยา อยู่ มีเด็กให้ผู้ชายคนหนึ่ง ที่ริมถนน รามคำแหง เป็นครอบครัวเล็กๆ อยู่ใน บ้านน้อยๆ น่าเป็นสุข แต่ภรรยาของคุณ อดไม่ใคร่เป็นสุข เพราะอยากจะมีบุตร ซึ่งบังเอิญยังไม่มีสักคนหนึ่ง คุณ อดเป็นคนรัก และสนใจภรรยาอย่าง มาก ถึงกระนั้นก็ยังช่วยอะไรในข้อ นี้ไม่ได้ แต่ได้พยายาม เป็นอันมากที่จะช่วยให้ภรรยา มีความ สุข และหวังมันอยู่ว่าคงจะช่วยได้สักวันหนึ่งเป็นแน่

เมื่อเย็นๆ คุณ อด ไม่ใคร่อยู่ คิด บ้าน ฝ่ายภรรยาเป็นคนชอบจ่าย-ชอบแค้น-ชอบดุ คบกับเด็กๆ ยายอ้อมเดิม คัดเลือก คัดคน คัดสิ่งๆ คัดคนๆ จิปาถะ การที่ได้ ไปเยี่ยมคุณ อด ได้ ไปท่องเที่ยวๆ ฝากของขวัญหรือเพิ่มพูนศักดิ์ แต่จะอย่างใด เป็นสิ่งที่ทำให้ วิดิย์ มีความ เบิกบานสำราญใจ คุณ อด ซึ่งมีนิสัย ชอบเลี้ยงดูชายทุกคนในโลกและเพราะรัก รักและตามใจภรรยา จึงมิได้แสดง ความรักหรือในการที่จะพาเมียไปคาม สถานที่ซึ่งกล่าวมาแต่แล้ว แต่ หากพูดถึงความดีสักครั้งโดยแท้จริง คุณ อด รักและเต็มใจที่จะพา วิดิย์ ไป อุบัติกรรมหรือให้ประมาทกว่าแห่งอื่น ร้อยเห็ดไม่เคยสนุกในการขึ้นรถวิดิย์ เด็กๆ เด็กๆ ยายอ้อมเดิม ฟัง ฟัง พระเกียรติ หรือเพ็ดลิตเพ็ดลิตตอน คลื่นที่ก่อเกิด แม่บอมนไป และ แห่งอื่นๆ ไม่เห็นมีเมีย มีเมีย ร้ายๆ จะไปขึ้น ทรมาณ อยู่ ค้าง ๒-๓ ชั่วโมงในที่เช่นนั้นอย่างไรได้?

วันหนึ่งเป็นวันอาทิตย์ วิดิย์ เตรียมเสื้อผ้าและเครื่องแต่งตัวแล้ว ประชาชาติจะนับฉลองครบรอบปีที่ ๓

เพราะจะไปเฉลิมฉลองรอบหัวค่ำ คุณ อด กำลังสอนยายเบี่ยงถึงวิชา วิชา ร้องทำ ด้วยปรากฏว่าเจ้านันท์ ทารองเท้าต่างเดิมๆ ประเคี้ยวๆ ก็ต้องวิ่งไปดู วิดิย์ ของ เสื้อผ้า ครึ่งหนึ่ง สันกะไปร่งและเสื้อประมาณ ๓๐ ชุดก็ยังเลือกไม่ได้ถูกใจ คุณ อด เห็นของที่ต้อง จึงวิ่งออกไปหาของ ที่ยอของลงบนเก้าอี้ เพื่อจะได้ คอยวิพากษ์ เครื่อง แต่งตัว ชุด ที่ ๓๐ ของภรรยาต่อไป วิดิย์ โยนชุดที่ ๓๐ ลงบนพนักเก้าอี้พร้อมกับถอนใจด้วยความ หิวเฉื่อย พูดว่า

“ถ้าจะต้องแต่งชุดเชียวอีกครึ่ง เห็นจะไม่ไหวเป็นแน่”

คุณ อด “วันอาทิตย์ทำไมจะ แต่งเชียว”

วิดิย์ “อ้อ! เคียงวันเราไม่ถือ ดีแล้ว วัน อะไรล่ะ”

คุณ อด “ก็เมื่อไม่กี่วัน เธอ ต้องเลือกทำไม่ถึง ๓๐ ชุด”

วิดิย์ “อ้อ! ฉันเลือกแบบต่างๆ”

คุณ อด “จำได้ว่าเมื่อวานขึ้น นเอง บ้านซื้อชุดสำหรับอะไรกัน”

วิดิย์ “ร้านสุราเมื่อไหร่ เรา ซื้อชุดนี้”

คุณ อด “ซื้ออะไรกันไม่สำคัญ สำคัญแต่เธอได้หมดแล้วหรือ?”

วิดิย์ “ยังไม่ได้ ใด”

คุณ อด “ทำไมไม่ได้”

วิดิย์ “เพราะได้ไม่ได้”

คุณ อด “ฉันหวังว่า เธอไม่ได้”

วิดิย์ “ไม่ไรเพราะเสื้อกับ เค”

แบบมันเก่าไปหน่อย”

คุณ อด “เสื้อ คัดเมื่อ วันขึ้น อะไรเก่า?”

วิดิย์ “คุณเป็นโรคดื่มอย่างร้าย กาย เสื้อ ๓ ตัว นั้น คัด ค้าง ๒ เดือนมาแล้ว แต่ร้านเราเพิ่งออกมา ตั้งเมื่อปลายเดือนก่อน”

คุณ อด “แบบเสื้อ ผูก ผูก น่ะ เห็นจะเปลี่ยนทุกเดือน”

วิดิย์ “คุณเห็นจะไม่ทราบคอก ภาระที่ว่า แบบเสื้อคอกมาทุกเดือน”

คุณ อด “รื้อนั่นฉันทราบ แต่ ฉันไม่เข้าใจว่าทำไมเราจะต้อง พอลอย

เปลี่ยนไปทุกเดือน ตามเราด้วย เมื่อ ทั้งเธอและ ฉัน ค้าง ก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ

เปลี่ยนไปทุกเดือน ตามเราด้วย เมื่อ ทั้งเธอและ ฉัน ค้าง ก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ

วิดิย์ “ก็เพราะคุณไม่ใช่ผู้หญิง

นั่นสิ คุณ

คุณ อด “ออกจะ น่า เวียนหัว

มาก ที่เธอว่าเสื้อ ๓ ชุดที่คึดมา

วิดิย์ “อธิบายง่ายนิดเดียว

แบบ เสื้อ มันไม่มี ของใหม่ หรือ กะ

วิดิย์ “อ้อ! ฉันไม่เข้าใจ

คุณ อด “ฉันเห็นชุด ดี เห็น นั้น

กึ่งามหร?”

วิดิย์ “จะใส่อย่างไรได้”

คุณ อด “อ้อ! มี แบบ เข้า-

แบบสาย-แบบบาย-แบบคำ-แบบ คัด

อีกหน่อยคงมีแบบ สำหรับ ส่วน เวลา ก่อนอาหาร หลังอาหาร แบบเข้า ห้องหน้าด้วย”

วิดิย์ “คุณ เป็น คน ปาก ร้าย

คุณ อด “ถ้ากระนั้นเธอก็มีโชค

เพราะคนปากร้ายมักโชคดี”

วิดิย์ “ฉันยังไม่เห็น

คุณ อด “มองภรรยาแล้วถาม

วิดิย์ “ไม่มีหนทางเลยหรือ?”

คุณ อด “ทาง ที่เธอ จะ ได้

วิดิย์ “ก็ได้ออก การขอไป

คุณ อด “ก็ได้ออก การขอไป

วิดิย์ “อ้อ! ฉันยังไม่เห็น

คุณ อด “งั้นจะทำอย่างไร?”

วิดิย์ “อ้อ! ฉันจะนะ ก็กัดๆ

คุณ อด “เรื่องคำนี้ เธอชอบ

วิดิย์ “อ้อ! ฉันจะนะ ก็กัดๆ

คุณ อด “งั้นจะทำอย่างไร?”

วิดิย์ “อ้อ! ฉันจะนะ ก็กัดๆ

คุณ อด “งั้นจะทำอย่างไร?”

วิดิย์ “อ้อ! ฉันจะนะ ก็กัดๆ

คุณ อด “งั้นจะทำอย่างไร?”

W. เสงี่ยม

มนุษย์ยุคคนเตี้ยมาได้

คนเราเมื่อมีอายุมากพอที่จะคิดนึกอะไรต่ออะไรได้ เรามักคิดถึงกันว่า เราคิดอะไร? และโลกที่เราเกิดมานี้คิดอะไร? และบางทีมนุษย์ก็มีได้ มีปัญหาที่คิดเพียงเท่านั้น บางทีก็มีความคิดลึกซึ้งยิ่งกว่านั้นอีก มีความคิดว่า "ในหนอ เราได้ นามตัวว่าเป็นสัตว์ ที่ประเสริฐจึงไม่มีอำนาจที่จะดำรงชีพ ใน ตัว ของ เราเอง เราได้ เป็นเช่นฟองน้ำ ที่คิดแนบแน่นอยู่กับหินคอกหรือ? เราไม่ได้ เป็นเช่นต้นไม้ ที่ยืนต้นอยู่บนพื้นดินคอกหรือ? ความจริงเราดำรงชีพ นึกคิดด้วยอำนาจ นึก คิด ของ เราเอง เติบโต รกเงื่อนใจ ตัวของเราเอง ไปทุกแห่งหนที่เราพอใจ แต่ทำไมเมื่อถูกพร กาวีถูกแยกออกจากดังที่อยู่ภายนอกแล้ว เราจะต้องตาย-ตาย เช่นเดียวกับฟองน้ำ ต้องตายเมื่อเวลาถูกกระโดดจากหิน หรือตาย เช่นเดียวกับต้นไม้ ต้องตาย เมื่อถูกถอนรากถอนโคน"

ความจริงมีอยู่ว่า สิ่งที่เราเรียกว่า "เรา" "ตัวเรา" เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งได้ถูกสร้างถูกปรุงแต่งขึ้นจากดังที่อยู่ภายนอก คือ เราทั้งตัว อาศัยรอบๆ ตัวเราคือ มีโอกาสผ่านเข้า ผ่าน ออก ใน ตัว เรา เพื่อให้เรามีชีวิตอยู่ได้ ดังประกอบของสัตว์ ผี และเรธาตุ ซึ่งเป็นส่วนประกอบอันเกิดจากให้เป็นโลกอยู่ได้, ดังประกอบเหล่านี้ต้องมีโอกาสหล่อเลี้ยงตัวเราตลอดเวลาต้องดำรงชีวิตอยู่ เพื่อให้ชีวิตเรากลไกในตัวของเราทำงาน แล้วก็จะต่าง ๆ ของบรรดาสัตว์, ผี, หุ่น, และเรธาตุ เหล่านี้แหละที่ถูกคิดแปลงเป็นเสื้อผ้าและเครื่องห่มห่อ ร่างกายให้แก่เราตั้งแต่โบราณกาลนานมา.

จริงก็แล้ว เราคงไม่อาจจะมีชีวิตอยู่ได้หรอก ถ้าบรรดาหน้า...

สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแต่จะ ไม่ช่วยเราในการดำรงชีวิต ถ้าเราคิดโคตรเดียวๆ เดียวเป๋เดียวในโลกอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้แล้วเดียวดายแล้ว เราจะหาอาหารหาอาหารได้จากที่ไหน เราจะหาที่ลี้ภัยพักพิงได้อย่างไร ในระหว่างที่เราต้องอยู่ในภาวะของทารกและมนุษย์ ซึ่งเรายังเด็ก? เป็นความจริงหนอคนเรานั้นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันกับสิ่งอื่น ๆ ภายนอกตัวเราด้วย ดังอื่น ๆ เหล่านี้ รวมทั้งเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน, สัตว์, ต้นไม้, พืช และ...

แต่เราดู ในการอุปการะ และปฏิการซึ่งกันและกันเมื่อเราเติบโตมากขึ้น ๆ และตั้งเรี่ยวแรงที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อตัวเราในเวลานั้น

เราก็ คง ต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น เพื่อสิ่งต่าง ๆ เราให้ความรู้แก่เราเช่นเดียวกันเราจะไม่มีโอกาสคิดหรือพูด ได้เป็นอิสระ ถ้า ไม่มีใครสอนเราให้คิดและให้พูด และทุก ๆ สิ่งที่เราทำได้-เป็นต้นว่า ชาวที่เรากิน, เสื้อผ้าที่เราสวมใส่, บ้านที่เราพักอาศัย ฯลฯ ตลอดจนถึงสิ่งอื่น ๆ เหล่านี้ เราอ่าน ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราได้ การที่ทำให้เราได้ โดยแรงงาน และแรงความคิดของผู้อื่นทั้งสิ้น.

เช่นนี้แหละ บรรดาคนมนุษย์ทุก ๆ คน ซึ่งกำเนิดเกิดมาในโลกนี้ จึง ไม่ เป็น อิสระ ใน ตัว เอง โดยเด็ดขาด ในการ ดำรงชีพ และ... จึง ต้อง พึ่งพาอาศัย คนอื่น มีอำนาจได้แก่ ในกรณีเช่นนี้บางทีเราก็จำเป็นต้องพึ่งพาบรรดาคนอื่น ๆ ทั้งไปซึ่งอาศัยอยู่ห่างไกลกันอีกด้วย. ครอบ

ครวญ ยิ่งของมนุษย์ชาติได้มีความสัมพันธ์กันเช่นนี้แหละ แต่ทำไมเราจึงต้องเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เป็นอันว่าต้องประกอบกรรมทำงานให้ผู้อื่นและเจตนาดีผู้อื่น ซึ่งนอกจากตัวเราเองด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นซึ่งเราเองไม่เห็นได้, ยึดเหนี่ยวและผูกพัน. เราจึงอาศัยไว้ด้วยกัน ด้วยพันธุภาพ เหล่านี้ บางอย่าง ก็เป็นเพียงความรู้สึก แต่บางอย่างเป็นหน้าที่โดยตรงของเรา

ความรู้สึกกับหน้าที่เป็นสิ่งที่อันจำเป็น ดั่งสำคัญในวิชาการศึกษา ครุ ยัง ในชุมชนและในวงการสมาคมด้วยแล้วหน้าที่เป็น ของสำคัญยิ่ง

หน้าที่สำคัญกว่าความรู้สึกที่จะรู้ให้เห็นดังตัวอย่างต่อไปนี้ ในเมื่อพวกเราได้พูดตลอดทั้งชีวิตว่ามีความรู้ และ หน้าที่ อยู่ในแง่เดียวกันนี้ด้วย ผู้ใดบางคนบางที่ไม่อยากจะละทิ้ง ประสิทธิภาพ ของ คนเลย เพราะว่าพวกที่ เดิน ทาง ฝ่าย ประสิทธิภาพ คนนั้นเป็นเพื่อนรักอันสนิทกับเราทั้ง นั้น เป็น ความรู้ดีของเรา แต่เราคงพยายามเดินเอาชัยชนะ ทั้งนี้เพื่อหน้าที่ของผู้ใด เพื่อหน้าที่ ของนักกีฬาที่ดี "หน้าที่" จึงต่างกับความรู้สึกเช่นนี้.

พูดถึงหน้าที่ คนทุกคนสำคัญความหน้าที่ และงานทุกอย่างก็สำคัญความหน้าที่เช่นเดียวกัน ใครที่พูดว่างานของฉันทสำคัญที่สุด สำคัญ

กว่าของใครๆ ก็หมด นั่นมันเป็นคำพูดของคน ที่ เห็น แก่ ตัว อย่าง ยิงมนุษย์ที่มีอุดมคติหรือมีความคิดสูงพอ. เราจะพูดว่า คนทุกคนสำคัญเท่ากันหมด สำคัญในตำแหน่งงานของเขาที่ ประกอบ กรรม ทำ อยู่ ความหน้าที่ ไม่เป็นการถูกอย่างแน่นอนทีเดียวที่ใครจะพูดว่า ตำแหน่งบรรณาธิการนั้นสำคัญกว่าคนเขียนข่าว หรือสำคัญกว่านักประพันธ์ ในคณะของเรา พูดถึงหน้าที่แล้วสำคัญเท่ากันหมด ถ้าบรรณาธิการไม่เขียนข่าว หรือไม่ให้นักประพันธ์ประจักษ์คณะแล้ว หนังสือพิมพ์อันน่าสงสารฉบับนั้น จะออกมาได้อย่างไรกัน? ยิ่งดังด้วย หรือว่าต้องให้ รัฐมนตรีคนหนึ่งไป ทำนา คงทำไม่ได้ ดีเท่ากับชาวนา ซึ่งถือการทำนาเป็น อาชีพของเขาอยู่แล้ว อย่างแน่แท้ทีเดียว ทั้งนี้อยู่ในหลักดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า มนุษย์เราจะอยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน ต้องทำการอุปการะและปฏิการซึ่งกันและกันอยู่เสมอมา ฉะนั้นมนุษย์ เราที่เกิดมาในโลกนี้ จึงไม่ดำรงอยู่โดดเดี่ยวตัวเป็นคนเดียวได้ เราได้โดยลำพังของตัวคนเดียวไม่คำนึงถึงเพื่อนมนุษย์ทั้ง หลาย โดย ไม่เหลียวแลถึงเพื่อนร่วมงานของมนุษย์ คน ที่ จะเอาตัวคนเดียวคนเดียว นั้น ควร ได้นามว่า เป็นมนุษย์ ที่เห็น แก่ ตัว อย่างน่ารังเกียจ.

ประชาธิปไตยฉบับฉลองครบรอบปีที่...

นี่เป็นควมขย่าย พอจุมผ่ายเด่น
แล้ว ท่านพักเฉยสักครู่หนึ่ง แล้ว
-- ต่อไปหน้า ๑๘

ଉତ୍ତର ଛତ୍ତୀଶ ଗ

เปน กิจที่ ทำ ดับ เนือง กัน มา
 ทลายนี้ จนเกือบจะเป็นธรรมเนียม
 ของพวกบ้านเบ้งบ้านเดนราวบาง ประ
 มาณยี่สิบกว่า ซึ่งทลาย กัน กัด ๆ กัน
 ของเดือนสี่ ธรรมชาติ ชน ค่อน มา
 ทางแฉ่งเดือนปรากฏจัด ผู้ แก่น
 เฒ่า ลงมา จนถึงหนุ่มสาว กำลังวัน
 คนอง ก็วิ่งเรือไปลอยธนูหนุ่มกันอยู่
 ท้ายเกาะ, และที่นั่นบางแห่งน้ำก็
 เพียงแค่ออกและบนเรือ หรือ อย่าง
 มากก็พอดำกระยะ. ใต้น้ำไม่มีโคลน
 มีแต่ทราย. เจ้า ดังนั้น แหะ ราว
 บ้านถือกันเป็นการบุญ ถ้าได้ชนขึ้น
 ไปสู่ตานวัด. ทุกบ้านถึงจะคอนต่าง
 มีเรือไว้สำหรับใช้ หนาน้ำ จึงต่าง
 ก็พาเรือมาโดยทรายได้พร้อมเพรียง.
 เมื่อได้ดูใจแล้วเจ้าของ เรือ จะพา กัน
 พายอ้อย ๆ ราวเช้าแปด โมง สุด แด
 หนึ่งใหญ่หนึ่งน้อย ร้องเพลงเออ ๆ
 ไปตลอดท้องน้ำ ผ่านบรรไดท่าวัด
 โหมกก็ตกทรายขึ้นท่าวัดนั้น ตานวัด
 เหมือนมาครใหญ่ และการแสดงบุญ
 นี้จึงเข้าทำนองคึกคักมาครทราย.

ถ้าหวั่นท่านผู้ แก้ว เฒ่า เรือตะ
ว่านทรายด้วยใจเปี่ยมแปล่ เพ่งบุญ
แต่ส่วนพ่อหนุ่มแม่สาวเรายังไม่หยาก
เรือ, เพราะ ตาม ขรรพดา ความ รัก
ย่อมพักตัวของมันจนได้ ในสถาน
ที่อันไม่จำกัดรอบเขตค้อยแล้ว ยิ่ง
ความรักของชาวชนบท ที่ไหน ๆ ก็
ไม่เกิดขึ้นได้ มากมายเหมือนในที่ ซึ่ง
มีขอบเขตค้อยแล้ว ด้วย กำแพง
บุญ เปนคันในคราวไปวัด. ด้วย
เหตุนี้หนุ่มสาวชาวบ้านไม่มีเสียจะ
ขาดนัดคราวชนทราย ค่ำที่ได้แต่ยม
น้อยยมน้อยอยู่ ใลเวลา เดิน ส่วน กัน
ไกล ๆ มาช้านานนั้น ถึงคราว นัด
เช่นนี้ หากเจ้าหนุ่มใจกล้า ดึกนิค
หน้า ๑๒

ผิคนักจะได้ กำนพลจุม ซึ่งกิดไว้
 คร่งหน่ง ที่กิดหุมนี่ดาวเป็นเครื่อง
 หมายถึงคร.

เรื่องเรณูเป็นเรื่องราวธรรมดา
 ง่ายๆ. เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้หนึ่งซึ่ง
 ทุกด้านบรรดาทราบดีแล้ว มีเรื่อง
 สองด้าน หนึ่งชายหนึ่งเกิด พาย
 ถ้าไม่ทันหมื่น นึกเป็นเรื่องราว
 ของคนเรณูคนหนึ่งเหมือนกัน. เรื่องของ
 คนคนนั้น บรรดาทราบดีแล้วแยกจ่ายได้
 ดีทีเดียวแล้ว แต่ทั้งนี้ก็ยัง ไม่เห็น
 ละเอียดเลย. และถ้าจะมีใครที่สร้าง
 ดังเกิด จับตัวคนนั้น มาดูตัวแล้ว
 คำว่าคนคนหนึ่ง คงจะได้เห็นว่า แรก
 เริ่มเดิมทีที่เรณูแม่หญิงลอยเข้ามา ใน
 ชุมชนนั้น ฝ่ายชายเห็นก็ยอมรับแต่
 โกล. แม่หญิงมองนิตหนึ่งแล้วทำ
 มิน เหมือน

ไม่เห็นหย่อน
ดวงในน้ำ

และหันหลังให้ ในขณะที่ทราย แต่
ถึงกระนั้นเจ้าหน่มีหาได้เสียขวัญ ไม่
เพราะรู้ ดีกว่าถึงตัวจะอยู่ข้างหลังแม่
สาว หล่อนก็ก้มหน้ามาทางตัว
เป็นนิจ ซึ่งทุกครั้งที่หันกลับไป
อย่างเดี๋ยวนั้น. แล้วเรือของคน
นี้ ก็ออก รวม หมู ไป เทียว เดียว กัน
และกลับในเที่ยวเดียวกันอีก. ในเที่ยว
แรกเรือของคนทั้งสองอยู่ห่างกันโดย
มีเรืออื่น อยู่ กลาง ถึง เจ็ด ลำ แต่
เหมือนกับ เรือ ทั้ง สอง นั้น ทำ ด้วย แม่
เหล็ก เทียวต้องเทียว ตาม เทียว
จึงได้ กลับ มา ทุก ที่ เป็น ลำ ด้วย
พอเทียวหาคือเทียวนี้ ฆนะดอยดำ
รับทราย เรือของเขาเข้ามาติดกัน
มีหน้าคนทั้งสอง แลอยู่ในน้ำ ขึ้นอยู่
กลางระหว่างเรือเสียอีก. ดังนั้นทราย
ในเรือของแม่สาวมากกว่าครึ่งลำ ได้

เกิดจากการทำตัว ของ เจ้า หม่อม ซึ่ง โภย
เพื่อแม่ให้ โดยไม่เสียค่ายแรง. ถึง
คราวได้ทรายเต็มถ้ำ ออก เรือไป กับ
หม่อม ก็เผอิญให้ คอนเรือไม่ทันหม่อม เสีย
ทั้ง สองคน. และ บ่อย ครั้ง เกิดอ
เกินที่แคมเรือต้องดำกระแทกกัน กดาง
ท้องน้ำกว้าง แล้วตะลอมกลดเต็กๆ
นายเงาของดวงจันทร์ กระท้อนขึ้นมา
ต้องให้ เห็น รอย ยิ้มของ แม่ ดำ ซึ่ง
งามเย็นตา.

พอเห็น ม่อฮ่นเร่งพายมาลงใบ
อีก ทำให้แม่สาวผู้มัวใจไมตรี
ต้อง ชดเชยเพื่อ คอยจะ พด ในสิ่งที่
หล่อน ก็นึก ว่า ไม่ ได้ เป็น จริ่ง จัง -
อะไรอย่างทุกเคยว่า “อยากมา
ช่วยโยยให้ ข้าคง ครั่งดำเอง” พอ
เคลือบ จะ มาโทษ ว่าเห็นอย เพราะข้า
นั้นไม่ได้”

“หอบ” “ห่า”

“เดี๋ยวก็ข้าจะช่วยโดยให้ใคร ชักก็จะ
ได้พบคนคนนั้นทุกชาติ จนเท่าเมื่อด
กรวดเม็ดทรายที่ข้าโยยให้เขา”

แม่ด้ายม. คนคนแปะอะไรก็ไม่
รู้ ดูหัดอ่านข้างอยากมได้จริง ๆ.
แล้วเปลี่ยนเรื่องถามว่า “ท่านบุญคน
นี้ พ่อเกิดตอนอะไรฐานว่ายังไม่ว่าง”

“ ข้าว่า เศรษฐี กุศลที่ ข้าเฝ้า แรง
จนทรายเขี้ยวดี ขอให้ผจญเกิด
กับราชาดินทันทศาเห็น. ขอให้ข้า
ได้แม่จันทน์ กะพ้อ ลูกสาวผู้ใหญ่แจ่ม
คนด้วยบ้านเด่นเป็นเมีย”

“อุยตาย, เดียวเขาเอาพาแพน
กระบานเอานะพอเกิดอับ” ว่าแล้ว
คิดเรือเบนออกไปห่าง ในใจอยาก
จะยมอก แต่ยมไม่ออกเพราะรังเกียจ
ที่หน้าร้อนแล้ว พอคิดกับเรือฝ่ายชาย
วาดเห็ดหวตามเข้ามาทันที มีหน้าง

เขาทำขอยกออกมาพาดขั้วคแคมเรือของ
หล่อนไว้เสียอีกด้วย.

แล้วทำ “คัสซาร์แมนทน์” เก่ง
ให้เหมาะ แล้วทำให้สุดแรงเกิด ผู้
ใหญ่ท่านจะได้เห็นใจเสียทีว่า ช่าง
เค็ดอมบะร์ก็ถูกตำรวจของแกจริง ๆ ถูก
คัสซาร์ กระบือบนเบาะ ก็ยังไม่รู้จักโกรธ.
ทำไมไม่คิดจะทำ แมนทน์”

แม่หญิงค้, แต่ด้วยมือไม่ใช่พาย
แต่รักษาไม่ให้เสีย จรรยาเนียม ทรง
ผู้หญิงโดยรู้ค่าไม่ว่า “เคียดเขาคี
เขารัง ๆ ก็ระคายเคืองหรือ”

“ตายเดี่ยวเถระ ขำชอบ. ขำตาย
เพราะ คนที่ขำรักดี ตายคงแค่งหนึ่ง
ขำจะได้ อยู่ใกล้ คนที่ขำรัก โดยไม่
ต้องเกรงมนุษย์ คนใด. ขำจะได้
บุญมา ๆ ฤๅตามเจ้าทน หลับ. ขำ
ตาย. ดยอนจงดคิดว่าอายุขึ้น ๘๐ แล้วแก่
ตายทำไปเองเปล่าไหน ๆ. จันทน์จำ.
อื่นดูขำบ้าง ขำหรือเพียรเถระ ขำ
บ้าน ผู้ใหญ่เจ้า คอยดูจันทน์ รองขำ
จนกระทั่งหมาในบ้าน ที่ขึ้นชื่อว่าคณิน
เด็กเห่าแล้ว เพราะความที่เห็นใจ
ขำ ขำอยากเห็นหน้านายมันจริง. หลง
กันขำนเห็นหน้าจันทน์นะ ถ้าเขาเริ่ด
กับไว้ บ้านคงได้เท่าทรายในเรือ
มีอะไรที่ไหน ขันขมุนรางบ้าน
จันทน์ ทักถามขำในชั่วขณะที่คอม
ม้วนน้อย ขำบ้านแม่จันทน์ ขำเผลอ
ลงนกลงเคียว”

แม่หญิงตอบเสียงดัง “ข้าเห็น
ตัวพ่อเคลือบ ถ้าใครเสียอีกจะร้านสิ
อยความตายแท้ จงกระทั้งมันรู้ ว่า
อเคลือบเนน คนมันที่ไม่ควรทำอีก
อไป”

เกิดอภัยพิบัติ โดยทำให้เรือ
จอดอับจนขว้างล่า แล้วถามโดยเรา

--- ค่อยไปหน้า ...

คณบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

เซนต์คาโร โคยาเบ ซึ่งเคย เป็นบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์อาซาฮิ และบัดนี้ไม่รู้จักแล้ว ได้กล่าวไว้ว่า "ความก้าวหน้าของหนังสือพิมพ์ (ในญี่ปุ่น) เป็นลักษณะสำคัญที่สดชื่นหนึ่งในอารยธรรมของญี่ปุ่นใหม่ เพราะถึงแม้ว่า จะมีชื่อ หนังสือพิมพ์ปรากฏอยู่บ้างในญี่ปุ่นเก่า แต่หนังสือพิมพ์แท้ ๆ ตาม ความหมาย ที่ถูกต้องนั้น เพิ่งจากยุโรปเข้าไปในญี่ปุ่นเมื่อสมัยเปิดประเทศนั่นเอง"

สิ่งที่เรียกว่าชื่อหนังสือพิมพ์นั้น ได้เกิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๖๘ คือใน สมัยที่โรนิน ๔๗ คนทำการก่อกบฏแย่งชิงอำนาจของตน (โรนินหมายถึงความว่างไร้ และเรื่องของ โรนิน ๔๗ คนมีอยู่อย่างไรก็ได้เขียนไว้ในเรื่อง ซาราคิ ซึ่งลงในหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยแล้ว ถ้าไม่ดำรงฐานะคนหาประโยชน์เท่า ๆ อ่านได้ ก็ขอให้ผู้สนใจได้ โปรดติดตามไปอ่านเรื่องไดโนซอร์ต่อไป) ได้มีผู้บรรณาธิการความเคลื่อนไหว ของเหตุการณ์คราวนั้น พิมพ์ออกแผ่นขยายแก่ประชาชนในกรุงเยโด บรรณาดังพิมพ์ที่เสนอข่าวเรื่องนั้นใน สมัยนั้นพิมพ์หน้ากระดาษอยู่ ๓ ข้อด้วยกันคือ ซิมบุน ฮา-ไซมอน, ฮิโมเซ-โน-กาโดมัส และโยมิอริ มิซึชิ โคโมเยถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์เหล่านั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอข่าวแก่ประชาชนก็ดี แต่ก็ต้องถือเป็นเพียง เอกสาร ชนิดหนึ่งเท่านั้น จะนับว่าเป็นหนังสือพิมพ์ตามความหมายในปัจจุบันนี้หาได้ไม่

หนังสือพิมพ์ฉบับแรกที่เกิดขึ้นในญี่ปุ่นน่าจะเป็นหนังสือพิมพ์บัตเวย์ซิมบุน ซึ่งพิมพ์โฆษณาเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๘๖๓ ก่อนหน้านั้นพ่อค้าชาวต่างชาติที่เข้ามาได้รวบรวมข่าวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ วัฒนธรรมตะวันตกเป็นภาษาญี่ปุ่นเสนอเจ้าเมืองนากาซากิพร้อมด้วยตัวร่างเพื่อให้เสนอต่อไปยังรัฐบาลโชกุนแต่ละครั้ง ดังที่กล่าวถึง

เรียกตามภาษาญี่ปุ่นว่า โอริจินา พูเซตโชหรือชาวตะวันตก ค่อมารัฐบาลโชกุนได้รู้ ถึงถึงความจำเป็นว่ารัฐบาลจำเป็นต้องรู้ ความ เป็น ไปอันแท้จริง ภายใน บ้าน เมือง ของ ต่าง ประเทศ จึงได้สั่งให้กองสืบสวนหนังสือต่างประเทศ (บันโช โคริชิราเบ-โคโกโร) จัดการแปลข่าวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ยุโรปและอเมริกัน ออกเป็นภาษาญี่ปุ่น แต่ผู้ที่มีโอกาสได้อ่านเอกสารเหล่านั้น ก็เป็น ข้าราชการชั้นสูง ๆ เดียวโดยมาก จริงอยู่ ได้มีการ คิด ดำเนิน เอกสาร เหล่านี้เผยแพร่แก่ประชาชนบ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อย ค่อมารัฐบาลโชกุนได้ส่งลอร์ดโอคุริเป็นทูตพิเศษไปอเมริกา และศึกษา เรื่อง การ หนังสือพิมพ์ ใน ประเทศนั้น เมื่อ ลอร์ดโอคุริ กลับไปถึงญี่ปุ่นก็ได้พยายาม จะ ตั้ง หนังสือพิมพ์ ขึ้น ฉบับหนึ่ง เพื่อ เป็น ปากเสียง ของรัฐบาล แต่ไม่สำเร็จ

นารายธรรม ตะวัน ตกได้ ดำด แลงไปในญี่ปุ่นแล้ว ประชาชนมีความต้องการที่จะได้ทราบ ข่าว ความจริง ไปของโลก ในโอกาสอันนี้หนังสือพิมพ์บัตเวย์ซิมบุนได้เกิดขึ้น เจ้าของบรรณาธิการ ผู้พิมพ์โฆษณา ฯลฯ ของหนังสือพิมพ์ฉบับนี้เป็นชาวญี่ปุ่น ชื่อ โยริออคซุซึโร มีอาชีพทางขายหนังสือต่าง ๆ การที่ให้ชื่อหนังสือพิมพ์ว่าบัตเวย์ซิมบุน ก็เพราะทำการร่วมมือกับชาวตะวันตกคนหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่เป็นพนักงาน แปลข่าว จากหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ที่ส่ง ไปจาก บัตเวย์ หนังสือพิมพ์ บัตเวย์ซิมบุนออกมาได้ฉบับเดียวก็ถาโลก.

หนังสือพิมพ์ฉบับที่สองชื่อ ซิมบุนชิ เกิดในเมืองโยโกฮาม่าเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๖๔ บรรณาธิการชื่อ กิโนโกชิคา และผู้ช่วย

บรรณาธิการ ๒ คนคือ เซ็นโซฮิโระมา และจอนชิโกโซ ซึ่งเคยไปศึกษาที่อเมริกา ชิโกโซทำหน้าที่แปลข่าวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์อเมริกัน ออกเป็นภาษาญี่ปุ่น อย่างหายาก ๆ ชิคาเบเป็นผู้ จัดเตตรา คบแต่ง ให้ส่งด้วยขี้น นึ่ง ชิคาได้รวบรวมเรื่องอ่านเล่นบ้าง เรื่องที่น่าสนใจอื่น ๆ บ้าง บรรณารัฐไป ใน หนังสือพิมพ์ ของเขาด้วย หนังสือพิมพ์ ฉบับนี้มีลักษณะดีกว่าบัตเวย์ซิมบุนมาก พิมพ์จำหน่ายเดือนละ ๒ ครั้ง ออกได้ ๓๐ ฉบับก็ล้ม บรรณาธิการเปิดมาเมืองจันชิโกโซ ผู้ช่วย บรรณาธิการ เปิดไปอเมริกา ชิคากลับไปยังญี่ปุ่นอีกในระหว่างเกิดกบฏทางภาคคันโต และบ้านเมืองกำลังปั่นป่วน เป็นโอกาสให้ ชิคาคิดออกหนังสือพิมพ์ใหม่ ชื่อ โมชิโอกุซามิข่าวการปราบกบฏ เป็นส่วนใหญ่ มีข่าวต่างประเทศและข่าวอื่น ๆ ประกอบตามสมควร ขึ้น

จนวนต์ จาตุประยุร

แรก ออก จำหน่ายเดือนละ ๒ ครั้ง ภายหลังไม่นานนักได้วันเวลา ออกเป็นฉบับเดียว ครั้ง ปรากฏว่ามีคนนิยมมาก แต่เพราะที่รายที่หนังสือพิมพ์นี้มีเหตุให้ต้องเลิกกันไปอีก เนื่องจากชิคาเอาใจไป ผักไผ่อยู่กับการเดินเรือ และ ธนส่ง ระหว่าง โตเกียวกับโยโกฮาม่าเสีย.

ก่อน และ หลังหนังสือพิมพ์ โมชิโอกุซามิ ได้มี หนังสือพิมพ์ ออกอีกหลายฉบับ เช่น ซังโซ ซิมบุน, มีซึโนชิยานางาว่า เป็นบรรณาธิการ, บันโกมิเบตย์หมอดอนคาสึนาเป็นบรรณาธิการ, โคโคซิมบุน, เฮนดิน ซิมบุน, ริคุง ซิมบุน, ในงาย ซิมบุน, ซิมบุนชิริยาคุ, โคโยนิงชิ และ ซุยชิ ซินชิ แต่ว่าไม่มี ลักษณะ น่าดู และไม่มีแบบแผนด้วย สมัยที่กล่าวนี้เครื่องพิมพ์สมัยใหม่ ยัง ไม่มี ใช้ และ ยังไม่มี ใคร เรียนรู้ เรื่อง การหนังสือ

พิมพ์เลย อย่างไรก็ตามก็ดี, ในบรรดาหนังสือพิมพ์ที่ ออก ชื่อ มา แล้วมีอยู่ฉบับหนึ่ง ที่มี ลักษณะ ไป ใน ทางการเมือง อยู่ บ้าง คือ โคโคซิมบุน ซึ่งทุก ๆ คอลัมน์บรรณาธิการเห็น และบรรณาธิการความ ซึ่ง เป็น ประทับ ต่อ

ดกุดดัดสน-และโจรอย่างรุนแรง ในที่สุดก็ถูกบรรณาธิการถูกจับและจองโทษจำคุก เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฉบับนี้รัฐบาลโชกุนจึงได้ตรา กฎหมายหนังสือพิมพ์ ขึ้น บังคับ ว่า การ พิมพ์โฆษณา หนังสือพิมพ์ ต้องได้รับอนุญาต จาก ทาง ราชการ ก่อนเสมอ ไป โดย กฎหมาย หนังสือพิมพ์ ฉบับนี้ หนังสือพิมพ์ต้องเลิก ต้ม ไป หลาย ฉบับ เว้นแต่หนังสือพิมพ์ ตะโยกัน นิชิซังออกใน ค. ศ. ๑๘๖๘ และหนังสือพิมพ์ จินโซฟูนิชิ ซึ่ง เป็นปากเสียงของทางราชการ.

สมัยหนังสือพิมพ์ รายวันเกิด

ในราวค.ศ. ๑๘๗๓ คือภายหลังที่ซันซุ โจ และ โตกุซุเก เซกิ ได้ ออกหนังสือ ราย ๕ วัน ชื่อ ซิมบุน ดัสชิ โดยอุปถัมภ์ ของ ท่าน มนตรี กิโดไม่ นานนัก หนังสือพิมพ์ รายวันฉบับแรกจึงได้ ออก ขึ้น หนังสือพิมพ์ ฉบับนี้ คือ โยโกฮาม่า ไมนิชิ ซิมบุน ซึ่งเป็น ฉบับแรก ที่ ใช้ เครื่อง พิมพ์สมัยใหม่ และนับหน้าที่ทำงานเป็นแผนก ๆ เข้าแบบแผนของหนังสือพิมพ์ต่างประเทศทุกอย่าง ภายหลังหนังสือพิมพ์ ฉบับนี้ได้ย้ายสำนักงานจาก โยโกฮาม่าไปโตเกียว เปลี่ยนชื่อหนังสือพิมพ์เป็นโตเกียวโยโกฮามานิชิซิมบุน.

ภายหลังการ ก่อเกิด ของโยโกฮาม่าไมนิชิไม่นานนัก หนังสือพิมพ์ รายวันได้ออกตามกันมาอีกหลายฉบับ เช่นโตเกียวนิชิ นิชิ, ยูนิชิโฮชิ, โจยาซิมบุน, อาเกโยโน, โยมิอริและโตเกียวเออิริ ในเวลาไม่กี่ ปีก็ เพิ่มขึ้น

--- ต่อไปหน้า ๒๐

บน: สยามซ้อมม็อบกันทางอากาศด้วยเครื่องบินแบบเดียวกัน ล่าง: อนุชิตเนียรระดมพลรับศึกอิตาลี

ภาพสำคัญในรอบนี้.

ภาพที่เราส่งต่อไปนี้ เป็นภาพที่คนทั้งชาว
สำคัญบางช่วง ซึ่งเป็น ที่ ตื่น ตื่น อยู่ ระหว่าง
มหาชนซึ่งเห็นสมควรที่จะ เก็บไว้เพื่อ เพิ่ม
จดหมายเหตุหรือบรรทึกความเป็นมา และเป็น
ไปของบ้านเมืองเราและทั่วโลกในขณะนี้
เราเล็งใจที่หน้ากระดาษของหนังสือนี้ อนุญาต
ให้รวมภาพข่าวสำคัญทั้งหมดได้ ขอให้
ถือว่าเป็นการทดลอง อย่าง ที่ เรา ได้ ทำ มา
แล้วในฉบับวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งถ้าโอกาสให้
ต่อไปจะได้ จัด ประ มวล ภาพ ข่าว เป็น
แผนกเฉพาะประจำปีที่ได้

ล่าง: สยามเราเริ่มการยอมรับยุวชนให้เป็น
ชาว: กรมหมื่นอนุวงศ์จุฑาธิปไตย ซึ่งการประสม
ของพระองค์ เป็นเหตุให้เกิดความต่าง ๆ
เพราะรัฐบาลยังเคยเห็นว่าการมีเด็กในชั้น
แรกนั้นเป็นการสมควร และใน
การเรื่องนี้โดยละเอียดในที่ประ
ราชวร.

บน: หลวงพิบูลสงคราม
ความถูกคนร้ายยิง
ที่สนามหลวงในชั้น
แรก รัฐบาล พยา-
ยามจะบิดชาวเหมือน
กันแต่ต่อมา ก็ อนุ
ญาติให้ลงได้

ซ้าย: นายนิติ ได้-
วงศ์ ผู้แทน สด มูว์
และสมาชิกสภาถูก
ฟ้องในคดีลอบก่อ
รัฐประหารคอม เป็น
ชาวกรีกโครมเรื่อง
หนึ่งในนั้น

พระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้ทรง
สืบราชสมบัติต่อจากพระเจ้าอยู่หัว
ประชาธิปกซึ่งลาออกจาก ราชสมบัติ

บน: มุสโซลินี
ระดมพล ส่งไปมิด
ซีเนีย ทว่าจจะรบกัน
ในสัปดาห์หน้า

เขียนให้เขาอ่าน (ต่อจากหน้า ๑)

คิดจะเป็นดังที่ระดม ได้ยาก แต่ความคิดก็ค่อยๆ ปนกันมาก ที่จะกระจายขยายตัวแผ่ซ่าน อยู่ตามที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์สามารถ จะเห็น หรือจับ เขาได้ เห็นได้ แต่ว่าจะ ระดม หรือ รวบรวม เขาไว้กันหรือไม่เท่านั้น เพราะฉะนั้น เมื่อ ความคิด แผ่ตัวอยู่ในที่ทั่วไป ความคิดก็ดำรงอยู่ มีอยู่ แล้ว อย่างพร้อมสรรพ จากบรรดาหนังสือที่เขาเขียนกันมาแล้ว ไม่ต่างกันเลย.

จากบรรดาหนังสือทั้งปวง เราสามารถจะศึกษาคุณค่าหรือ คัดปลงหรือวิทยาได้สารพัด หนังสือเป็น ที่รวมความคิด จาก แง่ ต่าง ๆ ไว้ ได้ ครบหมด ดังจะเห็นได้จากหนังสือเพียงสองเล่มใน คัมภีร์ ของ เรา เช่น มัทธนาพาชา, กนกนกร, ดัชนีของเพื่อน, กามนิต, พระราชพิธี ดับสองเดือน, ดังกัก, ดิถีพระธอ, วิสุทธิธรรม, ขรรณวิจารณ์, รวมเรื่อง คุณกัก, พระปฐม สมโพธิ, Democracy, The Socialist Movement, Fascism, The Story of Oriental Philosophy, Political Ideals, General History, Sex, Phychology, The Story of Religion, The Mansion of Philosophy, ฯลฯ เหล่านี้ เราพิจารณาแล้ว จะรู้สึกได้ทันทีว่า จะเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์, ศิลปศาสตร์, วรรณคดี, รัฐศาสตร์, ประวัติศาสตร์ หรืออะไรทั้งหลายทั้งปวงก็ได้. ความคิดทั้งหมดเหล่านี้มีอยู่ พร้อมใน หนังสือที่เขาเขียนกันมาแล้ว ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเหตุหนึ่ง ที่ทำให้เห็นว่าเขียนเรื่องให้เขาอ่านไม่ดีเท่าอ่านเรื่องที่เขายืนยันแล้ว เพราะ ความคิดที่เรามีอยู่ ยิ่งน้อยกว่าความคิดที่เขาเขียนกันมาแล้วเป็นอัน มาก แม้ว่า จะเขียนขึ้นใหม่ ที่นอกจากจะเป็นความคิดที่ซ้ำกับความคิดที่เขาเขียนมาแล้ว ยังเป็นความคิดที่จำกัดไม่กว้างขวาง เท่าความคิด ที่เขาบันทึก กันเป็น ตัวอักษรมาแล้วนั้นมากนัก นี่ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า การเขียน

ให้เขาอ่าน ไม่ดีเท่าอ่านที่เขาเขียน เพราะเขียนขึ้นเท่าใด ก็ไม่ยากที่จะเป็นความคิดที่ซ้ำกับความคิดที่เขาเขียนมาแล้ว.

นอกจากนี้ ความคิดจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการระดม และความคิดก็เป็นสิ่งที่หมดไปได้ ถ้าไม่รู้จัก การ รักษา หรือ การ บริหาร ให้อยู่ การ เขียนหนังสือ ย่อมต้องใช้ความคิดให้ สั้น เบื้องไปทบทวนทุกคราวที่เขียน และถ้าเขียนไม่ระดมมาเดิมไว้เดิมเอาไว้แล้ว ก็มีเวลาหรือหรือและมีเวลาเก่าเหมือนกัน นอกจากนั้น เราจะเขียนเรื่องใด ก็เขียนได้เป็นเฉพาะอย่าง ใช้ว่าจะเขียน คัมภีร์ ห้าไปทั้งหมดได้ เมื่อไร ส่วนการอ่านที่เขาเขียนมาแล้ว เรามีโอกาสจะเพิ่มความ รู้คิดของเราได้โดยเสมอ ยิ่งอ่านมาก ยิ่งได้ ความคิดมากแน่นอน หนังสือตามลำดับไม่ต้องหมดเปลืองความคิด ทั้งจะอ่านเรื่องอะไร ก็อ่านได้ ทุกเรื่องทุกอย่างไม่มีขีดจำกัด อ่านได้ ตามใจปรารถนา มีเรื่องที่เขายืนยันมาแล้ว ให้เราเลือกอ่านได้ มาก พอ กับความต้องการ มีหน้าซ้ำเรื่องใดที่เขียนขึ้นมา และถ้าเราไม่พอใจ เรายังมีโอกาสคิด หรือแสดงข้อคิดข้อคิดได้อย่างเปิดเผยเจริญใจ ผู้เขียนมีหน้าที่ที่จะเขียนให้เราพอใจเต็มใจเท่านั้น แต่ผู้อ่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและไม่เต็มใจได้ โดยปราศจากที่ขัดแย้ง เพราะฉะนั้น นักเขียนอีกส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า การเขียนให้เขาอ่านไม่ดีเท่าอ่านที่เขาเขียน.

เมื่อเราเข้าใจกันแล้วว่า ความคิดเป็นเครื่องสื่อสารระดม นักเขียนจึงจะเป็นได้ น เพราะพวกนักคิด ที่มีที่มั่นอยู่ในหัวสมอง และในที่สุดพวกนักเขียนจะได้ อย่าง มาก ก็เพียงพวกนักทฤษฎี จะไม่เป็นนักทำอย่างเราท่านทั้งหลายเลย ฉะนั้น การที่

กาทิ ตย์ อุทัย (ต่อจากหน้า ๒)

๑ หมู่สาวแดงด่าวโดย- จะโดยอุทัย

๑ และภาวะโดยว่าง โดยรักสมัครด้วย

๑ อากิย์ อุทัยใจ ก็พันจรัล

๑ นิยมชนบิก วอว." นี่เหมาะจริง

๑ ด้วยหน้อยก็หย่อยกลับ กระทำประจำว

๑ ที่เริ่มจะรักดื่ม ไม่ดื่มก็กรมอัน

ฉะเพาะโดยจะพูดกัน

สู่ระเอกดีอันวย

ศิริอย่างวิเศษด้วย

อุปกรณ์ ก็ตามที.

ชนะได้อรุณดี

คณะหมายนชายหญิง.

จวนใจจะ- "มอริ่ง-

เพราะจะกันนิรันดร์กาล.

พระธรรมพดงามน

บมิเว้นละเช่นกัน.

ละกรรมย์ ฤกษ์วัน

อุระคนบ้นบาน-

-(แน่แท้!) ๑

"แมวคราว"

เรามีโอกาสเป็นนักอ่านได้ จึงนับว่าเรามีโอกาสประเสริฐกว่าพวก นักเขียนอย่างยิ่ง ที่สามารถจะเป็นผู้ ทำตามความคิดให้ผลผลิตเป็นเครื่องหมายแห่งอารยธรรมที่แท้จริง. ข้อสำคัญคือว่า ในต้องอย่างคือนักเขียนกับนักอ่านนั้น เราต้องเป็นอะไรอย่างหนึ่ง จะไม่เป็นอย่างใดเลยไม่ได้เพราะไม่เช่นนั้น เราจะไม่เป็นผู้ที่ จำ เริญขึ้นได้ ด้วยความคิด ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่แสดง ถึง ความเจริญ ของ ตัวเรา และขอให้เรา ทำความ เข้าใจต่อกันเล็กน้อยด้วยว่า อันตัวเรานั้น มีชีวิตเป็นไปตามระเบียบการกระทำที่จริง อยู่ แต่มีหามักความคิดที่จะก้าว หน้าขึ้น เป็นภูมิอารยธรรมนั้นไม่ เพราะมันไม่มีความคิดอันเป็น ธรรมชาติภายในอย่างมนุษย์ มันจึงมีชีวิตโดยปราศจากมติปรัชญา และมนุษย์ประเสริฐกว่าสัตว์เดรัจฉานที่ตรงที่มีมติปรัชญาโดยที่มันมีความคิดเป็นรากแก้ว ซึ่งความคิดจะเกิดได้ ก็ด้วยการอ่าน หรือ การเขียน ฉะนั้นเราจึงต้องเป็นไม้อย่างใดก็ อย่าง หนึ่ง ใน ต้อง อย่าง นี้นั้น แต่ที่เราเป็นนักอ่าน นั้น เหมาะแล้ว เพราะการเขียนให้เขาอ่าน ไม่ดีเท่าอ่านที่เขาเขียน.

คนเราทั้งหลายจะมั่นคง อยู่ ใน

การเลี้ยงชีพ ขึ้นเป็นเงื่อนไข้อย่างหนึ่งแกว่งตัวก็ได้ หรือจะยึดมั่น อยู่ ใน การ จะ ส่ง เสริม สภามุคคหรือเอกชนให้บริบูรณ์ โดยเห็นแก่อุดมธรรภาพ, เสรีภาพหรือ วรรภาพอะไรก็ตาม หรือจะยึด ถิ่นในการส่งเสริมสภาพ พลเมือง อันได้แก่หน้าที่ ซึ่งมนุษย์ จะต้องปฏิบัติ ค่อดังคด้วยระเบียบแบบแผนคฤ กัด ดังเหล่านี้ย่อมจะเกิดร่วมระไว้กันได้ด้วยสิ่งหนึ่ง และสิ่ง หนึ่งที่ประกอบกันเป็นอุดมธรรม ซึ่งมิใช่ ออก ไป เป็น การอ่าน และ การ ฉะนั้น จึง ขอ ย้ำ ว่า เราจะไม่อย่าง หนึ่ง ในต้อง อย่าง นี้นั้น เป็นผู้อ่าน เรื่อง ของ เขา นั้น แต่เพราะเรื่องของเขา มี อยู่ พร้อม จะอ่านเรื่องอะไรก็ได้ จะคิดขมขื่นไรก็ได้ ความคิดของเรา ก็ จะยังขึ้นโดยไม่ถ่วงหรือลงไป และแม้ ความคิดของเราจะซ้ำกับของใคร ก็ไม่มีใครรู้ เพราะเราไม่ได้แสดงออกมาด้วยการเขียน ซึ่งถ้าเราจะเป็นผู้เขียนบ้าง ก็คงไม่พ้นไปจากเรื่องที่เขา เขียนมาแล้วนั้นเลย ทั้งเรื่องที่เขาเขียนขึ้น ก็เขียนไป ความคิดที่เขาเขียนมาแล้วนั้นเอง เพราะฉะนั้นการเขียนให้เขาอ่านไม่ดีเท่าอ่านที่เขาเขียน.

เรื่องธรรมดา (ทราจิกหน้า ๑๒)

วัน “ถ้ายังงั้น แม่จันทน์ก็มีใจ
จะรัก หรือจะ? หันหน้าไปเสียทำ
ไมทางโน้น หันมาทางซ้าย หรือถ้า
กระดากไม่ต้องพูดอะไรก็ได้ ข้าจะ
ตรวจดูหน้าเธอเอง ว่าจันทน์ส่งสาร
ข้าอยู่บ้างหรือเปล่า. เออ หันมาให้
เห็นครึ่งหน้ายังงั้นก็ได้ หน้าจันทน์ก็
บอกได้ว่า ไม่ใช่คนใจไม่ ได้ระกำอะไร
กับข้าเลยนะ”

หญิงสาวถอนใจยาว เธอพยาย
จำใจ ภาวดีให้ เรือ คงทรงดำไปตาม
ทางน้ำ คอยคอยๆ อย่างหนักใจ
“ข้าจะพูดอะไรไม่ได้ คือ พ่อเกลียด
ข้าไม่รักจะพูดอย่างไร”

“เออ, ทำไม่ถึงพูดไม่ได้ กระสม
บดจะบอก อายเรื่องพี่ ข้าหรือพี่แล้ว
หรืออยากจะทำอย่างนี้บ้างบอก ข้า
ก็จะช่วยสอนให้ว่า พ่อเกลียดข้า
อ้อจัน แม่จันทน์ ก็ พ่อ รัก พ่อ เกลียด
เหมือนกันเจ้าคะ. พูดให้ ชื่นใจสัก
หน่อยไม่ได้ หรือแม่จันทน์”

“ไม่ได้ ข้าพูดอะไรไม่ได้ เพราะ
ยังงั้นๆ ข้าก็ต้องกลัวพ่อ, จิงๆนะ
จะ ฝ่ายจันทน์ถึงเกลียดพี่พ่อเกลียด
ไม่เคยคิดเลย เว้นแต่พ่อนั้นแหละแ
ไม่ชอบใจ. พ่อแกล้งเหมือนกันว่า
ใครมาเที่ยวไปเที่ยวถล่ม เดี๋ยวอยู่
จนครบบ้าน. เกลียดว่าถ้าพ่อเกลียด
ข้าเหมือนเมื่อเด็ก ๆ แลจะบอกให้ดู
คล้าย มาจิด การ ดู ข้า ไป เสีย ที่
เพราะอายการที่ พ่อเกลียดมาเดินเป็น
ขามอยู่ รอบ ๆ บ้านนั้น. เพราะว่า
เรื่องให้ขายหน้าคนอื่นเขาเปล่าๆ”

เจ้าหนุ่มหัวเราะอย่างเบิกบาน
“ข้า ไม่ ยัก ไร หัวใจท่านผู้หญิงแจ่ม
เห็นว่าคุณมีแม่เป็นแม่คน อายข้า
พอทำเลี้ยงอาตมา เกรงท่านผู้หญิง
จะไม่หันหน้าข้าเป็นเลย. ชึ่ง
ความครองท่านผู้หญิง. เขายอมถือ
กันว่าดมเป็นนายอายดม. จิงที่รัก
ถูกสาวท่านผู้หญิงใจแทบขาด อาย
เกลียดก็ได้ แต่คอยด้อมๆ มองๆ อยู่

นอกบ้านเท่านั้นเอง. ท่านผู้หญิง
เอ็นดูจนจนอย่างนี้. พงษ์นี้. ข้า
จะ รบ พ่อให้ ไป กราบไหว้ ทาม ทาม
เสียทีเดียว”

“เดี๋ยวนี้จะไม่เสียเลย” แม่
หญิงว่า “เมื่อพูดให้ฟังไม่ได้ ยิน
หรือ พ่อแกล้งแกล้งให้ คอเมื่อพ่อ
เกลียด เรียบร้อย เหมือนที่แกเห็นเมื่อ
เด็ก ๆ แต่ ดิฉันจะเรียกพ่อเกลียด
ว่าอายใจ. เพราะว่าข้าบ้านเดิมไม่
เคยเป็นอายใจแต่พ่อเกลียดนั้นแหละจะ
เป็นสาวบ้านเดิมคนแรกที่อายใจ. เ
แกล้งเห็นคอกหน้าว่าพ่อเกลียดแ
เจ้าพิณหลานทางๆ ของแกล้งกลางตลาด.
วิวาทกับเจ้าโหนดที่ข้าง สถาน. นี
แหละนะพ่อเกลียด ข้าถึงว่าพูด
ไรไปไม่ได้ ข้าไม่เกลียดก็เหมือน
เกลียด. แต่พ่อเกลียดก็จริง ถ้า
ข้าเกลียดจริง ๆ หรือ จะ มาทน พังพ่อ
เกลียดพูดว่าเกินกรอกอยู่ เช่นนี้”

เกลียดหัวเราะดังดัง ว่า แก
“พูดไป ข้าจะไปทำตัวเป็นคนอย่าง
เด็กยังงั้นได้ ก็เมื่อเด็กข้าไม่รัก
แม่จันทน์มากเท่านั้น. ใคร ๆ เขา
ก็รู้ว่าอายพิณ อายโหนด มันก็รักอ
ดิกอยากได้แม่จันทน์ก็พ่อยุเหมือน
กัน. อายพิณเกลียดเป็นดังญาติของ
ท่านผู้หญิง. แลนออกนอกใจได้ทั้ง
ไม่ไรจนยาก. อายโหนดพอมันรวย.
ข้าไม่ทำทางอย่างอื่น จิงต้องเอา
คืนกำหราบมันไว้. เพื่อให้มันรู้ว
การจะรัก รัก ถูก สาว ผู้ใหญ่ เจ่ม น
ข้างมันดีเงิน ข้างข้าด้น. มันทำ
อะไรก็เข้าไปในเรื่องนี้ ต้องคิด

หน้าคิดหลังใจบ้าง ชื่นมมามจะ
ต้องเอาเงินคืน มัน มีออกรักษาตัวมัน”

สาวงามของบ้าน. ดนึ่ง ไม่นึง
ละเพราะอัยกา ยิงให้เจ้าหนุ่ม
จับมือไว้อีก. และชิงฟังกฝ่ายหนึ่ง
ซึ่งคงวิ่งวนด้วย ลี้ยงหนักแน่นดมไป.

“จันทน์จ๋า คิดให้จิงดี ข้าเอง
ก็ไม่ใช่คนดำด้นใหญ่ โดกว่า อายต้อง

คนนั้นเลย. แต่ทว่าใจข้าใหญ่กว่า
มันมากนัก เพราะรักจันทน์มาก
กว่า. ข้าก็อยากว่ามันทางอื่น จิง
ต้องกมมันไว้ ด้วยอำนาจ ที่ผู้ชาย ทุก
คนมี. ข้าแกล้งแกล้งเพราะกลัว
มันทั้งต้องจะบังอาจเข้ามา แยะจันทน์.
เมื่อข้ารู้ใจพ่อพูดว่าจิง เกียจ คนเถร
แต่ไม่รังเกียจคนประพฤติกดีที่ฐานะพอ
มีพอกินอย่างข้าแล้ว ข้าก็คงไม่เกีย
พาดอย่างนี้. ข้าคงคิดเหมือนที่เป
เมื่อเด็ก. ดนึ่งอะไรได้ มันก็มีม
คิน. กว่า มันจะ ดม ก็เดิน ข้าไป
เหมือนกัน ข้าไม่ชอบวิวาท แต่
กับอายก็ต้องเท่านั้นที่ข้าจะต้องถือว่า
เป็นเรื่องจำเป็น. จันทน์จ๋า ช่วย
บอกท่านผู้หญิงให้รู้ ความนัยของข้า
ที่เถร. ข้าไม่พูดแต่ปาก จะทำ
ตัวเป็นคนดีให้เห็นทั้งก็ได้ ท่านผู้
ใหญ่ไม่เชื่ออย่าเพื่อยกให้ข้า คอยดู
อีกบ่เต็มๆ ไว้เดื่อนหกปีหน้าโน้น
จิงค่อยแต่งกันก็เอา”

“เอาเถร จะบอกให้ พ่อแ
เลี้ยงดัง แต่ใจดี และรักข้าเหมือน
พันประมาณ. ว่าแต่พ่อเกลียดต้อง
ทำให้เหมือนพูดจิงๆนะ พงษ์. ทุก
คราวที่รู้เรื่องวิวาทบาทถดถดกัน แล้ว
เขาพลอยเป็นทุกข์ด้วยทุกที”

“แม่คุณของข้า” เจ้าหนุ่ม
คราวเขาๆ “นั่นแน่, หมู เรือไป
ข้างหนามัน จอดกระโด วด แล้ว
ก็ ข้างข้างก็ไร คงเป็นเที่ยวสุดท้าย
เราคงไม่ได้คุยกันอีก. ถ้าใจจันทน์
จิงกับข้าเหมือนพ่อ แม่ คุณ. เ
เปิดองฝ่าหมัก คัด ข้างใน เดือนนี้
ข้าได้ต่างหน้าแม่จันทน์เสียเป็นไร”

“ม่าย” แม่หญิงร้องอย่างอายๆ
“เอาใหญ่แล้วพ่อเกลียด. เด็ดค
นี้บางแล้วข้าเบยหน้า จะเอาผ้าขึ้น
ไปเสียจากอก. พ่อประ าม ข้ากับคน
อื่นหรือยังงั้น”

“ไม่ร้าย ข้าอยากได้ละไหม
อกรองแม่จันทน์เสียนี้กระไรเลย”

“ไว้วันกลางเดือน เวลาที่

พระทรายสี ข้าจะเอาละไม่ออกก
องค์พระทราย, พ่อเกลียดอย่า
ได้เรียดอกเอาจากองค์พระเกิด”

“การดอกผ้าที่องค์พระทรายนี้
ถึงคนรักก็ไม่ได้. นีข้าเสียขาย
ว่าจะทำบาปถึงลงนรกทั้งที ยังทำไ
ของที่ตองใจไม่. ผ้าหมักที่คลุมองค์
พระ แม่จันทน์คงเอาผ้าใหม่ที่ไม่
เคยใช้. ข้าไม่อยากจะอย่างนั้น. อยาก
ได้ขายอย่างหมักในเสื้อ. อยากรู้ว่า
กลิ่นเนื้อผู้หญิงที่ชื่อ จันทน์ ละพ่อน
มันหอมยังงั้น”

ทำประหนึ่งหอมซัดความว่าคา
เสียที่ แม่สาวตอบดัดหางเสียงว่า
“เอาเถร. อายฉันอย่างที่ว่าจะให้
จะคลุมองค์พระทราย ต้อง ผืนๆ หนึ่ง
เป็นผ้าใหม่ อีกผืนหนึ่งผ้าใช้แล้ว. ข้า
จะได้ ไม่คนรัก เพราะถือว่าผืนที่
ใช้แล้วนั้น ผาก องค์ พระ ทรายไว้ให้
พ่อเกลียดก็ได้ ไม่พลอยบาปเพราะ
ดอกผ้าพระด้วย. แต่กระมัง ผืน
ใช้แล้วนั้น. ถ้าไม่คอยจับคามอง
เวลาข้าเปิดอง ปล่อยให้ผู้ชายคน
ควาไปได้ดก. ข้าไม่ดูหน้าพ่อเกลียด
อีกต่อไปทีเดียว”

เรื่องของทั้งสองมาถึงบรรดา
และจอดเรียง. ข้าในหมู. แม่สาว
หนึ่งในหมู ที่มาถึงก่อนออก เ
ไม่ได้ถามว่า “ตกคึกหน้าเรียดหน้า
นะแม่จันทน์” แล้วเสียงหัวเราะ
คึกๆ ก็ดัง ขึ้น จาก หมู หญิง ร่น ราว
คราวนั้น. แต่ไม่มีเสียง ผู้ชายหัว
เราะ. เพราะพวกหนุ่มๆ รู้ว่าเจ้า
เกลียดคนนั้น ไม่ใช่คนที่ควรที่จะ
หัวเราะแต่เมื่อให้รักอาชหัวเราะได้
แต่ชายหญิงประเภทผู้เฒ่าผู้แก่ที่ไม่
หัวเราะนั้น. เพราะพวกเกลียดได้
ผ่านมาแล้ว. รู้ว่าเรื่องอย่างนี้หา
เรื่องแปลกประหลาดมหัศจรรย์อย่าง
ไรไม่. เป็นเพียงเรื่องธรรมดาเรื่อง
หนึ่ง ในคันทกบาตรทรายเท่านั้นเอง.

มาดามลาซาร์บิเยม

การฝึกฝนใจประชาชนให้เกิดมีนาคำศรัทธาธรรมนั้นก็มีลักษณะคล้าย
การบำเพ็ญกุศล คือเริ่มต้นที่บ้านก่อน ดังภาษาอังกฤษมีอยู่ว่า
Charity begin at home และการจะฝึก ก็ต้องฝึกด้วยอุรณในสมัยเมื่อ
ยังอยู่ในวัยเยาว์ ถึงแม้การอบรมสั่งสอนทางบ้านจะไม่ไร้อ่อนให้เกิดนาค
ศรัทธาธรรมโดยตรง อย่างน้อย ก็ควรเป็นบ่อเกิดของอุปนิสัยดีอันคาน
แห่งพลเมืองที่ดีได้

ทางบ้านควรจะต้องให้เด็กทราบว่าเรามีสิทธิ์อย่างไร วิธีสอนจะ
ต้องไม่เป็นอย่างวิธีสอนหนังสือคือบอกให้จำ แต่สอนด้วยวิธีให้เด็กสังเกต
เด็กวันละเด็กละน้อยๆทุกวัน ด้วยเหตุนี้บ้านที่ค้ำจุนมีสภาพเป็นสถานศึกษา
ของต้นของลูกทั้งหลาย ในบ้านสมัยกระโปกการอบรมยังไม่เป็นไปใน
ทางของประชาธิปไตย กล่าวคือผู้ใหญ่เด็กอย่างดุๆ กะดก ฟังเด็กพูด
หมิ่นหมิ่นเพียงแต่นกร้อง ไม่ฟังฟังเพื่อรับทราบเหตุผลและความเข้าใจ
ของเด็ก บ้านในสมัยนั้นสอนให้เด็กทำตามคำบอก ไม่มีการสอนให้ทำ
ด้วยความสามารถ และความคิดของตนเอง

การสอนเด็กให้เชื่อฟังนั้นเป็นการกระทำที่ถูกอย่างไม่มีปัญหา แต่ไม่
ทราบความว่าเด็กจะทำตามคำสั่งอย่างใดตามใด เพราะควรจะต้องคำนึงว่า
คำสั่งที่ให้กับเด็กนั้นไม่ควรเป็นคำสั่งอย่างไรเหตุผล แต่เป็นคำสั่งอันมี
เหตุผลที่ควรปฏิบัติตามด้วย แต่ในบ้านในบางขณะที่มีความจำเป็นจริงๆ
ก็ควรมีสภาพคล้ายในสนามรบ คือผู้ที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติ
ตามอย่างเคร่งครัดโดยไม่มีการตั้งกระทู้ถามว่า "ทำไม" เลย ในของคาว
ยทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว รัฐบาล หรือกองทัพ จำเป็นจะต้อง
มีความเด็ดขาดแน่นอนอันหนึ่ง ถ้าหากทางครอบครัวอำนาจความเด็ดขาด
อยู่ที่บิดามารดา ซึ่งเป็นประมุข เพราะฉะนั้น ความเคารพในอำนาจ
เด็ดขาดของบิดามารดาจึงเป็นขั้นแรก ซึ่งจะนำความรู้อีกให้มีความเคารพ
ในผู้ใหญ่เป็นประธานแห่งรัฐในภายหลัง และความรู้อีกตนเองจะเป็น
บรรทัดแรกที่นำให้ประชาชนเกิดมีนาคำศรัทธาธรรมขึ้น
ผู้เขียนขอฝากความนึกคิดไว้แก่ผู้อ่านเพียงด้วยความหวังดีในวัน
ครบรอบกำเนิดของประชาชาติ - วันอันเป็นเครื่องหมายแห่งการโค่นโค่น
ของหนังสือพิมพ์ ทบวันแต่จะสมบูรณ์ขึ้น ด้วย ความ เข้มแข็ง และ อธิษฐาน
ยิ่งๆ ขึ้นไป.
โดย-"โรจ"

ไต่ถาม (ต่อจากหน้า ๑๑)

ก็พูดขึ้นเป็นฝ่ายค้าน คือ ท่านเองคือ
ไป แต่ว่าปัญหาอย่างนี้ฝ่ายค้านจะ
อย่างความงามโลกที่เดียว คือ
บ้านแต่เพียงว่า ฝ่ายเสนอไม่เห็น
ได้เสนอว่า ชั่วระดัง ก่อเกิดเป็น
โรคเด่นประดังที่ตรงไหน หรือ
ว่าถ้าไม่ได้ ชั่วระจะเป็นโรคที่จำ นั้น
หรือก็เปล่าทั้งเรื่อง.

หรือจะตั้งหัวข้อใหม่ว่า "หลัง
การรบกวนเป็นประโยชน์ แก่สยาม

หม่าเด็กๆหน้าบ้าน" ที่ในก่เสนอ
ขึ้นว่า เป็นประโยชน์มากอย่างยิ่ง
ที่สุดเหลือเกิน (จะสมมติให้บ้าน
บ้างเล็กน้อยก็ควร) เช่นเหมือน
กระว่าวันหนึ่งข้าพเจ้าก็คิดว่า จะทำ
อย่างไรดีหนอ สยามหม่าหน้าบ้าน
เราจึงจะเรียบ เผลอขณะนั้น
รถบดถนนคันหนึ่งแล่นผ่านมา ข้าพ
เจ้าจำได้ว่าคนขับ เป็น สยามรักใน
สนามนักกีฬานักกีฬาอีกคนหนึ่ง

การเมือง-หนังสือพิมพ์ (ต่อจากหน้า ๙)

ประเทศจีนหลายพันปีมาแล้ว และ
เจริญที่สุดในสมัยที่ราชวงศ์ชู่ กำลัง
รุ่งโรจน์อยู่ด้วยอำนาจ จักรนิยม
หนังสือเรียนมาก และใช้ฟู่กันเขียน
ลงบนกระดาษที่ทำด้วยฟาง อย่าง
หยาบๆมีข้อความเกี่ยวแก่อักษรศาสตร์
การเมืองและ ข่าวดังดุดจก การพยา
กรณ์ นอกจากนั้นก็มีอีกวิธีหนึ่ง
คือเขียนคิดไว้ตามฝาในโรงเตี๊ยมและ
เปลี่ยนทุกวันตามแต่ เหตุการณ์ หรือ
ความสนุกที่ผู้เขียนนั้นจะเขียน ขึ้นใน
สมัยนั้น มีตำนานสืบเนื่องมาว่าผู้
ใดเขียนหนังสืออันใดดุดจก ถูกแบบ
แผนแล้ว จะเอาไปจำนำแลกเงิน
ใช้ได้อย่างแพงๆทีเดียว.

ในภาคตะวันตก คือยุโรปหนังสือ
พิมพ์ชนิด "สื่อให้ความรู้ความ
เข้าใจแก่มนุษย์" ไม่ปรากฏว่ามี
กล่าวหรือบันทึกไว้แน่นอน แต่ถ้าหาก
หนังสือพิมพ์ ในสมัยที่ แสงอารยธรรม
ดาดเร้าถึงแล้วนั้น เกิดในยุโรปก่อน
ที่อื่นอย่างไม่มีปัญหา เพราะยุโรปมี
เครื่องพิมพ์เครื่องแรก เครื่องพิมพ์
จึงเป็นวัตถุพะยาน อย่าง ถ้า คณูให้
เห็นความจริงโดยปราศจาก ข้อโต้แย้ง
แต่หนังสือพิมพ์ชนิดที่พิมพ์ด้วย อัก-

ษรลงบนแผ่นกระดาษ จะพิมพ์และ
ออกจำหน่ายใน ประเทศใด ก่อน นั้น
ยังเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ เพราะ
อาจเป็นใน ประเทศเยอรมัน หรือใน
ประเทศอิตาลีก็ได้ แต่หากจะพูด
ถึงความ เจริญ ของ หนังสือ พิมพ์ ใน
สมัย ๒๐ ปีก่อน จนถึง สมัย ปรดัยนี้
แล้ว อังกฤษเจริญก่อนประเทศ
อื่นทั้งหมด เพราะภาษาอังกฤษ
เป็นภาษากลางได้แพร่หลายไปทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม จากสถิติการ
สำรวจพลโลกที่ได้กระทำกัน มา แล้ว
ปรากฏว่าในยุโรป, เอเชีย และ อาฟ
ริกา รวมทั้ง อเมริกาเหนือและใต้
ด้วย มีมนุษย์รวมทั้งหมดอาศัยอยู่
ตามชนบทและในเรือแพต่างๆประมาณ
ไม่ต่ำกว่า ๓๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งงาน
เหล่านี้ส่วนมากอยู่ในเมือง และจำ
เป็นจะต้องรู้เรื่อง เมือง ของตนด้วย
กันทั้งสิ้น ยิ่งกว่านั้น เขายังจำเป็น
จะต้องรู้เรื่องของประเทศอื่น ๆ ซึ่ง
อยู่ในโลกนี้อีกด้วย เพราะเมื่อ
ความ เจริญ ของ มนุษย์ เรียบ รยา
กว้างขวางขึ้น มนุษย์ มีความสนใจ
พันธุ เกี่ยว ต้อง ยึด ออกไป ตาม ส่วน
--- ต่อไปหน้า ๒๐

กัน จึงว่าถ้าจะช่วยบดถนนหน้า
บ้านอันน้อยใดไหม เราว่าได้
เพื่อน ว่าแล้วก็นั่งมอขายออกมา
นอกกรตแล้วเดินเข้ามา ที่นั่นก็
จับซักๆๆเดียวทางโน้น ถอยทาง
ไม่ช้าข้าพเจ้าก็ ดังเกิด เห็น ว่าบังเกิด
สนามเพาะธนาแก่สนามหน้าบ้านข้าพ
เจ้าแล้ว ไม่ได้กร ข้าพเจ้ากระโดน
ว่า "หยุด!" ซึ่งแปลว่าให้หยุด
ถอยยังช้าร้าย! รถบดถนนค่อยๆ
จมนดๆๆจากจะเห็นแค่ปดองเท่านั้น
คนขับไม่ใช้บังคับที่กดท้าย ชนิดที่
จะยอมจมนพร้อม กับ รถบด ถนนของ
คน จึงโค่นเกาะขึ้นมายืนข้าง
ข้าพเจ้า ทำยังใจดีดังนี้ รถก็จมน

ลงไปทุกทีๆ หรือ จะว่า ทุกนาทีก็ได้
จนในที่สุดเหลือแค่ หลัง คาพันทนดิน
อยู่ เรื่อง จะ คงจ้างคงตากเอา
ธนาอะไรหรือ เมินเสียเถอะ มัน
ไม่ปรารถนาเรียน ข้าพเจ้าเถอะ
ต้องขอขอรบคณนคณนี้จากกรรม
โยชาติบาด ส่วนหลังคาที่ไต่
พันดินอยู่ก็เลยทำเป็นเกาะธนามคือ
ไป นี่จะไม่เรียกว่าหลังคารบค
ถนนมี ประโยชน์ แก่ สนาม หน้าบ้าน
หรือ ขอดถามหน่อยเถอะ
ท่านก็พอ ฝ่ายเสนอก็กระนะกะ
ทาง ชัย ทาง ขวา ทาง หน้า ทางหลัง
เพราะฝ่ายค้านไม่ไว้จะ คำน ว่ากระไร
ถึงจะ ดม ดัง การขับข้างของรถบด
ถนนได้.

หนังสือสมัยคุณป (ต่อจากหน้า ๗)

หมื่นถาวรยศจะว่านายหมื่นไป
ทุกที่ๆ.

ตลาดค้าแพง

๑ ข้าพเจ้าเที่ยวตามท้องตลาด
ค้าแพง, ได้เห็นถนนนี้ที่ค้าขาย
ร่อยรังกว่าแต่ก่อน นึก. จึงได้นึก
ว่า เกิดเพราะ พระบรมมหาราชวัง
พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, มีพระไทย
โดยสวาง โอบล้อม ชาวบ้านกว่า พระ
มหากษัตริย์ก่อนๆนั้น. จึงได้จัด
ลงให้ผล ประโยชน์ เกิดขึ้นใน กรุง
เทพมหานคร. เมื่อวันนั้นข้าพเจ้า
เที่ยวไปได้เห็นถนนนี้ที่ค้าขาย
เป็นน้ำตาบ่าบ่า, เห็นที่จะไม่ทราบ
ถึงในหลวง คอกระ มัง. ข้าพเจ้า
ปรากฏจะให้ มัง สัง ใจเจ้าพนักงาน
ไปด้อมแปลงที่ราชูณให้ คเป็นปรกติ
ตามเดิม.

๑ อนึ่ง เมื่อข้าพเจ้าเที่ยวไปตลอด
ตลาด นึก ได้ เห็น ลูก กอง ดอน ตั้ง
อยู่ตามตำแหน่งแห่งตนเป็นปรกติ ละ
กายกรรมอยู่ทุกคน, เป็นสำคัญ
ว่าในหลวงได้ โปรดให้ดูแลรักษาใน
ท้องตลาด, มิให้เกิดโจรผู้ร้ายย่ำ
ย่ำทาราษฎรได้. ข้าพเจ้าเห็นคนทั้ง
ปวงกตอานาตหตวงที่มีในกระมีแห่ง
ลูกดอนเหล่านั้น, จึงไม่ค่อยกลัว
สิ่งหนึ่งสิ่งใดเลย ข้าพเจ้าคิดถึง
พระเดชพระคุณในหลวง, แต่ตร
เลื่องว่า, กรุงเทพมหานครกว่าแต่
ก่อนมาก, เพราะพระบรมมหารา
ษัตริย์จึงเป็นศุก รอให้ชนมาย
ยืน นานให้ ทรง พระ บัญญา ประเลี
จะได้บำรุงกรุงเทพรัตนกว่าเก่าทุกๆปี

เคมสิศศิริ

๑ เดือนก่อนนี้เราได้ด้วยชกช
เซน, ว่าชกชเซนนั้นจะยังไฟติด คือ
ถ้าไม่มี ชกชเซนในดมนี้ ไฟก็ ไม่ติด
เลย อีกประการหนึ่ง, ชกชเซนนั้น
เป็นที่ตั้งซึ่งสัตว์ดุร้าย, คือถ้าไม่มี
ชกชเซนอยู่ในดมหายใจเราออกแล้ว
สัตว์ทั้งปวงก็จะตายเร็ว ที่นี้จะว่า
ด้วยนิโคโรเซน, นิโคโรเซนนั้นเป็นดม

อย่างหนึ่ง แต่ไม่ได้อยู่เป็นดังเคย
ถ้าจะเอา ดมอากาศแบ่งเป็น ๕ ส่วนก็
เป็นนิโคโรเซนก็๔ส่วน เป็นชกชเซน
ก็๑ส่วน ๑ ฯลฯ

๑ ข้าพเจ้าแต่เมืองจีน

๑ อนึ่ง มีข่าว มาแต่เมืองนั้นคน
เป็นแขวงเมืองจีนว่า ชุนนางใหญ่ชื่อ
ดิยงซัง มีหมายประกาศมาเปใน
ความว่า, ฝูงราษฎรในแขวงเมือง
นั้นคน, มี ความทุกข์ ลำบาก ยาก
เย็นนักเพราะน้ำท่วม, เจ้าและฝ่าย
แต่ตั้งของต่างๆก็เสียมาก. แต่หนังสือ
ประกาศนั้น ได้เขียนเพื่อประสงค์
จะให้ผู้มั่งรพดังของที่เหลือใช้, ให้
มีใจเมตตาไปแจกจ่าย แก่คน ที่ตกยาก
นั้นด้วย.

๑ ข้าพเจ้าแต่เมืองยูน

๑ อนึ่งที่เมืองนาคาซาค แขวง
เมืองยูนนั้น, มี คนผู้หนึ่ง เรียน
หนังสือฝึกมาแต่เดิม ๘ แรม ๓ คำ
ว่า, เจ้าเมืองนั้นกำลังร่ำร่ำ
ได้ยุค ในวาระเดือนครึ่ง ฉะนั้นไป
อีกเท่าหนึ่ง, เหตุเพราะน้ำท่วมดิน
เขาในน้ำจึงได้เสียมาก. แต่มีกำ
บันทออยู่ ที่ หลง เต่า น้า เมือง หลาย
ล้านก, จะหาที่ซื้อดินค้าก็มีได้.

๑ ข้าพเจ้าแต่เมืองบ่า

๑ มีผู้คนหนึ่ง, ชื่อมีคเคอ
ควักชัยอย่างเคอที่เมืองบ่า, คุณเห็น
ว่า ชายชกชของตัว เป็น คน นุ่ม
ได้เข้า เรียน วิชาใน สำนักใหญ่ ชื่อ
ยูนเวอชิต, เป็นคนชำนาญในกตหมาย
แต่ในตำรายา, ท่านจึงปรากฏาจะ
ให้มันล้านก, สำหรับที่จะส่งสอน
คนนุ่มในภาด้าท่านให้เป็นคนชำนาญ
ในการวัดที่ท่าแม่น้ำที่ทุกแห่ง. ท่าน
จึงออกเงินห้าหมื่นรูเบีย, เพื่อจะได้
ส่งล้านกนั้นส่งสอนตามความปรารถนา
นั้น ครั้นเดือน ๘ ขึ้น ๓๓ ค่ำ, จึง
จับการก่อกั้นนั้น มีคนหลายชาติ
มาประชุมพร้อมกันในที่นั้น. ใน
เวลาวันนั้นเราจึงเอาหินผ้างลงที่มุมก

เป็นสำคัญ.

๑ แดพวก แรกเรื่อที่เมือง บ่า
โยนั้น ก็ด่าให้เอาใจได้ในความร
วิชาต่าง ๆ นึก, จึงชวนกันออกเงิน
ทำนบารุงในการตั้งสอนนั้น. ข้าพเจ้า
ผู้เจ้าของหนังสือ, ปรากฏาจะให้
คนที่มั่งมีในเมืองไทย, เกิดมีใจ
เหมือนเช่นนั้นจึงจะเป็น ประโยชน์แก่
กรุงเทพมหานคร, มากกว่าที่จะลง
ทุนทำวัดอาชารามตามธรรมเนียม
นั้นหนา.

๑ เมืองกาตักตา

๑ อนึ่ง มีข่าว มาแต่เมืองกาต
กัตตาว่า, เคา เวอ เมนต์ อังกฤษ มี
หนังสือประกาศมาว่า ผู้ที่เคาเวอ
เมนต์ อังกฤษ จะมี ใน กฤษ ศัก ราช
๑๘๖๖ นั้นก็จะถึง ๔๘๓๗ หับ

๑ เราผู้เจ้าของหนังสือ เห็น
ว่าผู้ เป็นของตัว หากควร ที่จะทำ
ขายมาก เช่นนั้นไม่. คนจะเสียที่
เสียชิวร เพราะ ผู้ สั้น สั้นเจ็ดพัน หับ
นั้น, คงจะมาก แดง มีโทษ อัน ๆ
เหลือที่จะคิดได้. แดจะหาคนประ
โยชน์ นั้นยากนัก. ข้าพเจ้าเห็นว่า
เคาเวอเมนต์ใด ๆ ที่จะหาเงินโดยการ
ชิวเรนนั้น ไม่ช้านาน ก็คงจะกลับ เป็น
โทษใหญ่ แต่ที่เมืองกาตักตาก็เกิด
โทษต่าง ๆ มากแล้ว แต่จะเป็น
ผู้ใด ๆ มิได้แจ้ง นึกแล้วจะเป็น
ความทุกข์ ที่พระเจ้านั้นคนให้บังเกิด
ขึ้นเพราะผู้. เมื่อชกชลายก็บังเกิดม
พหุที่ใหญ่ ไซ โกลนทำลาย บ้านเมือง
คนแต่สัตว์, สรรพสิ่งของต่าง ๆ เป็น
อันมาก. เมื่อครั้งก่อนที่เมืองกาตัก
คาประมาณมาได้ ๘ ปีแล้ว, ก็บังเกิด
พวกรกคิดชกช ใหญ่ ในเมือง บังกา
ละนั้น. คุณเหมือนจะเป็นโทษที่พระเจ้า
ได้ตั้งแก่เมืองเพราะการชกชผู้.

๑ กระต๊อเมืองในทิศเทษ

๑ คนผู้ในหัวรั้นก็คงจะถาม
ว่า, เมืองอยู่ในทิศเทษมีกระต๊อๆ.
ได้ยิน ข่าว เป็น ความ ประว่า ประมา มา
ว่า, ไม่มี กระต๊อ มี แต่เปรตช
เคนต์ที่ฝูงราษฎร จัดเลือกตั้งขึ้น ไว้,
ให้เป็นเจ้าเมืองตั้ง, เมื่อครบ แดวก

จัดเลือกใหม่. ที่เข้าใจดังนี้ ก็ถูก
บ้างผิดบ้าง. แต่เมืองอยู่ในทิศ เทษ
ไม่มีคนเป็นกระต๊อจริงๆ, มีแต่
กอนดัตติวชัน คือกตหมายอย่างหนึ่ง
นั้นๆ เป็นแบบ อย่างสำหรับ ให้เจ้า
เมืองรักษาตัว แดรักษาเมือง ตาม
กตหมายนั้น เมื่อครั้งนั้นเป็นเจ้าเมือง
ก็ตั้งชานาดตัวว่า จะรักษามทกอน
ดัตติวชันให้ ถ้วนตาม ดัตติวญา แด
กำลังอันครบบริบูรณ์ของตัว. แดหัว
เมืองอยู่ในทิศเทษทั้งปวงก็ได้ปฏิญาณตัว
ไว้,เป็นใจความว่า, จะให้มทกอน
ดัตติวชัน ตั้งไว้ เป็น ตัว กระ ต๊อรัย.
ถ้าเม้นเปรตชเคนต์จะหักทำลาย กอน
ดัตติวชันเมื่อใดก็คง จะเป็นโทษใหญ่
เมื่อนั้น. ถ้าหัวเมืองใด ๆ เอาใจออก
หากจากกอนดัตติวชันนั้น ก็จัด ได้ชื่อ
ว่าเป็นชกช. ฝูงราษฎรหัวเมืองทั้ง
ปวงนั้นเป็นผู้ จัดเลือก ตั้งมทกอนดัต
ติวชันขึ้นเป็นใหญ่แทนกระต๊อรัย. แด
ราษฎร ทั้งปวง ได้เลือก คน ตั้ง เป็น
เปรตชเคนต์, สำหรับจะป้องกันรักษา
มทกอนดัตติวชันให้มั่นคง.

๑ ที่ข้าพเจ้า จะเล่าดังให้ ท่าน
ทั้งปวงว่า กอนดัตติวชันนั้นเป็นอย่าง
ไร. ข้าพเจ้าได้แปลออก เช่นภาษา
ไทยคร่ง ๆ. บางทีแปลยากจะเข้าใจ
ก็ยาก, แต่ข้าพเจ้าก็เห็นว่า ท่านทั้ง
หลาย จะพอใจ อ่าน ครัก ครอง คุณระ
ดัตติว เมืองอยู่ในทิศเทษบ้าง คอก กระ
มัง. ถ้าเห็นข้อใดบทใดมีสำคัญเป็น
เดิมหม่อมองกันนะ, () ก็ให้เข้าใจ
ว่าเป็นแต่คำอธิบายความคอก ฯลฯ

๑ ผู้ กตวพุทธศาสนา

จะหมดเร็วไป

๑ ด้วยข้าพเจ้าได้ อ่านหนังสือ
ภิมพริคเคอน, ได้ยินท่านพรรณา
เรื่องความเมืองอื่นๆ ว่าการมีผู้
เมืองใหญ่ๆ, เรย์ไรกันออก เงินจ้าง
ศึกใหญ่, ไว้สำหรับเป็นที่ สอนหนังสือ
เด็ก, แดสอนวิชาการต่างๆ เป็น
หลายแห่งหลายตำบลเห็นเป็นคุณเป็น
ประโยชน์ แก่แผ่นดินมาก, ก็กล่าวดัง

--- ค่อไปหน้า ๒๐

อดิศาธาราม. แต่ได้ ฟังนั้แทบทุกคราว
 มา, พิจารณาหัดความ ของท่าน ว่า
 มากี่เห็น ว่า เป็นประโยชน์แก่แผ่นดิน
 จริง. แต่ผู้ ที่มีทรัพย์สินอยู่ในประเทศ
 ดิยามนี้, ถ้าจะเรียกรักนั้ออกเงินก็
 อดจะทำได้อยู่ดอก จะลงทุนเงิน
 นั้ดีกว่าดังวักหนึ่งเสียอีก แต่
 เขารังเกียจอยู่ ว่า ทุกวัน นั้ พวก ชาว
 ดิยาม ได้ยินได้ฟังการ ต่างประเทศ
 หนาหูเข้า จิตใจก็จะแปรยวไปเสีย
 หมด ถ้าการดังคักใหญ่ขึ้น หาก
 มาด่อนหนึ่งดื้อและวิธการต่าง ๆ ขึ้น
 ดังว่าแล้ว ครูนั้จะไม่ด่อนแต่หนึ่งดื้อ
 และวิธอย่างเดียว ก็คงจะด่อนทาง
 คำค้นหาที่ครูนั้บด่อนนั้นด้วย เคนนั้นโค
 ธิ, ก็คงจะถอดทริต่าง ๆ จากพุทธ
 ศาสตร์ไป ครูนั้การนานไปข้าง น้า
 คนที่นับถือพุทธ คำค้นหา ก็จะ หมด เรว
 ไป เพราะคังนั้นจึงไม่มีผู้ใด ออก
 เงินแสดงทุนเรียกรักนั้ มีใช้ว่าคนที่
 มีทรัพย์สิน, เราจะกระหน:เสียขาย
 ทรัพย์สินเมื่อไร แต่ท่านเจ้าของหนึ่ง
 ดื้อมพิท ธิคโคธ, ก็ยัง รักโยงใน
 เรื่องราวหนึ่งดื้อพิมพิ, สรรเสริญ
 แทบทุกฉบับ, ท่านก็ไม่ได้ว่าตรง ๆ
 เกี่ยวกับความ, ท่านเอาทางคำค้นหา
 มาประกับเข้าไป.

หลวง, คือองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 กร, ทรงคนเมื่อนอนเดือนยี่ ๑๕
 คำ วันแรม ๓ ค่ำนั้นจะเป็นวันไต่-
 ท้าว ๕ ครั้นวัน ๔ ค่ำ ๕ ค่ำ, จะมี
 การแห่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไต่ท้าว
 นั้น ในหลวงมีรับสั่งให้เชิญ พวก
 ขาวยุบและชาวอเมริกัน ทั้งปวง มา
 ชมพระบรมโกศสมภาร พิธีไต่ท้าว
 อยู่ ณ พระราชวัง และ มี พระ
 ราชเสวยสั่งว่า, จะโปรดให้
 เจ้าพนักงานจัดแจงให้ มีเกวียนที่จะนั่ง
 ๓ โดยปรกติ, และให้มีม้าสำหรับ
 คอยอยู่ด้วย, เพื่อให้ชาวต่างประเทศ
 ๓ ได้มีโอกาสเข้าไปในวังด้วย,

๑. ข้าพเจ้า ผู้เจ้า ของ จกหมาย
 ได้ยินข่าวว่า, คนที่ขอมางกอก

๑ หลวงวิจิตรไตรภพ ผู้ช่วยราชการ
การเมืองสมุทรสงคราม, นายเผือก
มหิดเด็ก บ้านคินตอ, พระด้ชรรณ
ถ้ำตัน แพหน้าวัดดังซาญ, นายจิต
ฮ้อยบ้านกุดจั่น, นายคิด บ้านอยู่ ต่า
เทร.

ข้าศึกเดือดดาลหับได้ไป เขติน กรุง
นั้นเจ้า แม่คุณ"

การเมือง-หนังสือพิมพ์ (ต่อจากหน้า ๑๘)

ในการค้าขายติดต่อกันระหว่างประเทศ
เป็นต้น.

ในสมัยปฏิวัติฉบับนี้ โลกก็
กำลังเบียดเบียนมนุษย์ และ มนุษย์
ไปสู่ความแร้นแค้นอยู่ ทั่วทุกมุมโลก
การเมือง อยู่ในระหว่าง มรดกอันร้าย
จาก มนุษย์จะรู้เรื่องการเมืองระหว่าง
ประเทศหรือความเคลื่อนไหว ภายใน
ประเทศได้ ก็ด้วยความแพร่หลายของ
หนังสือพิมพ์ ความต้องการหนังสือ
พิมพ์มีอยู่ทุกภาคสมัย เพราะฉะนั้น
ที่ความเจริญของชาติของมนุษย์
ที่จะต้องกระทำ, กันควา, แสงและ
สัก ไร หนังสือพิมพ์ทุกชนิดคือ คือ
ให้ความรู้ความเข้าใจแก่มนุษย์ ตาม
คำกล่าวของดอร์คช.เวอร์บรุค ดังได้
กล่าวมาแล้ว.

ขออีกครึ่งหนึ่งว่า หนังสือ
พิมพ์กับการเมือง จะแบ่งแยกจากกัน
ไม่ได้ หนังสือพิมพ์ สมัยก่อนหน้านั้น
จะให้ความรู้ ทางการ อักษรศาสตร์
แก่ผู้อ่าน แต่ในสมัยปฏิวัติฉบับ
หนังสือพิมพ์ ได้เปลี่ยนสภาพมาเป็น
ปากเสียงของประชาชน มีการต่อสู้
ฝ่ายนี้ และ รับผิดชอบ เพื่อ ประชาชน
ด้วย เพราะฉะนั้น การเมืองจึงจำ
เป็นต้องพึ่งเสียงหนังสือพิมพ์อยู่ เสมอ
ส่วนหนังสือพิมพ์ ก็ต้องถือ เป็นความ
จำเป็นเช่นกัน ที่จะให้ ทางหรือ
หนัวย รัง ความคิด แก่ นัก การเมือง
โดยยุติธรรมและสมควร ทั้งนี้เพื่อ
ความ รุ่งเรือง แก่ ประเทศ (เมือง)
และชาติ (ผู้ที่ อยู่ใน เมืองทั้ง
หลาย)

ในประเทศอังกฤษ เมื่อมหายุทธ
สงครามสงบลงได้กลายเป็นเหตุร้าย
แรงที่ทำให้ หนังสือพิมพ์ ที่มีชื่อเสียง
หลายฉบับต้องขาดชะงัก และบาง
ฉบับถึงแก่เลิกเสียทีเดียว ทั้งนี้เนื่องจาก
ความกระทบกระเทือนในเรื่องการเงิน
เป็นต้นเหตุ หนังสือพิมพ์การเมือง
ที่สำคัญและมีอิทธิพลในทางการเมือง
ฉบับหนึ่งคือหนังสือพิมพ์ (เดลีเอ็กซ์

เพรสส์) ได้เขียนและทำทำจะ กล่าวถึง
จึงมีการประชุมปรึกษาหารือเป็นครั้ง
สุดท้ายเพื่อจัดการชำระหนี้ แต่ท่าน
ดอร์คช.เวอร์บรุค ได้มองเห็น ความ
สำคัญทางการเมืองและการ หนังสือ
พิมพ์ ซึ่งประสานกันอยู่ จึงยื่นมือ
เข้าช่วยเหลือ โดยส่งเงินทุนจำนวน
๑๗,๕๐๐ ปอนด์ ให้แก่หนังสือพิมพ์ฉบับ
นั้น เพื่อกำเนินการสร้างประโยชน์ให้
แก่ชาติและประชาชนต่อไป ขณะนั้น
หนังสือพิมพ์ เดลีเอ็กซ์เพรสส์ มี จา
นวนพิมพ์ เพียงวันละ ๓๕๐,๐๐๐ ฉบับ
เท่านั้น แต่เดี๋ยวนี้เพิ่มขึ้นอีกมาก
มาหลายเท่าตัวแล้ว นี่คืออิทธิพล
ของหนังสือพิมพ์ ของการเมือง และ
ความจำเป็นอันจะแบ่ง แยก ออกจาก
กันมิได้.

หลักการของหนังสือพิมพ์นั้นจะ
ต้องถ้อยมันปฏิบัติ กับ รัฐใน ทาง การ
เมืองนั้น มีอยู่ ๓ ประการตามหลัก
ของหนังสือพิมพ์ องค์กฤษที่เจริญแล้ว
คือ.

๑. จุดหมายและความรู้ลึกของ
หนังสือพิมพ์ ที่ มุ่งตรงไปยัง นัก การ
เมืองนั้น จะต้องเป็นจุดหมายและ
ความรู้ลึกอย่างครบถ้วน เมื่อ
เป็นเช่นนั้นแล้วหนังสือพิมพ์ก็ย่อมจะมอง
เห็นช่องทางอันยุติธรรมและสมควร
อันจะ กล่าวคำ หนิ หรือ ให้ ความ คิด
แก่นักการเมืองที่กำลังดำเนินนโยบาย
ผิดพลาด อาจเป็นผลร้ายแก่ประเทศ
นั้นได้ อีกประการหนึ่ง การให้คำ
แนะนำควรให้ มีในหน้า หนังสือพิมพ์
น้อยที่สุด เพราะรัฐบาลมีหน้าที่ต้อง
กระทำอยู่แล้ว การ คำ หนิ เท่านั้นที่
หนังสือพิมพ์ จำเป็นต้องกระทำ ทั้ง
นี้เพื่อมิให้มีการผิดพลาดเกิดขึ้น (ไม่
เคยมี หนังสือพิมพ์ ที่ ติเตียนใดเลยที่
แสดง ความคิด เห็นโดย เบ็ดเสร็จอย่าง
หน้าพองเพื่อไป จนกว่าจะได้ มีความ
ตั้งใจโดยเด็ดขาดแล้ว)

หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ (ต่อจากหน้า ๑๓)

ค.ศ. ๑๘๘๕ จำนวนหนังสือพิมพ์ราย
วันและ ราย คาบใน ฉบับนี้ มี มาก กว่า
๑๐๐ ฉบับ.

หนังสือพิมพ์ โคกโกโชนิก นิธิ อัน
เป็นหนังสือพิมพ์ ที่มีชื่อเสียง นั้น ถือ
เขาทำเกิดมาแต่หนังสือพิมพ์ โคโก-
ชิมบุนซึ่งเคยกล่าวมาแล้ว ฉบับ
แรกของโคกโกโชนิก นิธิออกเมื่อ ค.ศ.
๑๘๗๒ กินโกชิคาเป็นบรรณาธิการ
ภายหลังเกษโรฟูกุจิเข้ารับหน้าที่เป็น
บรรณาธิการและผู้อำนวยการ ท่าน
ผู้นี้ได้คิดหาวิธีปรับปรุงหนังสือพิมพ์
ของท่าน ให้ น่า นิยม ขึ้นหลายอย่าง
หลายประการ และได้ เปิดหน้าคำ
หวั่นรับแจ้งความ ของ ห้างร้าน ต่างๆ
ด้วย.

ในปีเดียวกันที่ หนังสือพิมพ์ โค
กโกโชนิก นิธิ ออกนิตเอง หนังสือพิมพ์
ยูนิน โฮจิออกครั้งแรก ออกเป็นราย
วันต่อมาในค.ศ. ๑๘๗๓ จึงได้ รวม

ขยายออกเป็นรายวัน ผู้ก่อการ
หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ คือ โฮชิคา มา
เยชิมา อิบิคิ กรม ไปรษณีย์ สมัย
นั้น ท่าน ผู้นี้ มีความ เห็น ว่า
หนังสือพิมพ์มีส่วนส่งเสริมให้การค
นามให้ก้าวหน้าขึ้นมากที่สุด หนังสือ
พิมพ์ โคกโกโชนิก นิธิ ทำหน้าที่ เป
ปากเสียงแทนท่านมนตรีโกชิคา ซึ่งมีค
ในทางที่จะให้ประเทศก้าวหน้าไปสู่ความ
เจริญเป็นขั้นๆ ไป แต่ยูนินโฮจิมี
ความคิด เห็นไปในทาง รุนแรงจึงได้
เกิดวิวาทโต้เถียงกัน ใน หน้า หนังสือ
พิมพ์เสมอ เพิ่มความวุ่นวายขึ้นให้ แก่
โลกหนังสือพิมพ์ของญี่ปุ่นมาก นัก
การเมืองในยุคนั้นหลาย ท่าน เช่น ฟูมิ
โยยาโน โมคิชิ ฟูคิชิ โควาชินโก
และคัตซุนโค มินรา ได้เข้ามาร่วม
วง หนังสือพิมพ์ ด้วย และได้ ก
หนังสือพิมพ์ โยชิชิมบุนขึ้น มีราย
วันต่อมาในค.ศ. ๑๘๗๓

--- ต่อไปหน้า ๒๒

หนังสือสมัยคุณบุ (ต่อจากหน้า ๑๗)

- ๑. เจ้าพระยาพระคลัง (เดิม
เจ้าครุฑ) พระยาสุรินทราธเร
อยู่ปากคลองบางลำภู พระราชสม
บัติบริบูรณ์.
- ๑. เจ้าหมื่นเสมอใจราชอยู่ หลัง
วัดพระยาญาติ.
- ๑. ขุนอินอยู่ หลังวัดพระยาญาติ
พระยามณเฑียรบาล พระนายไวย
อยู่บ้านคลองกรมท่า.
- ๑. พระอินทราธิบดีสังหาราช รอง
เมือง พันที่เทพราชบ้านอยู่ ถนนค่าน

- ๑. เจ้าครุฑ พระยาสุรินทราธเร
อยู่ปากคลองบางลำภู พระราชสม
บัติบริบูรณ์.
- ๑. หลวงทิพยอักษรเดิมย่นตรา
- ๑. พระตำรวจมบริรักษ์ เมือง
นคร.
- ๑. หลวงวิเศษภักดี เมืองสง
ขลา.

๑๓ ๓

๒. หนังสือพิมพ์ กับ รัฐบาล
ควรจะกระทำความตกลงร่วมกันอย่าง
ซื่อสัตย์ ในอัน ที่จะ ดำเนิน นโยบาย
ของประเทศ การร่วม นโยบาย ดัง
กล่าวแล้ว นอกจากจะให้ผลอันดี
ยังจะเป็นการให้ความอบรมและการ
ศึกษาแก่ ประชาชน พดเมืองโดย ทั่ว
ไปด้วย แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นด้วย
ความดีซื่อซื่อเที่ยงตรงต่อกัน ใน ระ
วางคู่สัญญา.

๓. เมื่อได้ เป็นไปดังกล่าวแล้ว

ทั้งสองฝ่ายจะต้อง แยก จาก กัน โดย
พฤตินัย เพราะเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว
ทั้งรัฐบาลและหนังสือพิมพ์ ก็ จะต้อง
ค้นคว้าหาความจริง และ ความ รู้ลึก
ของกันและกันอยู่ เสมอ ทำให้ นโยบาย
ร่วมมือ เป็นผลแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น.
หนังสือพิมพ์ กับ การ เมืองเป็น
ทางร่วม เป็นญาติสนิท และเป
ด้วยบ้านของความเจริญเติบโตด้วย กัน
รัฐใดก็ตาม ถ้าเป็นรัฐที่เจริญ ย่อม
ไม่หันหลังและเดินแยกไปจากหนังสือ
พิมพ์.

จะซื้ออะไรได้จากที่ไต้หวัน

โลชั่นครีม

รายสินค้าไว้เคตต์ กัดัง
จากดะบู่หอมฟร็ดด้วย!

เด็กเย่งหยู

รายยาค่างๆมียาควักจากกรมโรค
สำคัญ ๒ รานาน

โอชา

เป็น ทั้งโภชนาการ และเบียร์ยอด
ที่นำเข้าไปหา ความ ดำรงอยู่ที่สุดใน
สมัยนี้

ชินชินฮะ

กัดังลดราคาเดื่อ เร็คครั้งใหญ่
จากดะบู่หอมด้วย

โนติงเกล

กัดังเครื่องสำอาง, เครื่องดนตรี
เครื่องกีฬา

โรงพิมพ์ ศรีพัฒนา

รายคำอธิบายประมวลกฎหมาย
แห่งและพาณิชย์ ว่าด้วยนิติกรรม
และหนี้ ของ ม.ร.ว. เณย์ปราชโมร

บุญยะรัตเวช

เจ้ารองยาหอม รานานพิมพ์สาร
หรือถือสรรพคุณมาร้านาน ค่อยยา
หอมสุคนธโอธ ทรายมา

หลิมฮัวฮะ

จำหน่ายเครื่องสำอาง หิน สมัย
ซึ่งเป็นที่ยอมรับในเวลาดำ

บุรพาพานิช

คิดลด ๕๐ สตางค์ สินค้า
ต่างๆทั้งหลาย คิดลดมาเหลือ ๕๐
สตางค์ หาดอย่าง

ห้างขายบุญมี

จำหน่ายยานานที่สัตว์ทั้งหลาย
ควรจำชื่อไว้ ให้แม่นยำ คือฮุอากรีนฮิง
เพ.

ห้างมิสหลุย

รายผ้า โคนรัดได้ ที่แท้จริง

สหะคินิมา

เจตมกรณาย "มนุษย์มาบ่า"
จนถึงวันที่ ๕ ตุลาคม.

บริษัทไฟฟ้า

สยามจำกัด

ค้ำน้ำแข็ง เยเนร่าล ดีส์ทริก
รายทั้งวิธีเงินผ่อนและเงินสด

บิกิม

โฮจัดคืน เครื่องดื่มร่าดังและ
มีราคาถูกเป็นคุณประโยชน์แก่ร่างกาย

บาโรบราน

ราย หอดอก วิทยุ ฮาร์.ซี.เอ. อัน
มีคุณสมบัติไม่มี อดตระหนักได้เยี่ยม

บริษัทยาสูบ

อังกฤษอเมริกัน

บุหรี ทรายทอง ๓ มวน สดางค
รอไม่แพ้หรีที่มีราคาแพง

บอเนียว

ดะบู่ เมคคักไร ได้ ทั้งเป็นดะบู่
ฮะ และดะบู่ หอม

บริษัท เรือไฟไทย

บริษัทเรือไฟไทย ให้ความสะ-
ดวกทุกอย่างในการเดินทางตามมว
ฝั่งของอ่าวสยาม

หนังสือพิมพ์ญี่ปุ่น

(ต่อจากหน้า ๒๑)

ไซกุ นารูมา เป็นบรรณาธิการ และ
ผู้อำนวยการ ในค.ศ. ๑๙๒๕ หนังสือ
พิมพ์ฮาเกโมโมริ เริ่มขึ้น หนังสือ
พิมพ์ทั้งสองที่กล่าวถึงนี้กับอื่นๆ
อีก ๓ ฉบับคือ โยโกฮามา ไมนิจิ,
โตเกียว ไมนิจิ และโยมิฮิเมชิ เป็น
ที่พิมพ์ทั้ง ๕ ของญี่ปุ่น.

พระจันทร์ โอลด์

ขายรวบรวมดุก แก้มดุกเค็ดดอง
ราคาและปวดคอบน

จุลโมกซ์

ยานิครา ช่วยให้หอน หอบ
สนิทและหมดหะเคเคียว คินดะบาย

ตราใบโพธิ์

มียาไทยบรรจุ.ปนร่วมรวม ๒๗
รานาน ใช้ ในการลดคอบุคระคอบ
มาก

มิโซคามิ

เป็นเยนเคเบียร์และเครื่องกระ
ปองของญี่ปุ่น

เองอนดอง

จำหน่ายยาตรา ดือซึ่งมีสรรพ-
คุณเนนฮอนหลายรานาน

เทเคมันด์

นาฬิกาเบคาร์วัดได้ทั้งไฟสูง'ฟ
ค่า มีคกเข้ามัจานวนเล็กน้อย

นายคิลบี

มีหนังสือใหม่ ๆ คกเข้ามา ทก
เทียบเมด และ พาวเมด นกมีหนังสือ
คักเข้ามัจานวนหลาย.ดม

รุ่งเรืองพานิช

ราย.เครื่องสำอาง ทุกชนิด และ
น้ำมันงาแกงแพรโดยร. คายอม ยาว

ขณะนี้ รัฐบาลได้เริ่ม กระหนัก
ในอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมี ยู่
ไม่น้อย และเกิด ความ เกรง กัดัง
หนังสือพิมพ์ ขึ้น หนังสือพิมพ์ นิดฮิน
จีนยี่ซึ่งออกที่หลังโยโกฮามา ไมนิจิ
เล็กน้อย ได้ถูกหัก หน้า กระคาค หลาย
คอดมัน ในการลงบทนำ และเรื่อง
เกี่ยวกับการเมืองซึ่งเขียนโดยนักการ
เมืองสำคัญๆ สมัยนั้น หนึ่งในค.ศ.
๑๙๒๓ คาโออิชิเย ซึ่ง สมัย นั้น เป็น
ปลัดกระทรวงการคลัง และ เออิชิ ฮิมู
ชาวาได้เขียน "บรรทัดความจำเริญ
การคลัง" ลงใน หนังสือพิมพ์ฉบับ
ที่กล่าวถึงเป็น เรื่องที่ เกิดไป รัฐบาล
อันก่อให้เกิดความคืบคืบกัน ที่วประ-
เทศ และในวงคณะรัฐมนตรีก็เกิด
การแตกแยกกัน รัฐบาล และ ประชา-
ชนได้ ยอมรับรองว่าหนังสือพิมพ์เป็น
สิ่งที่มีอิทธิพล ค่อมักกับหนึ่งในวง
คณะรัฐมนตรีได้เกิดไม่ลงรอยกันขึ้น
ด้วยเรื่องเกาหลี ประชาชนได้ร้องขอ
ให้รัฐบาลจัดตั้งสภาสมัชชาขึ้น หนังสือ
พิมพ์หลายฉบับได้ วิพากษ์พฤติกรรม
ของคณะรัฐมนตรีอย่างแรงซึ่งบางฉะ
บบก็ได้ออกนอกดู่ นอกทางไปไกลมาก
รัฐบาล จึง ทราย กฎหมาย ว่าด้วยคดี
หมิ่นประมาทขึ้นในค.ศ. ๑๙๒๕ บรร
ณาธิการ คนแรกที่ได้ เข้า ทด ลงกับ
กฎหมายฉบับนี้คือชิเกยาซุ ซูเออิโร
แห่งหนังสือพิมพ์ ฮาเกโมโมริถูกคิดสิน
ปรับ ๒๐ เยนและจำคุก ๓ เดือน ถัดมา
มาคือกาเดโอ โฮคิยามาบรรณาธิการ
โยโกฮามาไมนิจิ คองโทฮะปรับและ
จำเริญเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีอีก
หลายคน บางคนต้องโทษหลายครั้ง
แต่ทั้งนี้กลับเกิดประโยชน์ แก่หนังสือ
พิมพ์ คือ ทำให้ ประชาชน สนใจและ
อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ มากขึ้น.
สมัยหนังสือพิมพ์การเมือง

ภายหลังเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๒๕
คือ หลังจาก พระ ราช ปฎิญาณว่า จะ
ทรงพระ ราชทาน รัฐ ขธรรมนูญให้ แก่

--- คื่อไปหน้า ๒๔

น้ำนิ่ง -- ไหลลึก

ด้าย

น้อย ดุจดิลก ชอบอ้อมบวร
ชายมาหนึ่งเดิ่นที่ท่าหน้าหลังบ้านในคลอง
บางขุนเทียนเสมอ บุตรเล็กที่อายุเพิ่ง
จะครบ ๔ ขวบ ออมน้อมนำรักนารัง
กาดสร้างพูด แก้มยุ้ยที่หน้าผงจูบให้รัก
ใจคาหมุก น้อยและดุจใจคนด้อมคั่งหรือ
พ่อหนูของเรานั่น

มนต์ ดุจดิลก น้อยรักดีกว่าข้าง
เป็นหรือเลี้ยงที่ไฟระเห่ พังเสียงหนักหนา
มนต์ของแม่-ดวงใจของแม่ สมบัติ
น้อยได้เผชิญชีวิตมากับดุจใจ จัน
ได้บุตรอ้อมบวรมาจนกระทั่งบัดนี้ น้อย
นึกถึงความหลังเมื่อ ครั้ง ยัง เป็นโสด
น้อยเป็นถึงลูกคุณหลวง มัดทองงาม
หรืออยู่พานัก มีคุณพ่อคุณแม่ เป็นที่
พึ่งพาอาศัย มีคนใช้ชายหญิงรอบ
ข้าง แล่นจะส่งบวช น้อยไม่เคยได้
สัมผัสความทุกข์ทรมานใดๆ ครั้ง
ยังเล่าเรียนอยู่ที่โรงเรียน น้อยก็ว่า
เจริญกับเพื่อนฝูงไม่เว้นวัน

ครั้นมาเมื่อสมัยได้ มัดคู่กับ ดุ
จันต์ ชายหนุ่มที่จวนๆคนหนึ่งจวนเกิด
ชอบพอรักใคร่กันขึ้น นั้นแหละน้อย
จึง ค่อยๆ จักกับ ความทุกข์ ขนบ้าง
ได้ก็เศร้าว่าเหว่เมื่อ ห่าง ไกลจาก ดุ
จันต์ คิดถึงเขา อยากจะอยู่ใกล้
กับเขาเมื่อเขาจากไป กระวนกระ
วายใจ เพราะดุจจันต์เป็น คนจน
คุณพ่อคุณแม่ของน้อยจึงไม่ปรารถ
นาให้เขา ย่าง พัน ธรณี ประคองบ้าน
เขา มา เลย แต่ความรัก อันรุนแรง
ของน้อย ที่มิดใจเขา น้อยจึง
ยอมสละทุกสิ่งทุกอย่าง เกียรติยศ
ชื่อเสียง ควบ มรดกทรัพย์ทั้งมวล
หนี ตาม ดุจจันต์ มาอยู่ กับ เขา ที่ บ้าน
เล็กๆริม คลองบางขุนเทียน

น้อยอยู่เต็มอกว่า การ ที่ละ
คุณพ่อคุณแม่หนีมาเช่นนั้น เป็นการ
ประสาชาติจะนับถวญครบรอบปีที่ ๓

ออกบุญต่อผู้มีพระคุณ แต่จะทำ
อย่างไรได้ น้อยคิดว่า ปลูก
เรือนค้อมคามใจน้อย ปลูกอยู่ ค้อม
คามใจผู้สอน เช่นนี้ จึงค่อยปลูก
โถมใจตนเองให้ คดงอถึงวอดจาก ข้อ
ครหาหนีทาได้ ย้ายเจิมซึ่งเป็นคน
ครวใจในบ้าน และรู้เห็น กับ น้อยใน
เรื่องต่างๆได้ มาบอกกับน้อยว่า คุณ
หลวง คิดน้อย ชาติ จากเป็นบุตร ของ
ท่าน ไม่ยอมให้ น้อยเข้ามาใน แม่
แต่จะมารอขอมาราทิษ ก็น้อยรักเขา
และเขา ก็รัก และดี ค้อม น้อย ทุก อย่าง
เอาอกเอาใจและซื่อสัตย์ น้อย ถือ
เอา ความ รักเป็นใหญ่ แล้วคน
เราทุกวันนี้ - ด้อม ภรรยาทางหลาย-
เขา ไม่ได้ อยู่ ด้วย กัน เพราะ ความ
รัก คดก หรือ น้อย เกดขยด และ
หมิ่น แกล้ง หยิง จำ พอก ที่ บวช เงิน
เหลือ เกิน น้อย คิดว่า การ ที่
เงิน ร่ำรวยเป็น เศรษฐีจึงดำรงไว้
ในโลกปัจจุบันนี้ แต่เงินไม่ได้ช่วย
เหลือให้เราพ้นจากภรรยารุ่น สวรรค์ ได้
ในเมื่อตายไปแล้วเลย ถูกแกล้งคน
ยังจำเป็นของอาศัยเงิน ความใคร่
ที่จะมีเงินมากนั้น คดงอ ทาให้
คนโหดร้ายซึ่งกัน คนโลกมีมาก
กว่าคนที่รักใจเจิมคน เงินสำหรับ
คนโลกจึงกลายเป็น อามะมุขที่ จะทำ
ให้เขาเป็นคนชั่วร้ายดั่งระเดว เขี้ยค
หยามมนุษย์ ที่ ยากจน เสมือนสัตว์ ที่
น่ารังเกียจ

ดุจจันต์รัก ของน้อย ทำงานได้
เงินเดือนเพียง ๓๕ บาท นับว่าเหลือ
เพื่อ ดำรง ครอบ ครัว เล็ก ๆ เช่นนี้
น้อยเป็นแม่บ้านที่มัธยัสถ์ รักษากอด
ออม บาง สิ่ง บาง อย่าง ที่ ไม่ จำ เป็น
ความลำบากยากแค้นเมื่อคราวเจ็บไข
ได้บอจจึงไม่ค่อยจะมี ทั้งดุจจันต์ก็

ไม่เคยที่จะเคยเที่ยวเตร่ หากน้อยของ
เราไม่ได้ ไช้ร่วมด้วย

วันนั้น น้อยจวนบวรออกมาหนึ่ง
ที่ท่าหน้าเช่นเคย น้ำเดือน ๓๓ เชื้ออาบ
อยู่เต็มฝั่ง ผิวหน้าหนึ่งส่งมเรียบราบ
ปราศจากริ้วรอยของระลอก เมื่อ ถม
ไชย รอบบริเวณเจียมส่งคัเพราะ
เป็นสวนด้อมรอบ นานๆจึงจะมีเรือ
แม่ค้าแล่นผ่านมาดักดำหนึ่ง น้อยนั่ง
อยู่ ที่นั่นนาน-เงาของต้นมะม่วงใหญ่
ทำให้ท่านาเย็นครม เฝียงกุ่มของ
มนต์ตามประสาเด็กกระจ่ายออกไปทั่ว
บางคราว น้อยก็ถวญเอาร่วง ของบุตร
อ้อมบวรได้ ใน วงแขน เมื่อ มนต์
หมาย ที่ จะนั่ง อยู่เฉยๆ บน คัก กัด
หลุดไปนั่งที่สนามหญ้าเล็กๆข้างๆฝั่ง
กึ่งเกิดออกเดื่อกกายอยู่ บน หญ้า นุ่ม
น้อยอย่างสบาย

เวลาสำหรับน้อยผ่านไปอย่างไม่
รู้สึกตัว เพราะน้อยกำลังคดอยู่ใน
ห้วงคิด ในความเจริญเติบโต ความ
สุขสำราญ ของบุตรชาย น้อยหึ่ง
และทะนงตนในการเป็นมารดาของคน
พอกพูนใจ เมื่อเห็นเด็กน้อยๆ ที่น่ารัก
น่าบูชาเหมือนเทพบุตร น้อยหัวเราะ
ในความคิดค้นๆ ของบุตร ที่กำลังหุ่น
หันพลันโกรธ เพราะจับคักกระแค้น
ตัวหนึ่งไม่ได้ ดุจเหลือเกิน ที่น้อย
จะกักกอดมนต์ได้ ในอ้อมแขนและจูบ
ตบทั่วใบหน้าเด็ก ๆ น้อยอย่างสุดสวาท
ซาใจ

ตั้งแต่เช้า พอดุจจันต์ไป ทำงาน
แล้ว น้อยก็มานั่งอยู่ที่นี้ มนต์ก็เล่น
หัวอยู่ใกล้ๆ น้อย นั้นเอง คราว
หนึ่ง น้อยอ้อมมนต์ และก้มหัว บุตรถง
บนผิวน้ำที่ค่อนข้างขุ่น นมัวและนิ่งส่งม
แม่ กระนั้น ก็ยังระเห่เห็นเงาฉายได้อย่าง
ชัดเจน เด็กน้อย ประหลาดใจมากที่
เห็นภาพเด็กอีกคนหนึ่งประชันหน้ากับ

เราและก้มค้อมค้อมการจะดูใกล้เข้าไปอีก

“ดูซิ นิดเห็นไหม เพื่อนรอง
หนูเงาะ กำลังอ้อมมนต์ อยู่ เฝียง
น้องรองหนูเงาะไหม? หอมเดี่ย
หนู เรียกเร้าดี โอ้เร้าดี เรามาจาก
ข้างไค้นาน มาหาหนู กวักมือเร้า ดี
หนู”

น้อยค่อยๆ เอนร่างของบุตรเข้า
ไปใกล้ ผิวน้ำที่เรียบคล้ายกระจกเงาหนึ่ง
ใกล้ๆกับภาพฉายของเด็กอีกคนหนึ่ง
“เห็นน้องรองหนู หอม แก้ม หนู
เดี่ยไหม?” น้อยบอก

มนต์ยื่นแก้มไปให้ ถูก กับ น้ำ ที่
เย็นเยือกตามคำของมารดา แต่แล้ว
โดยทันที น้อยก็รับบุตร ขึ้นมาแนบอก

“อีกซิแม่ให้หนูอีก หนูอยาก
ค้อม” มนต์ร้องเสียงแหลม “น้อง
หอมหนูแล้ว หนูจะหอมน้องมัง”

ดุจใจสำหรับ น้อย ที่ จะ ได้ ยืน
มนต์ทวนคำเสียงแจ้วๆ อย่างนี้ไม่ขาด
ปาก

มนต์กลับไปที่สนามหญ้าเล็กๆ
นั้นอีก เมื่อเห็นว่า จะค้อมน้องไม่ ดำ
เร็จแล้ว ความคิดของทารกที่ไร้เดียง
สาทำให้ มนต์น้อยออกน้อยใจ น้ำตา
คดหน้าแม่เกือบจะร้องไห้ แล้วครู่
เดียวก็หัวเราะพุดเด่นอยู่คนเดียวตาม
ประสา น้อยยังนั่งอยู่เช่นนั้น สบายใจ
เมื่อเห็นวามนั้ นอนหงาย อยู่ กับ พน
หญ้า น้อยกำลังคิด คิดถึงอนาคต
ของบุตร และ ของดุจจันต์กับ ของน้อย
เอง มนต์เคิบโคตรจะเป็นที่พึ่งของ
พ่อแม่ ค้อมเมื่อพ่อแม่แก่ชราทำการ
งานไม่ได้แล้ว---

ถ้ามนต์เป็นนายทหาร คงจะมั่ง
ผายไม่น้อย คาคกระบี่ที่ขีดราวเป็น
เงาปลา หมวกและอุณาโลมจะทำ
---ค้อมไปหน้า ๒๔

น้ำนิ่ง-ไหลลึก (ต่อจากหน้า ๒๓)

ให้หน้าของมณฑลกรม เครื่องแบบ
นายทหารจะทำให้เรา ดังว่า สูงเปรี้ยว
พร้อม กับ คาง คอง เล็ก ๆ บน อินท
น้อยคงจะดีใจมาก ถ้าได้เห็นบุตร
ของน้อยเป็นนายร้อยตรีหรือนายร้อย
โทแห่งกองทัพบกสยาม

ความคิดของมณฑลกรมกับของ
น้อยไม่ เด็กน้อยอยากเห็นน้อง
ของเขา ที่มาจากใต้ นานนี้ ออกดึกครั่ง
พยายามหาโอกาส ที่จะเข้าไปใกล้ ทำ
น้ำแต่เกรงแม่ที่ยังน้อย

บ้ายค้อย เกือบจะเย็น น้อย
ตื่นจากภวังค์-จากความฝัน ดุจจิต
เกือบจะกลับจากงานแล้ว น้อยจะ
ต้องไปหุงหาอาหารไว้ คอยทำ น้อย
เรียกมณฑลให้กลับขึ้นเรือน แล้วน้อย
ก็เดินไปก่อน แม่จะน้อยจะนึกถึงการ
หุงหาอาหารประจำวันอยู่ อารมณ์
ก็อดคิด จะหวนไป ถึง กาลอนาคตก็คิด
ค้างอยู่ ไม่ได้

— ถ้ามันดี ไม่มีโอกาส ได้เป็น
ทหาร หาก ได้เป็น ข้าราชการ ใน
กระทรวงสักกระทรวงหนึ่งก็ยิ่งดี แต่
ดุจจิตกับน้อยคงใจไว้ว่า จะให้เป็น
ทหารเสียแล้ว

น้อยรู้สึกได้ว่า มณฑลกำลังเดิน
เคียงข้าง หรือ ไม่ก็ตาม หลัง เธอ มา
มณฑลกำลังอยู่ ใกล้ ๆ ใจของเธอ ดู
เหมือนว่าความนึกคิดของน้อยเต็มไป
ด้วย มณฑล ทั้งสิ้น — น้อย นิ่งอยู่ —
มณฑล กำลัง เดิน อยู่ บน ถนน นาน นาน
เด็ก ๆ หน้าเคาน์ ๓๓ ที่ เข็ม เข็ม ผั่ง
หนึ่งดังจะไม่ไหลหรือลง — —

น้อยจะรู้สึกเพียง ในหัวจิต —
ในความฝันของเธอเท่านั้นดอก ทาง
มณฑลยังคงจะเห็นน้องคนนั้นอีก
น้องที่มาจากใต้ นานนี้ ตามคำที่แม่บอก
น้ำนิ่ง ไม่ไหล เมื่อมณฑล เรียก ขึ้น
เรือน มณฑลไม่ได้เดินไปด้วย ที่ทำ
น้ำทางนี้ มณฑล ระวัง หน้า เด็ก ๆ
ออกไป มณฑลต้องการจะบอกความ
ลับอะไรสักอย่างแก่น้อง อยากบอก
ให้น้องมาวิ่งเล่นด้วยกัน แทนที่จะ

อยู่แต่ในน้ำเท่านั้น ระวังใกล้ออกไป
ไปจากท่า ใกล้-ไกลออกไปทุกขณะ
เพื่อจะเห็นได้ถนัด เด็กน้อยทั้งกับ
และระวังหน้าลง จะวางรูป บน แก้ม
น้องให้ ได้

“หนูจะหอมน้องมั่ง” มณฑลพิมพ์
พิมพ์และยิ้ม นิ่งในน้ำก้น ก้มลง
ไปอีก — โอ! จมที่เขี่ยกเย็น จมที่
เย็นนั้น น้องคนนั้นคือเงาของความ
ตาย มณฑลคิดไม่ถึงว่า ความตาย
มันเป็นอย่างไรกัน นิ่งเขาเปรียบ
เขามากที่หอมแก้มเขาอีกน เขาจะ
หอมน้องให้ สดใจ

น้ำนิ่ง ดังบน นิ่ง ถูก เขวัก ออก
เมื่อมณฑลหันลงไป ก้มลง เขาว่าง
และชั่วครู่หนึ่ง นิ่งลงไปในความมืด
ที่ลึกถลัน ละลอกกระจายแผ่ ออกไป
เป็นวงกว้างและจางหายไปอย่างรวดเร็ว —
น้ำที่เขวัก เขวัก ผั่ง ใน เคาน์ ๓๓
กลับนิ่งสงบดังเดิม

น้อยกลับนึกถึงคืนจากฝัน เมื่อ
ได้ยืนเคียงคาน้ำ น้อย ไม่ได้ยืน
เคียงมณฑลร้องเล่นเช่นเคยอีก น้อยจึง
ยืนกอดมา ใจเต้นแรง อยู่ แล้ว
ด้วยความห่วงใย เขมบ้องปาก ตะ
โกนเรียกบุตร อนิจจา! ในสวน
ที่เงียบสงัดคือโสมคอบแต่เสียงเรียกของ
น้อยเท่านั้น เงียบเมื่อขาดเสียงกู่ตะ
โกน เงียบของธรรมชาติที่ไร้ความ
รู้สึกนึกคิด และ เป็น ความ เงียบ
ที่โอบรัดใจของน้อยไว้ อย่าง ไหวร้าย

อนาคตของ มณฑล ไม่มี อีก แล้ว
น้อยไม่คิดถึงอะไรนอกจากมณฑล โด
น้ำคำตามลงไปตรงนั้น หดับคาอิด
ใจความหาจน เต็ม ถัดนั้น ไม่
พบ ได้เห็นน้ำตรงนั้น น้ำ ไหล ลง
เขวัก — — น้ำ นิ่ง ที่ไหลลึก — —

น้อยไม่กล้ามา แก้ม ขาบ ด้วย
น้ำและน้ำตา ที่ ประดังไหล ออกมาไม่
หยุดหย่อน มณฑล-มณฑล สุกหินาก
พ่อ คุณ ของ แม่ เอ๊ย ไร! ดุจจิต
น้อยไม่มีหัวใจเสียแล้ว เธอจะทำ
อย่างไรเมื่อรู้ว่าลูกคนตาย น้อย

หนังสือพิมพ์ฉบับ (ต่อจากหน้า ๒๒)

อาณาประชาราษฎร์ในเวลาดังคณานั้น ประ
ธาน ราชบัณฑิต ได้ เอา ใจ ได้ ค่อ การ
เมืองมากขึ้นเป็นลำดับ คณะพรรค
การเมือง ต่าง ๆ ได้ อุดหนุน เป็น การ
เตรียมพร้อมเพื่อค่อนรับรัฐธรรมนูญ
ที่จะมีมา ในสมัยนั้นเองที่หนังสือพิมพ์
การเมืองเริ่มก้าวหน้า คณะพรรค
การเมืองทุกคณะ ต่างมี หนังสือพิมพ์
เป็นปากเสียง หนังสือพิมพ์ ของคณะ
พรรคใด ก็มักจะบอกรู้ ของคณะใด
ด้วยเสมอ เช่นหนังสือพิมพ์ โอชาภา
นิปโย ซึ่งเป็นปากเสียงของ คณะ
พรรคกรีกเคนไซโค (คณะรัฐธรรมนูญ)
ก็ได้รื้อเก่ากับลงไปว่า วิกเคนไซโค
รับเป็นต้น หนังสือพิมพ์ ที่ออก
อยู่แล้วก่อน ๆ ก็ได้ เปลี่ยนแปลงเป็น
หนังสือพิมพ์ การเมืองและเข้า อยู่ใน
คณะพรรคใดคณะหนึ่ง.

เนื่องจาก หนังสือพิมพ์ ใน สมัย
นั้นแทบทุกฉบับเป็นฝ่ายตรงข้ามกับ
รัฐบาล เว้นแต่โคกโชนิจิจะฉบับ
เดียวซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ กึ่ง ราชการ
รัฐบาลจึงเห็นความ จำเป็น ที่จะ ต้อง
มีหนังสือพิมพ์ เป็นปากเสียง ช่วย
บ่งชี้นโยบายของรัฐบาลไว้ ให้พ้น
จากการโจมตี รัฐบาล จึง ได้ว่า
จ้าง ชากรา มารายมา ให้ ทำ หนังสือ
พิมพ์ชื่อ ไม ยนิปโย และ โค รยิ โร
มิติในทำหนังสือพิมพ์ชื่อ โคโยชิมโป
ให้รับผิดชอบหาวิทยายุธเป็นผู้ช่วยหลาย
คน หนังสือพิมพ์ ดังสอง ฉบับนั้น มี

เริ่มไปในทางรัฐาธิปไตย (ละเค็คออ
โคเครซ) แบบเยอรมัน ซึ่ง เป็น
ประกษ ต่อสิทธิ และเสรีภาพของประ
ชาชน แต่หนังสือพิมพ์ ทั้งสองฉบับ
นี้ไม่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะสู้กับหนังสือ
พิมพ์อื่น ๆ ได้ รัฐบาลได้หันเข้า
ทำความเข้าใจประนีประนอมกับคณะพรรค
การเมืองทุกคณะ เพราะฉะนั้นความ

ร่องให้ออกมาดังๆทั้งๆที่เร ภายอยู่
ในน้ำ ไม่มีใครผ่านมาเลย แม้แต่
เรือรบก็ดำดงตา ส่วนที่มืดครึ้ม ผั่ง
โน้นก็ดำเบียดๆ เห็นโผล่ที่ท่าแพ

ดัมพน์ระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์
ที่เป็นเครื่องมือ ทั้งสอง ก็ ห่างเหินไป
ไม่ก็บี ก็ ค่อ เล็ก และ เกรสิโรพุทจิก
ถอนตัวจากโคกโชนิจิ รัฐบาล
จึงไม่มี ผู้สนับสนุน อยู่ในวงการหนังสือ
พิมพ์ เลย.

ใน ค.ศ. ๑๘๘๐ ซึ่งขณะนั้นมีรัฐ
สภาขึ้น หนังสือพิมพ์ ทั่วประเทศ
ไม่ว่าจะอยู่ในพรรคการเมืองใดหรือ
ไม่ก็ตามได้แปรภาวะเป็นหนังสือพิมพ์
การเมืองทั้งหมด นักหนังสือพิมพ์
หลายคนได้รับเลือกเป็นตัวแทนราษฎร
หนึ่ง, ผู้นำในรัฐสภาทุกคนต้องมี าร
ติดต่อกับหนังสือพิมพ์ ไม่โดยทางตรง
ก็ทางอ้อม แปลว่ารัฐสภาหนังสือ
พิมพ์ ได้ทำการร่วมมือกัน ก่อ
ให้เกิดขึ้นซึ่งสิ่งหนึ่งอันเรียกว่า ‘มติ
มหาชน’ นับตั้งแต่สมัยแรกเป็นต้นมา
ไม่มีเรื่องสำคัญ เรื่องใดในสภาที่หนังสือ
พิมพ์ จะไม่หยิบยกขึ้นถกเถียงกัน.

ท่านโยนาเบกกล่าวไว้ ในบาง
คราวรัฐบาล ดังคง ตัวว่า เกรง ถัด
หนังสือพิมพ์ มากกว่ารัฐสภาเสียอีก.
ภายหลังสงครามระหว่างจีน กับ
ญี่ปุ่น หนังสือพิมพ์ ได้ รัยับขยาย
กิจการอย่างมหาศาล ราคาที่ ถก
ลงมากโดยความประสงค์เพื่อให้แพร่
หลายไปในหมู่ชนชั้นต่ำด้วย หนังสือ
พิมพ์ ที่มีทุนน้อยๆต้องเลิกลง ไปเป็น
อันมาก.

หนังสือพิมพ์ ของ ญี่ปุ่น เวลานี้
กำลังก้าวหน้าอย่างเต็มที่ จำนวน
หนังสือพิมพ์ ทั้งหมด มีมาก กว่า ๕๐๐
ฉบับ แต่ที่มีชื่อเสียงอยู่ในเวลานี้
คือโคกโชนิจิ, อาซาฮี, โอชาภา
ไมนิจิ, เจแปน ไทมส์, โยมิอูริ จิม
บุน, โทกุกุชิมบุน, ยิชิชิมโป, โฮ
จิชิมบุน.

กระเทาะราวสังคาย เขียว ด้วย ตะไคร้
นั้นปนทางยาวแต่ไกล น้ำเศร้าใจ
เมฆที่ซ่อนเอาแสงอาทิตย์เอาไว้ ใน
--ต่อไปหน้า ๒๕

หนังสือพิมพ์ต้องการ (ต่อจากหน้า ๕)

คน และผลที่ได้รับย่อมจะมีได้ ตามส่วนแห่งความชวนชวยมากหรือน้อย. คลาดวิสัยของเราทาง ด้านหนังสือพิมพ์ จึงนับว่ายังไม่ได้เปิดขึ้น เมื่อคลาดวิสัยยังไม่ได้เปิด ก็ย่อมเป็นธรรมดาอยู่เอง ที่หนังสือพิมพ์ในเมืองไทยเรา กล่าวโดยทั่วไป จะเป็นสิ่งที่ถูกต้องสมบูรณ์ดี มทางวิชาการไม่ได้. การที่จะอาศัยความชวนชวย ของ นัก หนังสือพิมพ์ แต่ ละ คน เพื่อ เปิดทาง ความ ก้าวหน้าให้ แก่ การหนังสือพิมพ์นั้น แม้จะอาศัยได้บ้าง ก็จะไม่ค่อยได้แต่เล็กน้อย และ จนกว่า นักหนังสือพิมพ์ หรือผู้ที่มุ่งหมาย จะ มา เป็น นักหนังสือพิมพ์ จะ ได้รับ ความ สนับสนุน ส่งเสริม ให้ ได้รับ ความ สะดวก เกี่ยวกับ การวิชาการของเราแล้ว ก็จะเป็นการยากอยู่ที่จะหวังให้ หนังสือพิมพ์ในเมืองไทย เรา ดำเนิน เจริญได้ โดยรวดเร็ว.

ประการที่สอง ข้าพเจ้าเห็นว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์นั้นเอง มีส่วนอยู่มาก ที่จะช่วยให้หนังสือพิมพ์เกิดความชวนชวยพยายามขึ้นได้ ในทางที่จะแสวงหา ความ รู้เพิ่มเติม หรือ แสวงหาเรื่อง อย่าง ดี ที่ ดี มา บรรจุ ลง ไป ใน หน้าหนังสือพิมพ์. เป็นที่เห็นว่า ถ้าผู้อ่านต้องการจะให้หนังสือพิมพ์ มีความ ดีใจ ในการ ออก สืบข่าว และลงข่าว อย่างรวดเร็วทันใจแล้ว ผู้อ่านก็ต้องตั้งรับ เกี่ยวกับ หนังสือพิมพ์ ที่ลง ข่าว ถ้าเรา เช่น ข่าวต่างๆที่เกิดขึ้นในคอนย่นหรือในคำวนั้น ท่านต้องปลูกให้เกิดความกระหายที่จะได้อ่านในวันพรุ่งนี้ ไม่ใช่ว่าได้อ่านอีก ๓-๔ วันข้างหน้าก็ได้ เมื่อหนังสือพิมพ์ฉบับใด ลง ข่าว รวดเร็ว ทันใจ ท่านก็นิยมบ้าง และเมื่อหนังสือพิมพ์ฉบับใดลงข่าวล่าช้า ท่านก็ไม่นิยม. ถ้าผู้อ่านมีความรู้ ดีในทางที่จะอ่านข่าวอย่างรวดเร็ว เช่น หนังสือพิมพ์ที่คอยล่าช้าก็จะล่าช้าอยู่ไม่ได้ เพราะถ้า

ยังคงเป็นอยู่เช่นนั้น ก็จะต้องเลิกกันไป เมื่ออยากมีชีวิตอยู่ ก็จำจะต้องชวนชวยให้รวดเร็วขึ้น หรือเช่นในสมัยก่อนนี้ ผู้อ่านหลงเรื่องจันท์กรวมทั้งเรื่องอ่านเล่นอื่นๆ หนังสือพิมพ์เขาก็เอาเรื่อง จัน มาบ่อน ผู้อ่านเข้าไป ครั้นตกมาในสมัยนี้ ผู้อ่านเห็นว่า การบรรทุก เรื่องจันท์หรือเรื่องอ่านเล่นต่างๆเข้าไปคง ๕-๖ เรื่องในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง เป็น การที่ไม่สมควรที่ จะเรียกว่า เป็น หนังสือข่าวรายวัน ผู้อ่านจึงตั้งรับ ภัย ไม่อ่านหนังสือพิมพ์ที่บ่อนทำลายด้วยเรื่องเช่นนั้น. ในไม่ช้าหนังสือพิมพ์ ก็จะต้อง เปลี่ยนทิศ ทางเดิน เพราะถ้าไม่เปลี่ยน ก็จะมีชีวิตอยู่ไม่ได้. คงเช่นในเวลานี้ ถ้าจะมีหนังสือพิมพ์รายวันฉบับใด บ่อน ทำด้วยเรื่องอ่านเล่นมากมายก่ายกองเช่นนั้น ท่าน ก็คง ไม่ สนุก อยากรับ ประทาน เพราะถ้าในเวลานี้ ความต้องการของท่าน ไม่เหมือนกับในสมัยก่อนแล้ว หรือเช่น ถ้าท่านต้องการให้หนังสือพิมพ์ มีความเห็นต่าง ๆ ประกอบด้วยวิชาวามรู้ และเหตุผลกล่าวคือ เป็นความเห็นที่เป็นหลักฐาน ไม่ใช่ความเห็นในทางที่ตรงกันข้าม หรือ รวมทั้งการดำเนินคดีบุคคล ด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ ทั้งปราศจากเหตุผลในทางอักษรศาสตร์ แม้แต่เล็กน้อย เมื่อ ความ ต้องการ ของ ท่าน มี อยู่ เช่นนี้ หนังสือพิมพ์ที่ขอการบรรณาธิการด้วยคำด่าว่านที่หยาบคายไม่สุภาพ ก็จะดำเนินการเช่นนั้นอยู่ไม่ได้.

ตามที่ได้อ่านมาแล้วนี้ มีข้อที่จะสังเกตอยู่ได้ข้อหนึ่งว่า เมื่อผู้อ่านมีความต้องการอย่างไร หนังสือพิมพ์ก็ควรจะเสนอให้ผู้อ่านอย่างนั้น ข้อนี้ก็เป็นหลักธรรมดา เพราะถ้าผู้ทำสิ่งนั้นจำเป็นอย่างนี้ ก็ย่อมจะทำในสิ่งที่ประชาชนมีความต้องการ การค้าจึง

น้ำนิ่ง-ไหลลึก (ต่อจากหน้า ๘)

กลุ่ม ที่มีคืบ ลมเย็นพัดผ่านไป ใน กิ่งไม้ ใบไม้เสียง ดังน้ำวัง วงใจ มนต์ สุทธิมาก บุตรน้อยไม่มีชีวิตเหลืออยู่ อีกแล้ว ไม่เหลือ อยู่ แม้แค่ทารก มนต์ได้ ไป พบน้องชายของเขาแล้ว แต่อีกโลกหนึ่งโลกที่มีคนนอนรกราดและทรمانก่อน จะไปข้าง บัดนี้เราทั้ง คู่คงจะได้พบกันแล้ว และกำลังนอนหลับ กลุ่ม โกลด้วยคนอื้อเอะ คับ กก ดี เรียว ซึ่ง

จะจำเริญ และความจำเริญในที่นี้ ข้าพเจ้าหมายความว่า ในทางการเงิน. ในตอนนั้น ข้าพเจ้าขอโอกาสกล่าว ในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ทำ หนังสือพิมพ์. ดึกดื่นน้อยว่า การทำหนังสือพิมพ์นั้นเป็นการค้าอย่างหนึ่งก็จริง แต่จะนับว่า เหมือนการค้าทั้งหลายโดยสิ้นเชิงนั้นหาได้ ไม่ เพราะว่า หนังสือพิมพ์ นอกจากในแง่การค้าแล้วย่อมมีหน้าที่ มรรยาทของตัวเอง และ มีความรับผิดชอบที่ สำคัญ ๆ มิใช่กว่าผู้ค้าเงินการค้าอื่น ๆ โดยทั่วไป. หนังสือพิมพ์ จำ ต้อง รักษา ความ ซื่อสัตย์ สุจริตต่อความเห็นของตัวเอง และ ในบางโอกาสจะต้องส่งผลประโยชน์ของ หนังสือพิมพ์ เพื่อ ประโยชน์ของบ้านเมืองและเพื่อความเปนธรรมอื่นๆ. ด้วยหลักการเช่นนี้ หนังสือพิมพ์ จำจะต้องไม่คำนึง ถึง ความต้องการในทางการค้าในบางครั้ง ถ้า หนังสือพิมพ์มุ่งมองแต่ในทางการค้า ด้านเดียวเป็นแน่ไปแล้ว เราควรจะถือว่า หนังสือพิมพ์นั้น ยังไม่ประกอบ กิจ การ ของ หนังสือพิมพ์ โดยสมบูรณ์.

มีสเตอร์ฮูลิน ผู้จัดการ หนังสือพิมพ์ ตาเวป ซึ่งออก จำหน่าย ที่ คอนย่น และซึ่งเป็นที่นับถือกันว่าเป็น ประหนึ่ง หนังสือพิมพ์แห่งชาติจีน เช่น นิวยอร์กไทมส์ ของ อเมริกา และ ไทมส์ (ลอนดอน) ของอังกฤษ ก็ ได้แสดงอุดมคติใน ทาง การ หนังสือพิมพ์ของเขาไว้ว่า "ผู้ซึ่งตกตงเรา

ปกคลุมอยู่ ริมฝั่ง คลองบางขุนเทียน คลอง ที่ขี้คาว ... น้อยร้องให้ ร้องให้ดังๆ สุจินต์ ที่ฟังของเมย์ มนต์ลูกกรอกของแม่ เป้า ครึ่งแรกก็น้อยได้ รู้จักกับความทุกข์ ทรمانอย่างใหญ่หลวงในชีวิตความ ห่วงในอนาคตกฏ ทำ ดาย ลงดินแล้ว น้ำเคื่อนๆ เป็นน้ำของอุกุนา และ เป็นน้ำในอุกุนาของเด็ก นานังที่ สงบ นานังไหลลึก.

มาจะทำหนังสือพิมพ์นั้น ควรจะมีอะไรในทางที่เป็น ผู้ดีกว่า และ สูงกว่า เพียงแต่มีความ ประสงค์ ขอแค่จะทำเงิน เพราะถ้าถ้ามีใจ เพียงแต่สนใจในข้อที่จะทำ เงิน อย่างเดียวเท่านั้นแล้ว ผู้ซึ่งควรจะ ออกไปอยู่เฉยๆนอกวงหนังสือพิมพ์ ด้วยหลักการเช่นนี้ ถ้าหนังสือพิมพ์จะให้ ผู้อ่านทุกสิ่งทุกอย่าง ความ ที่ผู้อ่านต้องการแล้ว หนังสือพิมพ์ ก็ย่อมมีความ รับผิดชอบอยู่ ด้วย. แต่ว่าตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้แต่ข้างต้นแล้วว่า ได้ มีความแตกต่างกัน อยู่บ้าง ในระหว่างหนังสือพิมพ์ทั่วไป เพราะฉะนั้น แม้หลักการ ในทางที่ถูกต้องเป็นว่า หนังสือพิมพ์ จะมุ่งมองแต่ในทางการค้าด้านเดียว เป็นแน่ไปนั้นไม่ได้ ก็คงจะมีบ้าง ที่ถือหลักแตกต่างออกไป ซึ่งจะ ด้วยเหตุอะไรก็ตาม.

--- ต่อไปหน้า ๒๖ ---

หยุด ๑ วัน

เนื่องในการที่หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" ได้ดำเนินงานมาบรรจบครบรอบปีที่ ๓ และย่างขึ้นสู่ปีที่ ๔ ในวันที่ เพื่อที่จะให้คนงานของเราได้พักผ่อน หย่อนใจและระลึกถึงวันซึ่ง เป็น ประจักษ์วันเกิดของ "ประชาชาติ" ด้านงาน หนังสือพิมพ์ จะได้ ปิด ทำงาน หนังสือ ฉบับนี้หนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" ประจำวันที่ ๔ จะไม่มีออกจำหน่าย ต่อ วันที่ ๕ จึง จะมี หนังสือพิมพ์ ออก จำหน่ายตามเคย.

หนังสือพิมพ์ต้องการ (ต่อจากหน้า ๒๕)

ข้าพเจ้าจะกลับไปพูด ถึง ผู้อ่านต่อไป ความที่กล่าวไว้ แล้วจะเห็นได้ว่า ผู้อ่านมีน้อยน้อยมาก ที่จะช่วยให้หนังสือพิมพ์ เกิด ความชอบ ขวดยขึ้นได้ ถ้าหากความต้องการของผู้อ่านเปลี่ยนไปจากที่เป็นอยู่. ในเวลานี้หนังสือพิมพ์ที่ออกประจำวันพุธ ก็กล่าวออกได้ตั้งแต่วันจันทร์ ซึ่งไม่คงด้วยเหตุนี้จะไม่ช่วยให้เราที่ดำเนินอยู่แล้ว คุเป็นข่าวที่ดำเนิน และผู้อ่าน บาง ส่วน ก็ยัง มีความพอใจอยู่ ข้าพเจ้าที่ออกปากกรมเรด้วยว่า

หนังสือพิมพ์ ฉบับสำหรับ วันพุธ มาออกเขา ตั้งแต่วันจันทร์ ข้างออกได้รวดเร็วจริง! ถ้าผู้อ่านของเรา ยังมีความพอใจเช่นนี้ รวมทั้งความพอใจอย่างอื่น ๆ อีก เปนต้นในข้อที่หนังสือพิมพ์ พยายามจะแก้ไขโดยไม่เป็นธรรมและไม่สุภาพ หนังสือพิมพ์ ก็จะก้าวหน้าต่อไปได้ ด้วยความยากลำบากยิ่งขึ้นเพราะว่าหนังสือพิมพ์ทั่วไป ก็มีความยากลำบากในทางอื่นๆ อยู่ด้วยแล้ว.

ประการที่สาม หนังสือพิมพ์ยัง

วิวัฒนาการหนังสือพิมพ์ (ต่อจากหน้า ๔)

นายของหนังสือพิมพ์ของเราและความคิดเห็นรอบของเร ข้าพเจ้ายังจำได้ถึงคราวที่พวกเราได้เชิญคนบาง คน ให้ออกไป เลี้ยงจาก สำนักงาน ของ เรา เพราะเรารู้สึกว่า เราจะไม่มีความรู้ ดีกมิชรอบของเรได้ และบุคคลที่เพราะที่ร้ายบางคนที่เรา ได้ช่วยเหลือให้เรพ้นจากความอยุติธรรมของบุคคลที่มิอำนาจกว่าบางคนไปได้ พวกเราได้ผ่านวัยของยุคสมัยและ คนหนุ่มมาแล้ว แต่จิตใจของลูกเด็กที่การศึกษาได้ ผ่ามาแต่ครั้งอยู่ โรงเรียนยังติดแน่นอยู่ในชีวิตจิตใจของเราเสมอจนกระทั่งบัดนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้ามีโอกาสต่อไปในวันหนึ่งข้างหน้า ข้าพเจ้าอาจจะได้เขียนชีวิตและ ความ ขำขัน

ที่ข้าพเจ้าได้ผ่านมาแล้วในวงการหนังสือพิมพ์ โดยละเอียดถี่ถ้วน แต่ในระหว่างนี้พวกเรารู้สึกว่า เราอยู่ในยาม คึกคัก ต้องเรียน ต้องรู้เพิ่มเติมต่อไปอีก ไม่มีที่สิ้นสุด ข้าพเจ้าจะไม่ว่าการเป็น นักหนังสือพิมพ์ จะเปิดโอกาสให้ทำ ประโยชน์ให้แก่ชาติ ได้ดี กว่านักอื่น ๆ โดยเหตุที่เมื่อเรารู้ ไม่ ต้อง ถูก ออก ปากด้วย ความ จงรัก รักดี ซึ่งมี ได้ มี คอ คณะบริหารการบ้านเมืองทุกคนหมด แต่ข้าพเจ้าจะ ว่า การ เป็นนัก หนังสือพิมพ์ ได้ ให้ ทุกๆ สิ่งที่ข้าพเจ้าพอใจและต้องการ การไม่อยู่หนึ่ง ต้องสนใจใฝ่ค้น ผจญอุปสรรค เรียนรู้อย่างไม่ต้องกลัว สู้เพื่อ ตัวเอง และ ความเห็นของตัว!

พินิจวิจารณ์ (ต่อจากหน้า ๓)

การอบรมตนเองในทางอันเป็นการยากลำบากที่สุด เพราะการอดทน ความ เห็น เช่น นี้ นับว่าเพียง จะเจริญ ขึ้น ในสมัยประชาธิปไตยนี้เอง ข้าพเจ้าจึงขอกราบให้ชาวคณะ "ประชาธิปไตย" ดมใจในข้อนี้เป็นพิเศษต่อไป การที่ข้าพเจ้าได้เตือนใจไว้ ให้เรานั้น เป็นพรอันประเสริฐ ซึ่งข้าพเจ้าจะพึง ประสงค์ให้ ได้ เพราะเป็นข้อที่จะนำมา ซึ่ง สมรรถภาพ อันไพ-

บุตยยิ่งขึ้น ของหนังสือพิมพ์ ในอันที่จะดำเนิน ความ เพียร พยายาม รับผิดชอบต่อไป ให้สมการอุปการคุณที่มหาชนได้กรุณาอำนวยความสะดวกตลอดมา. ขออำนาจ คุณพระศรีรัตนตรัยพ้อง คัมภีร์ ของ วิชาหนังสือพิมพ์ "ประชาธิปไตย" ให้วัฒนาการเป็นองค์การแห่งมติมหาชนในระบอบประชาธิปไตยต่อไป เทอญ.

ไม่ได้ ได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมเพื่อให้ได้ก้าวหน้าขึ้น สู่มาตราฐานใหม่จากด้านต่างๆ ของทางราชการ ตามสมควร การติดต่อสัมพันธ์กับราชการยังมิได้รับความสะดวกรวดเร็วพอ ข้างทางราชการซึ่งประชาชน มีความสนใจใคร่ทราบ ก็มักจะถูกรังรอไว้ เพราะเหตุว่าทางราชการยังไม่อำนวยความสะดวก และข้าพเจ้าอยากจะได้กล่าวว่าเป็นด้วยทางราชการบางด้านก็ยังไม่วางใจถึงว่า ถ้าทำได้อีก การติดต่อสัมพันธ์กับราชการของหนังสือพิมพ์ได้รวดเร็วเพียงใด หรือให้ความสะดวกได้มากเพียงใดก็เท่ากับว่าทางราชการได้มีส่วนสนับสนุน อยู่ด้วยเป็นอันมาก ในที่จะให้ ถึงการของหนังสือพิมพ์ ได้ก้าวหน้าโดยสะดวก แต่ที่ว่าเท่าที่เป็นอยู่ ในบัดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการติดต่อสัมพันธ์กับราชการ บางแห่งยังไม่มีความรู้ ดีพอ ที่จะเข้าใจได้ว่าเขาเป็น ผู้ซึ่งมีส่วนจะสนับสนุนให้ ถึง การของหนังสือพิมพ์ ประคบ คอยด้วยความรวดเร็วพอได้โดยง่าย แม้สำนักงานโฆษณาการเอง ซึ่งควรจะเข้าใจได้ดี

ว่า หนังสือพิมพ์ ควรจะได้ ขาด รวดเร็วเพียงไร ก็ยังได้ปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ พวก หนังสือพิมพ์ ได้ รู้ ดีกว่า ด้านนี้ ยังขาด ความกระตือรือร้นที่จะสนับสนุน ให้หนังสือพิมพ์ได้ก้าวหน้าออกไป อีก. เมื่อข้าพเจ้า ได้ พบ คำพิพากษา ของศาลพิเศษที่ตัดสินคดี นายสืบ ก่อการกบฏ ซึ่ง ได้ ส่ง มา ยัง หนังสือพิมพ์ พร้อมกับคำร้องทักว่า "ยังมีข้อ" แล้ว ข้าพเจ้าก็รู้สึกเสียใจด้วยกับสำนักงานโฆษณาการเป็นอันมาก. ข้าพเจ้าพูดเพียงเท่านี้ ก็หวัง ว่า สำนักงานโฆษณาการ จะ เข้าใจได้.

สิ่งที่หนังสือพิมพ์เมืองไทย ต้องการนั้น ไม่ใช่มีอยู่เพียงเท่านั้น อันที่จริงควรจะมียกหลายสิบเท่านี้ แต่หากเป็นด้วย ในหนังสือพิมพ์ ฉบับนี้หน้ากระดาษไม่อำนวยให้เขียนได้. ยิ่งกว่านั้นข้าพเจ้ารู้สึกว่า การที่จะเขียนเรื่องด้วยหัวข้อเช่นนี้ ควรเขียนเป็นหนังสือเล่มใหญ่ๆ เล่มหนึ่งแต่ข้าพเจ้าถือว่า นี่เป็นเพียงคำปรารภที่ได้นี้ เสนอต่อผู้อ่าน ใน โอกาสแรกเท่านั้น.

เรื่องใหม่ของละครปริตาลัยที่จะได้เริ่มออกแสดงใหม่อีก

ละครปริตาลัยจะเปิดแสดงเรื่อง ศรีธนญชัยพระนิพนธ์ของน.ม.ส. ซึ่งทั้งศรีธนญชัยและน.ม.ส. เป็นนามที่ดัง และประณีตงดงาม ความดี ของเรื่อง และเนื้อเพลงอยู่ พอ แล้วกับยังถูกประดิษฐ์เป็นละครโดยปริตาลัยผู้ชำนาญในการสร้างสรรค์นาฏกรรม เครื่องงาม, เพลงไพเราะตลอดจนกำกับการแสดงด้วยความแนบเนียน จึงนับว่าเป็นละครที่พร้อมไปด้วยการนำชมด้วยประการทั้งปวง

แสดงที่โรงละครปริตาลัย

ปริตาลัยน.ม.ส.ในศรีธนญชัยจะร่วมกันวันที่ ๕-๖-๗ เดือนนี้

ข้าพเจ้าได้ทราบข่าวการประชุม
ของสมาคม การศึกษา ของโลก จาก
หนังสือ ค่าง ประเทศ ฉบับนี้ เมื่อ
เร็ว ๆ นี้ เห็นว่ามีความสำคัญ
ซึ่งควรจะนำ มา เฝ้าดูกัน พึงบ้าง เพื่อ
ประดับความรู้.

การประชุมของสมาคม การศึกษา
โลกได้ประชุมกันที่ แคมบริดจ์เมื่อ
กลางเดือนสิงหาคม. สมาคมการศึกษา
ข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะเทียบกัน
ในประเทศไทยเรา สมาคมด้า
มศึกษารายก็จะจัดเข้าอยู่ในประเภท
ของสมาคมการศึกษาได้ เพราะว่า
สมาคมนี้ อยู่ใน กระทรวง ธรรม
การ ซึ่งจัดการการศึกษาของประเทศ
โดยตรง.

แทบทุกประเทศ ได้ส่ง ผู้แทน
เข้าประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนทั้งหมด
ที่เข้าประชุมประมาณ ๓๐๐๐ คน แต่
สำหรับผู้แทนของประเทศสยาม เรา
ปรากฏว่าไม่มีส่งไป ข้าพเจ้าได้
สอบถามไปทางกระทรวง ธรรมการ
ว่า เพราะเหตุใด เราจึงไม่ส่งผู้แทน
ไปด้วยได้ความว่า ทางสมาคม
ใหญ่ในอังกฤษมิได้ส่งดำเนินเชิญ มา
เราทั้งหลาย คง จะ มีความรู้ ดีกว่า
เป็นที่น่าเสียใจที่ประเทศสยาม ของ
เราไม่มีผู้ แทนไปในการประชุมครั้งนี้
ด้วย ซึ่งแทบทุกประเทศ ทั่วโลก
เขาก็ได้ส่งกันไปแล้ว ในวันออก ราน
ได้ทราบว่ามีผู้ นอนเฝ้า และ จัน และ
แม้แต่เกาะฮาวายก็ได้ส่ง ผู้แทน ของ
เขาไปด้วยด้วยกัน.

จะอย่างไรก็ตาม เราไม่สา-
มารจะพิลาป คร่ำครวญ เสียใจใน
สิ่งซึ่งเราได้ สูญหายไป แล้วโดยไม่มี
หนทางที่จะได้กลับคืน เพราะการประชุม
ของเราได้เสร็จ ดันไปแล้ว. แต่
เราทั้งหลายยังหวังอยู่ว่า รัฐบาล เรา
หรือโดยจำเพาะเจาะจง คือกระทรวง
ธรรมการจะต้องส่งวอน ในการประชุม
นี้ในเมื่อได้มีการประชุม ขึ้น อีกใน ปี
หน้า. ถ้าหากพลาดเสียอีก เรา
คงจะเสียใจกันมาก สมาคมการศึกษา
ซึ่งเคยมีมาเมื่อ ๑๒ ปีมาแล้ว โดยผู้ก่อ
การมีวัตถุประสงค์ จะ ยัง ดันดีสุดให้
ประชาชาติฉบับฉลองครบรอบปีที่ ๓

การศึกษา กับ ดันดีสุดของโลก

เกิดขึ้นแก่โลกโดยความร่วมมือกัน ใน
การศึกษา คือเอาการศึกษาแห่งละ
เป็นหนทางไปสู่ ดันดีสุด.

ผู้เริ่มก่อการของสมาคมนี้ได้
เห็นว่า โลกเราในเวลานี้ มีเครื่อง
บ่งชี้การสงครามอย่าง มากหลาย
อาทิเช่น กฎหมายระหว่างประเทศ
สัญญาต่าง ๆ การ ทูต ศาสตร ระหว่าง
ประเทศ (ที่กรุงเฮก) และสันนิบาต
ประชาชาติ แต่สิ่งเหล่านี้ผู้ก่อการ
สมาคม มีความเห็นอย่างไม่ว่าสามารถ
จะลดความแค้น การ วิาท ระหว่าง
ประเทศได้ นอกจากการศึกษา

ในการอภิปรายของที่ประชุมนี้

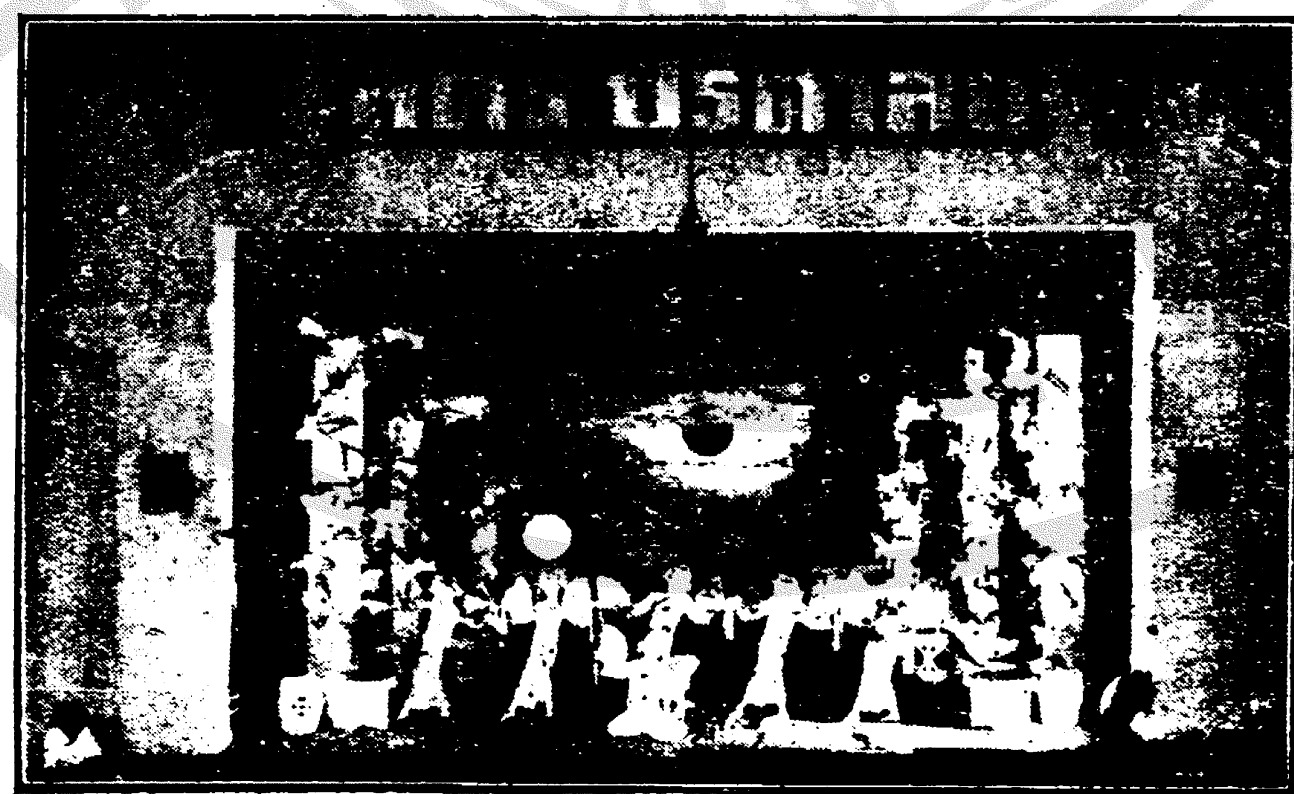
ได้แสดงให้เห็นว่า การประชุมเช่นนี้
จะช่วยเหลือ การศึกษา ของ ประเทศ
ต่าง ๆ มากมายเพียงไร อาทิเช่น
ช่วยเหลือผู้ที่ต้องการเกี่ยวกับการศึกษา
ของประเทศ การช่วยเหลือที่การ
ประชุมนี้จะให้ ได้ ก็คือ โดยการ
ขยายความนึกคิด เห็นในการศึกษา
ให้กว้างขวางแผ่ไพศาล และแสดง
วิถีทางการ ศึกษาของ ประเทศต่าง ๆ
แก่ผู้ที่ทำการ กี่ยว เกี่ยว การ ศึกษาของ
ประเทศ.

ผลอัน สำคัญยิ่ง อีก หนึ่ง ซึ่ง
เกิดแก่การประชุมครั้งนี้ คือ การ
พยายามที่จะจะส่งเสริมความเข้าใจ

เก่ากับใหม่

ขอให้เปรียบเทียบขนาดของหนังสือพิมพ์ ๒ ฉบับ คือบางกอกเรคคอร์ด ซึ่ง
ออกเป็นฉบับแรกในสยามซึ่งมีเรื่องอยู่ใน 'หนังสือพิมพ์สมัยคุณป๋' นั้นแล้ว

ศรีธนญชัย

ส่วนหนึ่งของละครปริศนาคัญ เรื่องศรีธนญชัย ของ น.ม.ส. ซึ่งจะแสดงที่
โรงละครปริศนาคัญในวันที่ ๕-๖-๗ เดือนนี้

ซึ่งกันและกันระหว่างประเทศทั่วโลก.
ในเรื่องนี้ นายแมนเคอร์ ได้กล่าว
เน้นถ้อยเน้นคำที่ประชุม ในเมื่อ
นายแมนเคอร์ ได้กล่าวเปิดประชุมใน
ฐานที่เป็นประธาน.

นายแมนเคอร์ ได้ ชี้แจงให้เห็น
ว่า การเจริญของความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศที่ยั่งยืน ถ้าถึง
เปลี่ยนแปลง จิตใจ ของ โลก อยู่.
เพื่อที่จะบำรุงความเปลี่ยนแปลง ของ
จิตใจให้เข้า สู่ระดับ ที่ดีต้องอาศัย
งานของการศึกษา. นายแมนเคอร์ ได้
ประกาศต่อไปว่า การศึกษานี้แหละ
ที่สามารถเข้าเด่นเป็นตัวสำคัญในการ
ผดุงส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกัน, ความ
รู้ดี เห็นอกเห็นใจกัน, ความ ห่วงดี,
และนอกจากนั้น การศึกษาจะเข้าจัด
การกับการพิพาท ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีกั
กัน ขวางทางที่จะไปสู่ ดันดีสุด.

นี่เป็นอุดมคติซึ่ง นายแมนเคอร์
ได้คาดหมายไว้ โลกเร จะมีดันดีสุด
ได้เพราะการศึกษาจริงหรือไม่ เรา
จะต้องดูไปก่อน ข้าพเจ้าคิดว่าใน
อายุของข้าพเจ้านี้ยังไม่มีโอกาส ที่ จะ
ได้เห็นโลกมีความดันดีสุด ถ้าแม้
ในชีวิตของ ข้าพเจ้า ไม่มีโอกาส ที่ขอ
ให้ในชีวิตของลูก ข้าพเจ้า ถ้า ลูก
ไม่มีโอกาสอีกก็ขอให้หลาน... ฯลฯ
ข้าพเจ้าคิดว่าหวังเหมือนกันว่า โลกเรา
คงจะพบกับดันดีสุดไม่วันใดก็วันหนึ่ง.
แต่จะเป็นการ ศึกษา การอื่นใด จะมัน
คาดให้ โลกมีความดันดีสุด ข้าพเจ้าคิด
ว่าคงไม่มีความกล้า ถึง กับ จะทำนาย
ลงไปได้.

ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้ามนุษย์เรา
ไม่มีความโลภ ความโกรธ ความ
พยาบาท ความหลง โลกเราก็คง
มีดันดีสุด. ที่ข้าพเจ้ากล่าวมานี้กล่าว
ตามหลักของพระพุทธเจ้า แต่อะไร
ถ้าจะดำเนินการทำให้มนุษย์หมดความ
เหล่านี้ ?

นายจำลอง

หน้า ๒๗

ถ้าท่านพบกับประชาชนที่กำลังผ่านท่านไป
ทำงาน ทั้งโดย ขวดยาน และ เดินในเวลาเช้า
ทุกวันท่านย่อมจะสังเกตเห็น ความจริงได้ ๒
ข้อ คือ (๑) แทบทุก ท่านมี หนังสือพิมพ์
รายวันถือติดมือไปด้วย และ (๒) ท่านที่
ถือหนังสือพิมพ์ประจำชาติราย วัน และ ราย
สัปดาห์ย่อมมีจำนวนหนาตาอยู่เป็นนิตย์ ทั้ง
นี้เมื่อประกอบกับสถิติความแพร่หลาย ของ
เราที่ได้รู้ตื้นไปทุกระยะก้าว ชั่วระยะที่ได้
ดำเนินการมาบรรจบครบรอบ ๓ ปีแล้ว ก็
เป็นที่ควรพุมใจในการที่เราทำตัวให้เหมาะสมกับ
ความต้องการของท่านผู้อ่านอยู่เสมอ การ
ที่ประชาชนได้นิยม ประชาชาติอย่าง แพร่
หลายอยู่ในเวลานี้ ก็เพราะย่อมทราบ ดีว่า
ท่านจะได้อ่านหนังสือซึ่งเป็นผู้นำในทาง การ
เมือง ในข่าวสาร ในวิทยาการ และความ
เป็นไป และ เป็น อยู่ของโลก และ ของ ชีวิต
ตามมาตรฐานใหม่ - อันประชาชาติได้ตั้งขึ้น
ในโลกหนังสือพิมพ์ของเมืองไทย หรือ
จะพูดให้สั้นก็คือ “ประชาชาติเป็นของประ
ชาชน” การอ่านประชาชาติจะทำให้ท่านเป็น
คนตื่นตัวอยู่เสมอในโลก และ สมัยที่ทุก คน
ต้อง อยู่อย่าง ตื่น ตระ อยู่อย่าง มี ชีวิต จิตต์ใจ

ประชาชาติ

ส่งในจำนวนคนอ่าน นำในการเมืองข่าวสาร วิทยาการ และเรื่องของชีวิต
เจ้าของ: หม่อมพริยวรรต บวรณาธิการ; นายกุลทรัพย์ประดิษฐ์
บรรณาธิการผู้ช่วย: นายมาลัยรุฬห์; ผู้พิมพ์โฆษณา: นายบุญทอง เดระกุด
สำนักงานพิมพ์ที่โรงพิมพ์ประชาชาติ ถนนหลานหลวง โทรศัพท์ ๑๖๖๕